

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський національний аграрний університет
Освітня програма	37215 Право
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	081 Право

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	151
Повна назва ЗВО	Сумський національний аграрний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	04718013
ПІБ керівника ЗВО	Ладика Володимир Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.snau.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/151>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37215
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	юридичний факультет
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	відділ аспірантури та докторантури; науково-дослідна частина; кафедра іноземних мов кафедра кібернетики та інформатики; кафедра маркетингу та логістики; кафедра менеджменту; кафедра правосуддя та філософії; кафедра адміністративного та інформаційного права; кафедра соціального та приватного права; кафедра міжнародних відносин
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	вул. Герасима Кондратьєва 160, м. Суми, 40021
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	105314
ПІБ гаранта ОП	Арістова Ірина Василівна
Посада гаранта ОП	завідувач кафедри, професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	iryna.aristova@snau.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(095)-213-46-11
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(095)-213-46-11

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна вечірня	4 р. 0 міс.
заочна	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

У зв'язку із запитом ринку праці (передусім потреб у науково-педагогічних кадрах Сумського НАУ, коледжів СНАУ, органів місцевого самоврядування, ОТГ) виникла необхідність розвитку вищої освіти третього (PHD) рівня спеціальності 081 «Право».

Підґрунтя для відкриття ОП закладено у 1998 р., коли у ЗВО відкрилося юридичне відділення по підготовці юристів. З того часу формувався і розвивався потужний колектив, кадровий склад, якого відповідає сучасним вимогам, ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, одночасно створювалося належне матеріально-технічне, інформаційне, навчально-методичне забезпечення.

У 2016 р. створена група для розробки проекту ОП. Проект ОП обговорювався спільно на міжкафедральному засіданні юридичного факультету СНАУ (протокол № 1 від 09.09.2016 р.), за підсумками якого пропозиції викладачів були враховані робочою групою. У 2017 році було здійснено перший набір аспірантів. Робота над удосконаленням ОП не припинялась і в процесі її реалізації. Так, наприклад, у 2019 році для цього, на факультеті були проведені: 19 листопада 2019 р. – студентський круглий стіл з обговорення концепції модернізації правничої освіти. У результаті, ініціативною групою студентів були вироблені пропозиції для обговорення із стейкхолдерами під час круглого столу «Сучасна правнича освіта: від освітніх програм до перспектив реформування»; 26 листопада 2019 р. – круглий стіл «Сучасна правнича освіта: від освітніх програм до перспектив реформування». У заході взяли участь 33 учасника, серед яких 14 зовнішніх стейкхолдерів. Учасники обговорили питання реформування правничої освіти, окремо зосередившись на особливостях освітньо-професійних програм та навчальних планів зі спеціальностей 081 «Право» та інших спеціальностей за якими здійснюється підготовка фахівців на юридичному факультеті СНАУ. У результаті були визначені напрями співпраці факультету із зовнішніми стейкхолдерами, прийнято рішення про створення Експертної ради роботодавців зі спеціальностей 081 «Право», завдяки системній роботі якої ініційовано внесення змін у навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти третього (PHD) рівня спеціальності 081 «Право».

Після отримання у липні 2021 р. умовної акредитації ОП Право на новому рівні відбувається процес розробки та реалізації ОП: 1) кожен місяць відбувалися засідання проектної групи, на яких проводилася робота щодо модернізації ОП з урахуванням зауважень ЕГ, ГЕР, внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів (у т. ч. роботодавці), а також відбувався контроль стану врахування існуючих зауважень та пропозицій; 2) 25 листопада 2021 р. відбулося спільне засідання проектної групи та Експертної ради роботодавців, на якому обговорювалися питання щодо удосконалення реалізації ОП шляхом активізації врахування пропозицій різних груп стейкхолдерів, систематичного моніторингу стану врахування зауважень та пропозицій; 3) підготовлено узагальнений аналітичний звіт щодо стану врахування усіх зауважень ЕГ та ГЕР; 4) проведено 15.12.21 р. засідання Ради забезпечення якості, на якому презентувалися основні положення узагальненого аналітичного звіту та прийнято відповідні рішення щодо подальшого удосконалення реалізації ОП Право. У квітні 2022 р. в умовах воєнного стану отримано умовну акредитацію ОП Право (срок дії сертифікату до 17.05.2023 р.). Водночас, процес удосконалення розробки та реалізації ОП Право (зокрема, 2022-2023 рр.) не переривався. Наприклад, відбулася її модернізація: відкореговано мету; зменшено кількість ПРН (шляхом узагальнення, які враховують галузевий та регіональний аспекти; відкореговано ЗК (з урахуванням Професійних стандартів «Викладачі ЗВО») та СК; відкореговано теми дисертаційних досліджень з огляду на Стратегію розвитку СНАУ. У 2022 р.: було захищено три дисертації і було присуджено ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право; для трьох дисертацій було затверджено склад разових спеціалізованих вчених рад; для двох дисертацій відбулося їх публічне обговорення. Проведено: Всеукраїнський круглий стіл «Юридична наука та цілі сталого розвитку України»; спільне засідання Експертної ради роботодавців та проектної групи ОП, на якому висловлено пропозиції та рекомендації щодо розвитку ОП Право та ін. У березні 2023 р. відбувся захист двох дисертацій. Процес удосконалення відбувається і у сьогоденних умовах війни – наша команда робить усе можливе, щоб процес підготовки дослідників за ОП Право відповідав усім існуючим вимогам.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	ОВ	З	ОД	ОВ	З
1 курс	2022 - 2023	11	11	0	0	0	0	0
2 курс	2021 - 2022	4	1	0	0	0	0	0
3 курс	2020 - 2021	4	1	2	0	0	0	0

4 курс	2019 - 2020	3	1	1	0	0	0	0
--------	-------------	---	---	---	---	---	---	---

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	6821 Право
другий (магістерський) рівень	9427 Право
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37215 Право

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	65452	28830
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	65452	28830
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП-22-23-Право-ндф.pdf</i>	z1eEEQpNlKM6eUugm4etV2/WDKb1hb3+mcgs4OadU1M=
Навчальний план за ОП	<i>НП 2022 081.pdf</i>	k7Jrbo2qRsoZBs+trS7pZh3X6RLqvKqilh7yWiH09wM=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензії 1.pdf</i>	xg8z8xogywoMHoMHb/3SbSj4Lr/4cvk6D2mKCM007sQ=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензії 2.pdf</i>	BgsXkew17/AKec+3yP2WGoOET9YFIqOGl/7X3wctWs=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Мета ОНП – розвиток дослідників, здатних розв'язувати значущі проблем у сфері правотворчості, правозастосування, реалізовувати ґрунтовне наукове дослідження, розширювати та переоцінювати існуючі знання, професійні юридичні та академічні практики відповідно до правових цінностей, що сприятимуть розбудові аграрного сектору та суспільства в цілому на засадах сталого розвитку. Результат досягнення мети зумовлений вирішенням завдань ОНП щодо отримання здобувачами поглиблених теоретичних і практичних знань, умінь, формування науково-дослідницьких, науково-педагогічних, науково-практичних навичок у галузі знань «Право» з акцентом на сучасних тенденціях розвитку правових явищ, шляхом впровадження цілей сталого розвитку держави, громадянського суспільства й цифрової економіки, включаючи екологічний, земельний, аграрний сектор, ґрунтуючись на відповідних європейських стандартах.

Унікальність ОНП – формування у здобувача здатності розуміти та впроваджувати правові принципи держави сталого розвитку (сталий розвиток міст і громад, захист екосистем суші, скорочення нерівності, якісна освіта). Особливість ОНП – правове забезпечення сталого розвитку та аграрної сфери в межах освітньої й наукової складової та формування належного юридичного кадрового забезпечення. Освітня складова ОНП включає СК 2, 7, ПРН 10-15, які містять навчальні цілі щодо правових аспектів сталого розвитку, що забезпечуються ОК 5, ОК 6, ОК

14, та відповідними ВК. Наукова складова - наукові дослідження здобувачів у межах доробок наукових керівників та тематики НДР.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОНП відповідають та доповнюють реалізацію візії, місії, цілей Стратегії розвитку Сумського НАУ на 2021-2025 рр. (<https://goo.su/46de>), попередньої Стратегії СНАУ на 2015-2020 рр. (<https://goo.su/bdbE>), а також Стратегії розвитку Юридичного факультету СНАУ на 2020-2025 роки (<https://goo.su/aCib>), Статуту СНАУ (<https://goo.su/aGq6>)

Місія СНАУ – примножувати людський капітал через: 1) підготовку фахівців, які розбудовують аграрний сектор та суспільство в цілому на засадах сталого розвитку; 2) наукові дослідження та інноваційну діяльність світового рівня; 3) формування свідомих громадян, лідерів, які здатні кидати виклик сьогоденню та збагачувати майбутнє.

Мета та навчальні цілі ОНП відповідають місії СНАУ в кожній із зазначених 3-х складових: 1) ЗК 5, 6, 8, 9, 7 та ПРН 3, 4, 8, 10, 12, 11, 14; 2) СК 1, 5, 6, 8, 10, 11 та ПРН 1, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 15; 3) ЗК 1, 3, 6, 8, 9, 7 та ПРН 9, 3, 12, 15, 5, 8. Мета та цілі ОНП безпосередньо відповідають таким стратегічним цілям, наприклад: 1) розширення конкурентних переваг студентів через удосконалення фахової підготовки (ціль 4); 2) розвиток студентоцентрованого навчання викладання та оцінювання через: розвиток викладацької майстерності, удосконалення процедури формування індивідуальних освітніх траєкторій, формування політики оцінювання (ціль 5); 3) розширення участі молодих вчених у проведенні наукових досліджень національного та світового рівнів (ціль 13). ОНП має перспективи розвитку у контексті реалізації Стратегії розвитку СНАУ на 2021 -2025 рр.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Під час формулювання цілей та ПРН ОНП були враховані інтереси, запити, пропозиції здобувачів для затвердження тем дисертацій та визначення вибіркового ОК та ПРН. Постійно проводяться: періодичні семінари кафедр ЮФ; тематичні круглі столи (<https://goo.su/46dS>) (<https://goo.su/4h44s>); щорічні наукові конференції СНАУ та ЮФ СНАУ; зустрічі та консультації, анкетування та опитування; піврічні та щорічні атестації здобувачів.

У результаті реалізації Стратегії СНАУ, аналізу пропозицій здобувачів ОНП постійно удосконалювалась – розроблено проект ОНП, зокрема, на 2022-2023 рр. (<https://goo.su/e7MLTOw>). При формуванні ПРН враховано інтерес здобувача у: оволодінні методологією проведення наукових досліджень 081 "Право" (ПРН 2); набутті нових знань та використанні їх у наукових дослідженнях та у професійній практиці (ПРН 10, 11); у розумінні та використанні юридичної термінології іноземною мовою при презентації результатів досліджень на міжнародних конференціях, у інноваційній та педагогічній діяльності (ПРН 1, 7) та інші.

До перегляду ОНП, у вересні 2022 р., були залучені здобувачі (через анкетування): пропозиції щодо розширення блоку ВК та їх змісту, зокрема, Кішінець Ю. у частині екологічної безпеки та кліматичної політики ЄС; Болотіна А. у частині проблеми екологічного та земельного права; Нежевело В. у частині правових засад експертної оцінки землі. Крім того, здобувач Кішінець Ю., яка є членом проектної групи, безпосередньо була долучена до перегляду ОНП на усіх етапах прийняття рішень щодо ОНП.

- роботодавці

Під час формулювання цілей та ПРН ОНП були враховані інтереси роботодавців (конференції (<https://goo.su/9IT9>); договори про співробітництво; засідання Експертної ради роботодавців; анкетування та рецензії (<https://goo.su/oN1utV>); опрацювання відкритих джерел), зокрема:

1. СНАУ, як основного роботодавця, щодо якісного забезпечення викладацького складу за рахунок молодих вчених (ПРН 5);
 2. коледжів СНАУ, щодо посилення компетенцій з педагогічної майстерності (ПРН 5, 10, 11);
 3. представників ОМС щодо здатності здобувачів: формулювати гіпотези проблеми, робити аналітичні прогнози (ПРН 3); прагнення до формування команди дослідників (ПРН 9); впровадження результатів наукових досліджень з права у виробництво (ПРН 11); виявляти знання та розуміння Цілей сталого розвитку, зокрема, сталий розвиток міст і громад (ПРН 12), готувати проекти локальних нормативних актів (ПРН 8) та ін.
 4. Використано Аналітичний звіт (<https://goo.su/b9Mg>). Це сприяло: 1) відкриттю навчально-тренінгових кабінетів (лабораторія практичного права, кабінет-студія «Зал судового засідання»; інноваційно комп'ютеризована аудиторія); 2) орієнтації ОНП на підготовку науковців, які можуть використовувати інноваційно-комунікаційні технології (ПРН 4), демонструвати знання сутності управління природними ресурсами (ПРН 13).
- У результаті обговорення на засіданнях проектної групи пропозиції були враховані: 1) у ОНП «Право» 2022-2023 рр. (<https://goo.su/6V8g9h>); 2) Проекті ОНП Право на 2022- 2023 р. (<https://goo.su/e7MLTOw>)

- академічна спільнота

Під час формулювання цілей та ПРН ОНП для здобувачів PhD було враховано інтереси, запити та пропозиції академічної спільноти:

1. НАПрН України, зокрема, брались до уваги Переліки актуальних тем дисертаційних досліджень (<https://goo.su/bFu2>) під час формування складової мети, ПРН 3, 10 наукової складової ОНП.
2. Висновки Аналітичного звіту (<https://goo.su/b9Mg>) (ПРН 5, 10, 4, 9, 7).

3. Впровадження результатів наукових досліджень у практичну діяльність ОДВ та ОМС тощо (НУБіП; ДНУ «Інститут інформації, безпеки і права НАПрН України, зокрема: <https://goo.su/aQtL>; <https://goo.su/aGHf>) - (ПРН 8, 9, 7, 11, 12, 5, 8).
 4. Розвиток інтернаціоналізації (договір про співпрацю від 09.06.2020 року між СНАУ та ЦУЕС) – складова мети (ПРН 1, 7, 5).
 5. Особливості організації та участі в науково-практичних конференціях, підготовки наукових праць здобувачами для міжнародних науково-метричних баз даних (<http://surl.li/odlp>, <https://cutt.ly/1xgkJtg>) – ПРН 6, 7.
- Водночас, академічна спільнота залучалася до перегляду ОНП через механізм, що передбачає етапи перегляду «знизу вгору», а саме, розгляд пропозиції на засіданні: 1) проектної групи, 2) вченої ради факультету, 3) ради із забезпечення якості ОД та ВО. Останні зміни до ОНП були внесені як відповідь на пропозиції ради із забезпечення якості СНАУ від 15.12.2022 року щодо врахування у ЗК вимог Професійних стандартів «Викладачів ЗВО».

- інші стейкхолдери

Під час формулювання цілей та ПРН було враховано інтереси, пропозиції інших стейкхолдерів. Цьому сприяло співпраця ЮФ із Інститутом законодавства ВРУ, державними установами (Північно-Східне міжрегіональне управління Міністерства юстиції та ін.), українськими судами (наприклад, договір про співпрацю з КАС у складі Верховного Суду), Асоціацією адвокатів, міжнародними юридичними фірмами («ЮРРАЙТ» та ін.), Асоціацією міст України, Асоціацією міжнародного освітнього та наукового співробітництва, Асоціацією фахівців адміністративного права, Європейським центром верховенства права, USAID тощо.

Інтереси стейкхолдерів відображають наступні ПРН: ПРН 10 (мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знати фундаментальні праці провідних вітчизняних і зарубіжних вчених з права за обраним напрямом досліджень, вміти використовувати у професійній практиці на підприємствах аграрного, земельного, екологічного сектору, місцевих органах публічної адміністрації, ЗВО тощо); ПРН 11 (розуміти шляхи впровадження результатів наукових досліджень з права у виробництво/практику в аграрній, земельній, екологічній сферах, у місцевих органах публічної адміністрації; навчальний процес і науку), а також ПРН 3, 9 (формулювання ПРН містяться у ОНП Право (<https://goo.su/vkzAk>)).

Питання підготовки докторів філософії обговорювалися на семінарі (<https://bit.ly/3aWcEeg>), до якого як спікери були залучені члени НА, голова секретаріату НА, громадські організації, представники ЗВО, що мають успішний досвід підготовки докторів філософії.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

1. Під час створення ОНП та її доопрацювання, враховано тенденції розвитку спеціальності «Право», програмні документи відповідних НДІ: Стратегія розвитку наукових досліджень НАПрН України на 2016-2020 (<http://dx.ua/XKuTc>) на 2021-2025 рр (<https://goo.su/baaH>); Основні напрями науково-дослідної діяльності Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України (<http://dx.ua/xciHG>); Основні напрями досліджень Дослідницької служби Верховної Ради України (<https://goo.su/aWdX>). На підставі наведених вище та ін. документів у ОНП «Право» визначено цілі та унікальність програми (<https://goo.su/Fifq>). Тенденції розвитку юридичної спеціальності враховані у наступних ПРН: 2, 8, 3, 9, 12 та під час визначення тематики дисертацій здобувачів.
2. Цілі та програмні результати ОНП враховують тенденції розвитку ринку праці, аналіз якого (<http://dx.ua/FwYQc>), (<https://bit.ly/3aV1EOh>) дозволив сформулювати такі висновки: доцільно включати до навчальних планів дисципліни, що формують практичні навички (ПРН 4, 13, 15, 10, 11, 8); комунікативні навички (ПРН 9, 5, 15); знання іноземних мов (ПРН 1, 7, 10, 15); формують світогляд нових поколінь юристів (ПРН 3, 10, 12); допомагають самостійно оволодіти знаннями (ПРН 3, 9, 10) тощо.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формулювання цілей та ПРН ОНП (ПРН 3, 4, 11, 12-15.) було враховано галузевий та регіональний контекст (протоколи проектної групи: №4 від 20.02.2019; № 7 від 07.07.2021; № 8 від 29.07.2021; № 9 від 7.09.2021). Враховано Стратегію регіонального розвитку Сумської області на період до 2027 року (<https://goo.su/b1Fy>); Програму економічного і соціального розвитку Сумської області на 2019 рік та наступні 2020-2021 програмні роки (<https://goo.su/JOxG3l>); Програму розвитку агропромислового комплексу Сумської області на період до 2027 року (<https://bit.ly/3aX8Idb>), що обумовлює набуття актуальних компетентностей випускників ОНП та їх навичок. На формулювання цілей та ПРН ОНП також впливають особливості впровадження адміністративно-територіальної реформи для забезпечення сталого розвитку сільських територій (наприклад: уміти працювати у команді, у тому числі, міждисциплінарній (ПРН № 9); розуміти шляхи впровадження результатів наукових юридичних досліджень у виробництво (ПРН № 11). ОК ОНП («Управління науковими проектами»; «Комунікація у науковому середовищі»; «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності»; «Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції»; «Правове забезпечення сталого розвитку регіонів» тощо) зорієнтовані на підготовку фахівців, здатних задовольнити попит на правників у регіоні, в ОМС, підприємствах, у професійних самоврядних організаціях.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

ОНП «Право» розроблена з урахуванням рекомендацій, ефективних практик наукової освіти Європейського Союзу, зокрема: 1) матеріалів проекту ЄС «TUNING»; 2) Зальцбургських принципів організації докторських програм; 3)

Європейської хартії дослідників та кодексу працевлаштування наукових працівників.

Під час формулювання цілей та ПРН ОНП у 2016 році та у подальшому процесі удосконалення ОНП (2017-2022 рр.) було проаналізовано програмні документи окремих вітчизняних та іноземних ЗВО, враховано наступний їх досвід:

1. Досвід Університетів, охоплених Центром Українсько-європейського наукового співробітництва (договір про співпрацю від 09.06.2020 року), що дозволило взяти фокус на академічну доброчесність, спільні наукові дослідження, командні результати; принципи інноваційної докторської підготовки (мета, ПРН 2, 6, 7, 9, 4);
2. Досвід Alcide De Gasperi University of Euroregional Economy in Józefów (Poland) щодо розвитку у здобувачів умінь підготовки міжнародних проектів (ПРН 15);
3. Міжнародної організації ELFA, Університету національної та світової економіки (Болгарія) щодо створення та розвитку міжнародних університетських академічних спільнот, що стало складовою цілі та характеристики ОНП (ПРН 15, 12);
4. Київського національного університету імені Тараса Шевченка щодо критеріїв набору нормативних та вибіркових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки;
5. Національного університету «Києво-Могилянська академія» щодо принципів визначення обсягу та послідовності освітніх компонентів.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт відсутній. За відсутності стандарту вищої освіти ОНП сформована відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (Постанова КМУ від 23 березня 2016 р. № 261).

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

За відсутності стандарту вищої освіти програмні компетентності та ПРН ОНП сформульовано відповідно до НРК, 8 рівень, що підтверджено інформацією, наведеною у матриці відповідності компетентностей, визначених ОНП, дескрипторам НРК (таблиця 1 профілю ОНП).

Зокрема, Третій рівень вищої освіти у відповідності до положень НРК передбачає здатність здобувача PhD розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

ПРН ОНП «Право» відповідають вимогам НРК восьмого кваліфікаційного рівня та забезпечують набуття:

- 1) нових спеціалізованих знань (що є основою для їх використання у власних наукових дослідженнях, у професійній практиці та системного концептуального мислення) ПРН 8, 9, 12;
- 2) універсальних навичок науковця (принципи наукової та професійної етики, володіння культурою правового мислення, вміння формулювати робочі гіпотези, вміння формулювати загальну методологічну базу наукового дослідження, мету, завдання тощо), ПРН 2, 3, 10, 6-8.
- 3) комунікативних навичок (розуміння та використання юридичної термінології іноземною мовою при підготовці та аналізі правових актів та правничих документів, вміння вести дискусії на наукову проблематику із науковою спільнотою в сфері професійної діяльності, здатність використовувати ІТ-ресурси при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації) ПРН 1, 4, 8, 7, 9; організаційних навичок (вміння ініціювати, організувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, прагнення до співпраці, участь у формуванні команди дослідників для вирішення поставленої проблеми, уміння презентувати результати досліджень, захищати отримані результати, знати принципи організації навчального процесу та реалізовувати його) ПРН 5, 7, 9, 10, 12, 11.

На етапі розроблення ОНП визначено ПРН та компетентності відповідно до вимог чинного Порядку підготовки докторів філософії та докторів наук у ЗВО (Постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261) щодо компетентностей, яких має набути здобувач PhD. Зокрема:

- 1) здобуття глибинних знань із спеціальності – ПРН 2, 8, 3, 10, 9, 12-15; ОК4, 5, 6, 14, усі ВК. 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – ПРН 2, 3; ОК 1, 4; 3) набуття універсальних навичок дослідника – ПРН 3-9, 2; відповідно ОК 2, 3, 7-10, 13; 4) здобуття мовних компетентностей – ПРН 1, 7, 10, ОК 11, 12. Тематика наукових досліджень у ОНП розроблена з метою сприяння здатності інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких контекстах, розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

60

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

15

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності за змістом ПРН та ОК, що їх забезпечують. ПРН визначено відповідно до об'єкта вивчення ОНП з урахуванням Зальцбургських принципів (Пр.1. «основною складовою підготовки здобувачів наукового ступеня є просування знань шляхом проведення оригінальних досліджень») – ПРН 2, 8, 3, 10, 12-15, що забезпечується ОК 4, 5, 6, 14, усі ВК).

ОНП є структурованою за часом: ОК запланована на 1-3 семестри, при цьому ОК, орієнтовані на розвиток дослідницьких компетентностей – у 1-2 семестрах, що дозволяє ефективно планувати дослідження здобувача, поєднуючи його навчання та дослідження. ОНП узгоджена за змістом: 4 змістовні блоки структуровано у відповідні ОК так, що усі ПРН забезпечуються обов'язковими ОК.

НП складається з нормативної (обов'язкової) та вибіркової компонент, де перший блок дисциплін включає чотири складових, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до Постанови КМУ від 23.03.2016 року:

1. Дисципліни циклу спеціальної (професійної) підготовки – Методологія сучасного правознавства – ОК 4 (3 кредити ECTS), Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку – ОК 5 (3 кредити ECTS), Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції – ОК 6 (3 кредити ECTS), Правове забезпечення сталого розвитку регіонів – ОК 14 (3 кредити ECTS) (всього 12 кредитів ЄКТС) формують теоретичний зміст предметної області та підкреслюють унікальність ОНП.
2. Дисципліни циклу загальнонаукової (філософської) підготовки - Філософія науки (4 кредити ECTS), забезпечує загально-теоретичний зміст предметної області.
3. Дисципліни циклу дослідницької підготовки - Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності (3 кредити ECTS), Комунікації в науковому середовищі (3 кредити ECTS), Реєстрація прав інтелектуальної власності (3 кредити ECTS), Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації (3 кредити ECTS), Управління науковими проектами (3 кредити ECTS), Організація і методика проведення навчальних занять (3 кредити ECTS) забезпечують методи, методики та технології, якими повинен володіти здобувач для застосування їх у наукових дослідженнях та навчальній роботі, сприяють формуванню ЗК щодо збору й опрацювання фактичного матеріалу та написання дисертації, забезпечують дослідницько-інноваційний зміст предметної області.
4. Дисципліни циклу мовної підготовки - Іноземна мова за професійним спрямуванням (4 кредити ECTS), Методика підготовки наукових праць іноземною мовою (3 кредити ECTS), забезпечує комунікативний зміст предметної області.

Другим блоком є вибіркові компоненти програми фахового спрямування, які дозволяють здобувачам вибудувати індивідуальну освітню траєкторію навчання з урахуванням міждисциплінарного підходу та поглибити знання, а також є дотичними до наукових. Вибіркові ОК орієнтовані на поглиблення компетентностей здобувача відповідно до теми його дисертації та напрямів досліджень.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

У Сумському НАУ створена процедура, яка надає можливість здобувачу вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію (ІОТ) та регламентується згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ» (<https://goo.su/b4FN>); «Положенням про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів» (<https://cutt.ly/dkqNZu2>); «Положенням про кредитно-трансфертну систему організації навчального процесу» (<https://goo.su/b1Ef>).

ІОТ для здобувачів забезпечується через: вільний вибір теми наукового дослідження; отриманням методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника; вибір відповідних вибіркового освітніх компонент (ВК 1-12), що дозволяє поглибити професійні та наукові знання; можливість академічної мобільності внутрішньої та зовнішньої (міжнародної) <https://goo.su/VHeJE10>; формування індивідуального навчального плану та плану наукової роботи (за погодженням з науковим керівником, що затверджується на засіданні Вченої ради СНАУ); індивідуальний графік, в тому числі поєднання з практичною діяльністю; використання технологій дистанційного навчання на платформі MOODLE (<https://goo.su/bHf2>).

Сприяє опануванню навчальних дисциплін і отриманню програмних результатів навчання здобувачем вищої освіти і Центр дистанційного навчання СНАУ (<https://goo.su/bnqE>; <https://goo.su/3jgz9>).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Здобувачі вищої освіти за поданою ОНП можуть реалізувати своє право на вибір ОК варіативної частини згідно «Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ» (<https://goo.su/b4FN>), а також «Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів» (<https://cutt.ly/dkqNZu2>), Положення про кредитно-трансфертну систему організації навчального процесу (<https://goo.su/b1Ef>).

Вибірковий блок є результатом спільної роботи робочої групи та здобувачів. НП встановлюється перелік вибіркового дисциплін для здобувачів третього рівня вищої освіти. Вибіркові дисципліни становлять 15 кредитів (по 5 кредитів ECTS на кожну ВК), частка яких складає 25 %.

Вибірковий блок формується виключно із дисциплін фахового спрямування, це дозволяє усі 15 кредитів ЄКТС

розглядати як такі, що спрямовані на спеціалізовану фахову підготовку, та дає можливість максимально урахувати наукові інтереси здобувача.

Вибір дисциплін здобувачі здійснюють у період з 1 лютого по 1 березня поточного навчального року на наступний навчальний рік. Інформація про ВК розміщується на сайті ЮФ (<https://goo.su/bKzt>). Здобувачі визначаються з набором ВК шляхом подачі заяви у відділ аспірантури та докторантури або онлайн запису на ВК (<https://goo.su/bKzt>)

Дисципліни вибіркового блоку сформовані в альтернативному варіанті, надано кілька пропозицій для вибору здобувача. Також здобувач може обрати дисципліну, що пропонується для інших рівнів вищої освіти, які дотичні до тематики дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником та керівником факультету чи кафедри.

У цьому випадку аспірант має подати до Відділу аспірантури і докторантури погоджену з керівником заяву з обґрунтуванням потреби вивчення обраної дисципліни, зважаючи на тематику дисертаційного дослідження. Після здійснення здобувачем вищої освіти процедури вибору ВК та внесення їх до індивідуального навчального плану, вони вважаються обов'язковими для вивчення.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Педагогічна практика (4 кредити ЄКТС) є обов'язковою складовою підготовки докторів філософії та спрямована на підготовку до викладацької діяльності в ЗВО за спеціальністю - ОК 13 «Педагогічна практика» (<https://goo.su/q8pwJA8>). Проходження педагогічної практики здійснюється відповідно до Положення про педагогічну (викладацьку) практику здобувачів ступеня доктора філософії (<https://goo.su/c1Q9>)

НП містить педагогічну практику, оскільки вона зорієнтована на підготовку здобувачів відповідно до імплементації інновацій у вищій освіті (ESG (2015), студентоцентрованого підходу, дистанційного та змішаного навчання; дозволяє набути компетентностей, необхідних для професійної діяльності.

Здобувачі вищої освіти повинні: розробити та реалізовувати ОК у межах своєї спеціальності (галузі знань); формувати ефективну стратегію навчання-викладання-оцінювання відповідно до цілей та результатів навчання; використовувати знання зі спеціальності у викладанні; аналізувати процес навчання; працювати у цілеспрямованій взаємодії зі студентами, використовуючи інтерактивні методи відповідно до ситуації.

Для забезпечення ефективної практичної підготовки та підтримки здобувачів у формуванні викладацьких компетентностей ОНП включає обов'язкову ОК 8 «Організація і методика проведення навчальних занять», яка є підготовчим етапом проходження педагогічної практики. Практичній підготовці аспірантів також сприяє цикл обов'язкових дисциплін, підготовка проєктів, залучення до освітнього процесу відомих практиків.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Загальні принципи та загальноуніверситетська політика щодо розвитку соціальних навичок закріплені Концептуальними засадами гуманітарної складової підготовки фахівців у СНАУ (<https://bit.ly/36E28GN>).

Перелік ЗК узгоджується із професійним стандартом на групу професій «Викладачі закладів ВО» і містить усі необхідні для викладача та дослідника м'які навички. Усі ОК забезпечують розвиток soft skills, що підтверджується матрицями відповідності (таблиця 2, таблиця 3 профілю ОНП). Модель підготовки докторів філософії у СНАУ передбачає блок ОК (ОК1 - ОК 3; ОК 7 - ОК 12), який є спільними для здобувачів різних спеціальностей і відповідає принципу 8 Зальцбургських принципів.

ОНП передбачає формування фахівців, які здатні креативно мислити, володіють методиками тайм-менеджменту, мають навички комунікації та нетворкінгу, керують проєктами, роботи в команді. Ці компетентності формуються ОК2, 10; ПРН 2-9, 12, 13. ОНП передбачає розвиток м'яких навичок в межах наукової складової (ЗК 1, 2, 5, 3, 6-9, 11) через участь в університетських конференціях, круглих столах та ін. СНАУ пропонує різні заходи, які забезпечують розвиток soft skills, зокрема медіашкола (<https://goo.su/aXEu>, <https://goo.su/bj6c>), Жан Монне студії СНАУ (<https://goo.su/bQGY>), школи-семінари (<https://goo.su/cswX>). Для розвитку мовних компетентностей у СНАУ діє центр підготовки Pearson (<https://goo.su/bmi7>). Опитування здобувачів (<https://goo.su/IoTTU>) свідчить про високий рівень задоволення набуттям soft skills упродовж періоду навчання.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Під час останнього перегляду ОНП було враховано вимоги професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610) в частині загальних компетентностей та професійних компетентностей, що стосуються викладацької діяльності (А, Б, В, розділ 5 стандарту) і можуть бути забезпечені в межах обсягу, передбаченого ОНП на цей блок підготовки здобувача. На основі відповідних компетентностей сформульовано результати навчання (таблиця 2 профілю ОНП).

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Загальні процедури розподілу навантаження студента сформовані відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ (п. 2.8) (<https://goo.su/bo2r>) та рекомендацій, визначених Довідником користувача ЄКТС (<https://goo.su/sDGA>).

На етапі розроблення ОНП в основу розподілу обсягу навантаження між окремими освітніми компонентами у

кредитах ЄКТС було покладено вимоги Порядку підготовки докторів філософії та докторів наук, затверджений постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261. Організація самостійної роботи, вимоги щодо її методичного забезпечення передбачені Положенням про самостійну роботу студентів та контроль за нею у СНАУ (<https://goo.su/48kO>). Навантаження за ОК становить 1800 годин, з яких 1136 аудиторних годин, що становить 63 %. На етапі формування РНП (силабусів) відповідність навантаження здобувачу обсягу ОК оцінюється під час рецензування (Положення про РНП (силабус) ОК (<https://goo.su/b873>), додаток 2). На етапі реалізації ОНП здійснювався моніторинг фактичного навантаження шляхом опитування аспірантів (Думка здобувача «ЮФ – СНАУ (<https://goo.su/D24Z2>), на основі результатів цих опитувань вносилися зміни до освітньої програми. Здійснено опитування щодо участі СНАУ у проєкті ACADEMIC IQ, за результатами якого проведено аналіз (<https://bit.ly/3rjqSyd>) та передбачено ряд заходів (<https://bit.ly/3DX9fIJ>). Робота у цьому напрямі продовжується (<https://goo.su/IoTTU>)

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За ОНП підготовка здобувачів за дуальною формою не здійснюється

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Правила прийому для здобуття вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті у 2023 році (<https://goo.su/aRI9>)

Вступ до аспірантури (<https://goo.su/aRyR>)

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому на навчання враховують особливості самої ОНП, які визначені у Правилах прийому на навчання до аспірантури та докторантури СНАУ на 2023 рік (<https://goo.su/aRyR>), що дозволяють формувати вмотивований контингент здобувачів, здатних до навчання за ОНП. Для навчання за ОНП спеціальності 081 «Право» приймаються особи, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за спеціальностями «Право», «Міжнародне право».

Вимоги до вступників до аспірантури СНАУ відповідають вимогам п.18-24 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (<https://goo.su/ckWy>) і рекомендаціям МОН, які щороку надаються ЗВО.

Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі на основі результатів вступних іспитів із спеціальної дисципліни (на основі розробленої програми вступного випробування), однієї з іноземних мов (англійської, німецької, французької) та іспиту в формі співбесіди з основ наукових досліджень. При визначенні конкурсного балу додатково враховуються бали за попередні академічні досягнення. Загальний конкурсний бал розраховується на основі Правил прийому на навчання до аспірантури та докторантури СНАУ на 2023 рік (додаток 10 – <https://goo.su/aRyR>).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

У СНАУ питання визначення результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ» (<https://goo.su/aHrJ>) та «Положення про реалізацію права студентів Сумського НАУ на академічну мобільність» (<https://goo.su/Qlskd>).

Дотримання процедур академічної мобільності здобувачів ВО та визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в СНАУ дозволяє гарантувати надійність визнання РН через відповідність ОП вимогам ВО, відповідність компетентностей та ПРН компонент ОНП та відповідність НП підготовки фахівців за ОНП.

Визнання РН здійснюється комісією на основі порівняльного аналізу РН ОП та РН, отриманих здобувачем в іншому закладі/на іншій освітній програмі. Комісія в процесі аналізу РН має виходити з їх змісту, дослівне співпадіння формулювань РН та назв освітніх компонентів, під час вивчення яких здобувач набув РН, не є обов'язковим.

Створена процедура дозволяє гарантувати надійність визнання результатів навчання.

Інформування про принципи академічної мобільності здобувачів ВО та визнання РН, отриманих в інших ЗВО, відбувається на сайті СНАУ (<https://goo.su/oRuz7Nh>). СНАУ реалізує інформаційну та консультативну підтримку здобувачів щодо можливостей міжнародної академічної мобільності (<https://goo.su/Qlskd>; <https://bit.ly/3plMQAC>).

Переведення студентів з іншого закладу освіти до СНАУ здійснюється за згодою ректорів обох ЗВО відповідно до механізму, що висвітлений у «Положенні про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ» (<https://goo.su/aHrJ>).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практика визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО здобувачами ОНП «Право», відсутня

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Положення про порядок визнання в СНАУ результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://goo.su/b3ou>). На сайті ЮФ СНАУ (<https://ur.snau.edu.ua/>) та у мережі Facebook (<https://goo.su/hC6I>), на сторінках наукового відділу СНАУ, під час роботи наукових керівників із здобувачами, у групі аспірантів в вайбері, останні регулярно знайомляться із можливостями отримання знань у неформальній освіті, дистанційних платформах, курсах тощо. На ЮФ відбувається постійне самовдосконалення та розвиток, створена атмосфера наставництва та партнерства. Крім того, протягом жорсткого локдауну було створено COURSERA FOR CAMPUS for SUMY NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY, де студенти та викладачі СНАУ могли пройти будь-який курс і отримати сертифікати (<https://bit.ly/3G3YpTf>).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Застосування практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, для здобувачів ОНП «Право», не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Здобувачі ступеню доктора філософії у СНАУ мають можливість навчатися на очній (денній, вечірній) та заочній формах. З нового навчального року 2023- 2024 рр. на ОНП Право передбачено застосування двох форм здобуття освіти: денна та заочна

Основним документом, який регламентує використання форм та методів навчання і викладання є робоча програма (силабус) ОК. Згідно Положення про робочу програму (силабус) освітнього компонента (<https://goo.su/pSu4EyQ>) основою вибору форм та методів навчання є узгодженість їх з РН, які передбачені відповідними ОК, що забезпечує досягнення ПРН за ОП та відповідає принципу конструктивного узгодження, а саме: 1) узгодженості ПРН з РН ОК (розділ 2 РП (силабуса)); 2) узгодженості РН ОК з методами викладання і навчання (розділ 4 РП (силабуса)); 3) узгодженості РН ОК з методами оцінювання (розділ 5 РП (силабуса)).

Викладач також керується рекомендаціями, зазначеними у Довіднику користувача ЄКТС (<https://goo.su/sgCo>). Перелік форм навчання та викладання визначено Положенням про організацію освітнього процесу (<https://goo.su/aKiN>).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Реалізація студентоцентрованого підходу (відповідно до Стратегії розвитку СНАУ на 2021-2025 рр. (<https://goo.su/bteo>) до навчання та викладання забезпечується: покращенням викладацької майстерності, використанням підходу learning outcomes approach (належні форми, методи кожної РНП) що заохочує здобувачів до ролі автономних і відповідальних суб'єктів свого навчання; залученням здобувачів до розроблення ОНП; удосконаленням процедури формування індивідуальних освітніх траєкторій - вибором індивідуальних завдань з окремих ОК, вибором тем дисертаційних робіт, вибіркових дисциплін; опитування, що дає можливість урахувати думку аспірантів щодо задоволеності методами викладання (за результатами опитувань викладачі корегують підходи до викладання, навчання та оцінювання); формуванням і постійним удосконаленням освітнього середовища (бібліотеки, аудиторії, лабораторії, розвиток системи он-лайн навчання); формуванням політики оцінювання (формативне, сумативне, взаємне) – ОК 8.

Навчальне середовище передбачає партнерство між учасниками освітнього процесу. Форми і методи навчання і викладання в ЗВО регламентуються (<https://bit.ly/3ukr2xM>). Рівень задоволеності здобувачів ВО методами навчання і викладання визначається на підставі Положення» (<https://goo.su/c2yI>), на основі вивчення думки внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів (<https://goo.su/4e7V>). <https://goo.su/V5VF>. За результатами опитування - здобувачі виявили високий рівень задоволеності (<https://goo.su/IoTTU>)

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

У СНАУ реалізується принцип академічної свободи (Кодекс академічної етики, розділ 2.5. <https://bit.ly/2XzdLgW>); Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ» (<https://goo.su/fiCAtm>): НПП вільно обирають методи навчання, викладання, оцінювання, які забезпечують досягнення у здобувачів очікуваних РН, орієнтуючись на розвиток критичного мислення, відповідальності за власне навчання, більшого рівня самоорганізації, здатності визначати, на чому вони будуть зосереджені та скільки часу необхідно витратити на навчання (Положення <https://bit.ly/3w46TDG>). Методи навчання, які використовуються на ОНП, реалізуються відповідно до принципу

академічної свободи.

Під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та інноваційної діяльності НПП дотримуються принципів поширення знань та інформації, свободи слова і творчості, проведення наукових досліджень і використання їх результатів з урахуванням нормативної бази та законодавства:

Академічна свобода здобувачів реалізується у ході вибору тем дисертаційний, ВК професійного спрямування, самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю тощо. Здобувачі відповідно до Зальцбурзьких принципів є професіоналами (дослідниками-початківцями), які наділені порівнянними правами та здійснюють ключовий внесок у генерування нових знань (вибір напряму дослідження, ОК, форми навчання тощо). СНАУ приєднався до Великої хартії європейських університетів, що є підтвердженням дотримання принципу академічної свободи (<https://bit.ly/3jrkqNL>).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних РН, порядку та критеріїв оцінювання ОК міститься в ОНП, яка є у вільному доступі (<https://goo.su/vUOp>) та надається здобувачу впродовж усього періоду навчання у різних формах. Учасникам освітнього процесу на початку кожного семестру НПП презентують ОК і представляє цілі, завдання, очікувані РН, форми і методи викладання ОК, порядок і критерії оцінювання на основі РП (силабусу) ОК розробленого і затвердженого згідно Положення (<https://bit.ly/3w46TDG>).

Порядок і критерії оцінювання РН здобувачів висвітлені на сайті СНАУ (<https://bit.ly/3cxstj4>) та деталізовано у РП (силабусах) ОК (<https://goo.su/p3aN1LV>), до яких здобувачі мають повний доступ. В РП (силабусі) зазначена інформація по ОК: загальна інформація про ОК, РН за ОК та їх зв'язок з ПРН, зміст ОК (РП (силабус)), методи викладання та навчання, критерії оцінювання за ОК, навчальні ресурси, програмне забезпечення, додаткова інформація.

Також ця інформація є на платформі Moodle, що дає аспіранту можливість оперативного доступу до неї без контакту з викладачем.

У Moodle розміщено: РНП дисципліни; навчальний матеріал; тести для оцінювання знань в результаті вивчення навчальних матеріалів; розподіл балів, які отримують здобувачі протягом семестру; шкала оцінювання знань здобувача; перелік методичних вказівок з дисципліни тощо. Здобувачі мають вільний доступ до Центру дистанційного навчання СНАУ. Для отримання зворотного зв'язку щодо поінформованості студентів відповідні питання включені в анкету опитування (<https://goo.su/4FMz>).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Згідно із цілями 9-13 Стратегії СНАУ (<https://goo.su/bgFv>) відбувається поєднання навчання та досліджень в СНАУ, учасники освітнього процесу є повноправними суб'єктами наукової діяльності. Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП здійснюється різнопланово:

- Освітня складова спрямовує аспірантів на виконання наукового пошуку в рамках вивчення окремих ОК. Так, при реалізації ОК викладачі акцентують на їх прикладному аспекті стосовно тематики дисертаційного дослідження, а за результатами вивчення окремих ОК здобувачі його підтверджують. Вивчення ОК5, ОК6, ОК14 передбачає виконання наукового аналітичного огляду; підтвердженням засвоєння ОК 10 Управління науковими проектами є розробка наукового проекту за галузевою спрямованістю та вимогами міжнародних стандартів. Водночас, вивчення ОК 4 «Методологія сучасного правознавства» передбачає виконання здобувачем індивідуальних письмових робіт науково-дослідного змісту.

- Аспіранти оприлюднюють результати наукових досліджень у наукових фахових виданнях, зокрема, і тих, що входять до Scopus і Web of Science (не менше, ніж по одній за період навчання). Наприклад: А. Болотіна <https://goo.su/aAgo>;

- Щороку на базі університету проходять дві щорічні науково-практичні конференції викладачів, аспірантів та студентів СНАУ (<https://goo.su/iWjoTnZ>), під час якої здобувачі публічно представляють проміжні результати своїх досліджень.

- Наукові напрацювання здобувачів публікуються, в тому числі, у науковому фаховому виданні юридичного факультету Сумського НАУ «Приватне та публічне право» (<https://goo.su/bsLf>).

- Поєднання навчання і досліджень викладачів та здобувачів досягається також спільними публікаціями наукових керівників і аспірантів та науковими розробками, отриманими та впровадженими у освітній процес СНАУ і діяльність суб'єктів господарювання, що виступали об'єктами для проведення поглиблених емпіричних досліджень.

- Тематика наукових досліджень здобувачів є частиною науково-дослідної роботи кафедр ЮФ, за якими закріплено аспіранти, та виконує її паралельно з навчанням. Основні наукові здобутки здобувачів освіти представлені на сайті Юридичного факультету (<https://goo.su/bdRd>). Перелік науково-дослідних робіт розміщено на сайті ЮФ (<https://goo.su/mxA2z>).

- У аспірантів є можливість поєднувати навчальний процес із дослідженнями у Лабораторії практичного права, юридичній клініці.

Результати наукових здобутків відображаються в індивідуальних планах підготовки аспірантів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних інноваційних практик у галузі права відбувається щорічно, наприклад, через обговорення та узагальнення інформації, отриманої від роботодавців (з 2020 року працює Експертна рада роботодавців зі спеціальності 08 «Право»).

Зміст ОК у СНАУ розкривається у РНП НД. Відповідно до Рекомендацій щодо підготовки РНП навчальної дисципліни, РНП розробляється на термін дії робочого НП та щорічно переглядається і перезатверджується на засіданні кафедри, з врахуванням змін у нормативно-правових актах; затвердження нових стандартів ВО; нової редакції ОП; внесення змін до НП. Ініціатором оновлення виступає проектна група на основі узагальненої інформації, отриманої через опитування стейкхолдерів. Оновлені РНП (силабуси), навчально-методичні комплекси обговорюються на засіданні відповідної кафедри, затверджуються вченою радою ЮФ.

Згідно затверджених та виконаних НДР (Взаємодія галузей права в умовах сталого розвитку України та глобальної цифрової трансформації; Інституційні засади розвитку системи землевпорядкування в умовах Північно-Східного регіону України; Міжнародно-правові засади процесів реформування законодавства України в контексті євроінтеграції; Науково-прикладні проблеми цивільного, адміністративного, кримінального, господарського права та процесу) (<https://goo.su/8u9OSYw>), НПП проводять наукові дослідження, результати яких враховуються під час перегляду окремих ОК (робочі програми (силабуси) та навчальні матеріали).

За результатами НДР «Взаємодія галузей права в умовах сталого розвитку України та глобальної цифрової трансформації» оновлено ОК 5; «Міжнародно-правові засади процесів реформування законодавства України в контексті євроінтеграції» оновлено ОК 5; «Науково-прикладні проблеми цивільного, адміністративного, кримінального, господарського права та процесу» оновлено ВК: «Актуальні проблеми цивільного процесу» та «Альтернативні способи вирішення цивільних спорів»)

Водночас, джерелами оновлення змісту навчальних дисциплін також є: 1) результати виконання НДР (наприклад, до ОК «Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку» включено матеріали звіту за НДР (№ державної реєстрації 0116 У 005118) «Актуальні теоретичні та практичні проблеми у сфері адміністративного, інформаційного, фінансового права в умовах розвитку інформаційного суспільства та публічно-сервісної держави»); 2) наукові положення останніх публікацій НПП та аспірантів (наприклад, до ВК «Проблеми інформаційного права» включено матеріали статті І.В. Арістової, що опубліковані у «Приватне та публічне право» № 3, 2020 р.). Результати закордонного стажування враховуються при оновленні ОК, які закріплені за НПП.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Відповідно до Стратегії розвитку СНАУ на 2021-2025 роки (<https://goo.su/oa111l>) та згідно з Концепцією освітньої діяльності СНАУ (<https://bit.ly/3E1qwAz>), інтернаціоналізація (співпраця та інтеграція в міжнародний освітньо-науковий простір) забезпечується укладанням більше 90 договорів (більше 40 договорів з освітніми та науковими установами) про співробітництва з 26 країнами. СНАУ виступає активним учасником проектів Erasmus+, де приймають участь НПП ОП. Повний перелік міжнародних університетів-партнерів (<https://goo.su/k2OSK>). Всі НПП, які задіяні при реалізації ОП, мають сертифікати про міжнародне стажування, що є фундаментом для подальшої підготовки грантових заявок та публікацій у базах SCOPUS та WoS.

Індикаторами прогресу інтернаціоналізації СНАУ, є показники: участь СНАУ \ ЮФ у авторитетних освітніх асоціаціях, співпраця із міжнародними партнерами (ЦУЕС, BSEMAN тощо); кількість наукових праць учених СНАУ, що індексуються Scopus та WoS; співпраця НПП із міжнародними організаціями (LERA, МОП, USAID, ОБСЄ); кількість НПП, що беруть участь в освітньому процесі із знанням англійської мови не менше рівня B2.; стажування/академічна мобільність викладачів/аспірантів (<https://goo.su/btCo>) у зарубіжних університетах; участь у міжнародних проектах, спільних заходах (Наказ Ректора СНАУ «Про призначення виконавців проекту Erasmus+ KA2...» №443-К від 13.11.2020, (співвиконавець Проекту д.ю.н. Ключко А.М.); участь у міжнародних конференціях.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів обираються відповідно до характеру РН, які оцінюються НПП та визначаються РП (силабусом). У РП (силабусі) ОК наведені способи підтвердження того, що здобувачі набули очікуваних РН за ОК: здобули знання, уміння та навички, які відповідають навчальним цілям ОК, зазначаються методи сумативного та формативного оцінювання, а за потреби й діагностичного оцінювання. Здобувачам надається доступ до РНП (силабусів).

РН із відповідними стратегіями та критеріями оцінювання визначаються для ОНП загалом, для кожного її ОК окремо та фіксуються у відповідних нормативних документах СНАУ – описі ОП, РНП. У РНП(силабусі) наведений розподіл балів за змістовними модулями, вказані max та min бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості. Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання. Зворотний зв'язок від здобувачів під час формативного оцінювання дозволяє викладачу внести певні корегування з метою забезпечення максимального сприяння досягненню здобувачами очікуваних РН. На першому занятті НПП пояснює суть і критерії оцінювання. Рекомендовані критерії оцінювання ЗК наведено у Положенні (<https://goo.su/TEOkch>), додаток 3. Питання щодо зрозумілості критеріїв оцінювання та їх дотримання включені в анкету опитування (<https://goo.su/pihUxgG>).

Формою підсумкового контролю за виконанням НПП аспіранта є атестація (проміжна, підсумкова) (<https://goo.su/wgcbF>).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів обираються відповідно до характеру РН, які оцінюються НПП та визначаються РП (силабусом). У РП (силабусі) ОК наведені способи підтвердження того, що здобувачі набули очікуваних РН за ОК: здобули знання, уміння та навички, які відповідають навчальним цілям ОК, зазначаються методи сумативного та формативного оцінювання, а за потреби й діагностичного оцінювання. Здобувачам надається доступ до РНП (силабусів).

РН із відповідними стратегіями та критеріями оцінювання визначаються для ОНП загалом, для кожного її ОК окремо та фіксуються у відповідних нормативних документах СНАУ – описі ОП, РНП. У РНП(силабусі) наведений розподіл балів за змістовними модулями, вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості. Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання.

Зворотний зв'язок від здобувачів під час формативного оцінювання дозволяє викладачу внести певні корегування з метою забезпечення максимального сприяння досягненню здобувачами очікуваних РН. На першому занятті НПП пояснює суть і критерії оцінювання. Рекомендовані критерії оцінювання ЗК наведено у Положенні (<https://goo.su/IEOkch>), додаток 3. Питання щодо зрозумілості критеріїв оцінювання та їх дотримання включені в анкету опитування (<https://goo.su/pihUxgG>).

Формою підсумкового контролю за виконанням ІПП аспіранта є атестація (проміжна, підсумкова) (<https://goo.su/wgcbF>).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Здобувач ВО може ознайомитися з інформацією про форми контрольних заходів та критерії оцінювання до початку вивчення ОК, яка міститься на офіційному сайті ЮФ СНАУ та на платформі MOODLE. Крім того, проводиться роз'яснення стосовно вимог нормативної бази СНАУ та процедур для їх реалізації згідно Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/2TeKwNW>); Положення про РП (силабус) (<https://bit.ly/3w46TDG>); Положення про порядок визнання в СНАУ результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://goo.su/bVXY>) тощо.

Інформація про строки, форми контрольних заходів та критерії оцінювання надається: НПП на першому занятті з ОК; у друкованому вигляді в методичних рекомендаціях до вивчення ОК; публічно оприлюднюється згідно графіку навчання (<https://bit.ly/3zraR8u>) та розкладу занять (екзаменів) на порталі СНАУ (<https://goo.su/gxWL>). Критерії та конкретні форми оцінювання рівня здобуття здобувачами РН в межах ОК визначаються РП. Усі матеріали за ОП, РП (силабуси) по всіх ОК оприлюднюються на сайті ЮФ СНАУ (<https://goo.su/jutPt>). За ОК ОП більшість екзаменів проводяться у письмовій формі, крім тих ОК, РН за якими вимагають оцінювання навичок представлення власних наукових досліджень, уміння презентувати, готувати звіти, вести наукову дискусію. Опитування здобувачів ОНП «Право» продемонструвало, що 100 % опитаним зрозумілі строки та вимоги щодо оцінювання прогресу у навчанні та дослідженні, 100% - розуміють вимоги щодо дисертаційного дослідження, 100% - зрозумілі процедури атестації (<https://goo.su/IoTTU>).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Строк і тривалість проведення атестації випускників визначається графіком НП та ІПП виконання ОНП (<https://goo.su/bfbQ>). У зв'язку з відсутністю станом на 2023 р. стандарту ВО третього рівня спеціальності 081-Право, форма атестації відповідає Положенню про організацію освітнього процесу в СНАУ (<https://goo.su/aqDy>), а також ОНП «Право» (<https://goo.su/ozZV>).

Оцінювання наукової діяльності здобувачів здійснюється відповідно до наукового плану аспіранта через: участь у семінарах кафедри, конференціях; рецензування наукових робіт; самооцінювання; рекомендації наукового керівника; проміжні атестації аспіранта у вигляді піврічного звітування та річної атестації про виконання ІП; підготовка та презентація дисертації.

Метою проміжної атестації є оцінювання рівня виконання ІП, надання здобувачу підтримки і зворотного зв'язку. Метою підсумкової атестації є встановлення відповідності рівня освітньо-наукової підготовки випускників аспірантури вимогам ОНП доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» та завершується публічним захистом дисертації прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради (відповідно до Постанови КМУ від 12 січня 2022 р. № 44).

Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертації, за умови успішного виконання аспірантом ІПП, є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, згідно з чинними вимогами.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів та атестації здобувачів ВО регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу», (<https://goo.su/avmY>)

Загальна процедура проведення контрольних заходів у межах поточного та підсумкового контролю, атестації здобувачів регулюється нормативно-правовими актами (<https://goo.su/bmsI>) та ОНП «Право» (<https://goo.su/ozZV>) та реалізується відповідно до графіку навчального процесу (<https://goo.su/aaaG>) і графіків атестації аспірантів по

кафедри, які завчасно доводяться до відома аспірантів та надаються до Відділу аспірантури та докторантури. Процедура, форми і критерії оцінювання з кожної ОК описані в РНП (<https://goo.su/2ZG134R>). Вся інформація є загальнодоступною та міститься у вільному доступі (<https://goo.su/4Fmh>).

Результати складання екзаменів та практик оцінюються за чотирьохбальною національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), 100-бальною шкалою. Заліки оцінюються за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано»), 100-бальною шкалою. Результати екзаменів і заліків заносяться до екзаменаційної відомості, індивідуального навчального плану (залікової книжки) та навчальної картки здобувача вищої освіти. Критерії та конкретні форми оцінювання рівня здобуття студентами результатів навчання в межах ОК визначаються РНП і доводиться здобувачам ВО на першому занятті, переважно вступній лекції, лектором. Наукова складова ОНП передбачає проведення поточної, проміжної та підсумкової атестації (див. підкритерій 5.4).

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність оцінювання регламентується відповідно до «Європейських стандартів» і рекомендацій щодо забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти ESG (2015). Стандарт 1.3. забезпечується тим, що оцінювання індивідуальних завдань здобувачів проводиться більше, ніж одним викладачем (Положення про організацію освітнього процесу п. 5.8, с. 11 (<https://goo.su/gr2oVYq>); рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольних заходів, його зміст та кількість завдань, механізм підрахунку результатів тощо) та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінки, можливістю застосування комп'ютерного тестування знань. Іспити, як правило, проводяться одним НПП, при прийомі іспитів рекомендується до використання письмової форми для забезпечення об'єктивності оцінювання.

З метою запобігання проявів недоброчесності, конфлікту інтересів та процедури оскарження результатів, запроваджено приймання контрольних заходів з відеофіксацією, записом та передачею відеоматеріалів до навчального відділу.

Процедура запобігання конфлікту інтересів, інших правил академічної етики визначена Кодексом академічної етики (<https://cutt.ly/rjOucSI>). Питання щодо об'єктивності оцінювання включено до анкети опитування (<https://goo.su/b371>). За час існування ОНП випадків оскарження об'єктивності екзаменаторів, конфлікту інтересів не було.

В ЗВО розроблено Антикорупційну програму 2021 (<https://goo.su/r3SQnI>) та створено Комісію з академічної етики (<https://goo.su/mPKOg>). За ОНП практики застосування відповідних процедур не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://goo.su/aWbp>), у разі отримання незадовільної оцінки, перескладання екзамену (заліку) з ОК допускається не більше двох разів. Правила оцінювання відображені в профілі ОП. Відповідальність за належне оцінювання в межах кваліфікаційної атестації покладається на гаранта.

У разі отримання здобувачем менше 60 балів за підсумковий контроль у вигляді заліку з НД або недопуску аспіранта до складання іспиту, він має добрати потрібну кількість балів до початку екзаменаційної сесії.

У разі повторного перескладання, на підставі подання завідувача Відділу видається розпорядження ректора про ліквідацію академічної заборгованості, в якому визначаються: час та дата заліку (іспиту); аспіранти, які мають скласти залік (іспит) ще раз; склад комісії, до якої входять керівник проектної групи за ОНП або її член, завідувач відповідної кафедри, відповідальний викладач НД.

У разі неотримання позитивної оцінки, здобувач відраховується з аспірантури за невиконання індивідуального плану підготовки аспіранта (п. 4 ч. 1 ст. 46 Закону України «Про вищу освіту»).

Ліквідація академічної заборгованості проводиться до початку атестації аспірантів. Аспірант, який не мав можливості брати участь у формах поточного (семестрового) контролю (з причин, підтверджених документально), має право на відпрацювання після повернення до навчання за розпорядженням завідувача Відділу до початку атестації. Приклади практичного застосування відповідних правил на ОНП відсутні.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ, п. 5.11. «Контрольні заходи» (<https://goo.su/aWbp>) здобувач може оскаржити результати підсумкового контролю за НД. Порядок подання і розгляду апеляції оприлюднюється та доводиться до відома здобувачів вищої освіти і викладачів до початку підсумкового семестрового контролю. Деталізовано порядок оскарження визначається Положенням (<https://goo.su/XIVPA>)

Прикладів застосування відповідних правил за ОНП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

До переліку внутрішніх нормативних документів, що стосуються політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності студентами та викладачами Сумського НАУ, належать наступні: Політика СНАУ у сфері забезпечення якості освіти у відповідності до «Стандартів та положень щодо забезпечення якості у сфері вищої

освіти європейського простору» (<https://bit.ly/38e4qNb>); Кодекс академічної доброчесності СНАУ (<https://goo.su/biFL>); Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в СНАУ (<https://goo.su/bUQ8>); Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в СНАУ (<https://goo.su/af12>); Кодекс академічної етики, встановлює етичні норми відносин в академічному середовищі, якими керуються учасники університетської спільноти СНАУ (<https://goo.su/c1A1>). Створена також Комісія з академічної етики у складі 12 осіб (<https://goo.su/1KBzVUz>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в СНАУ (<https://goo.su/bZcR>) передбачає перевірку всіх наукових доробків як аспірантів, так і їх наукових керівників. Технологічними інструментами протидії порушенням академічній доброчесності виступають спеціальні програмні засоби Unicheck (unicheck.com), що належить ТОВ «Антиплагіат» (договір №29 від 25.03.2019 р) та програмний продукт ТОВ «Плагіат» StrikePlagiarism.com (договір № 18-3-3 від 18.03.2019 р), через яку проводиться перевірка на наявність текстових запозичень; проведення іспитів, захистів звітів в режимі прозоро (відео зйомка комісії). Первинна перевірка рукописів на академічний плагіат проводиться на підставі заяви здобувача ВО безкоштовно. Після повного процесу перевірки текстів на плагіат, включаючи повторну перевірку, сформовані звіти подібності та один примірник рішення Експертної ради відповідальні особи (на рівні факультетів, секретаря редколегії періодичного видання Університету, вченого секретаря СВР) в обов'язковому порядку надають Адміністратору антиплагіат-системи університету.

Відповідно до наказу «Про запобігання та протидію корупційним проявам і зловживанням в період проведення контрольних заходів у Сумському НАУ» (<https://bit.ly/3jcTHcj>) визначені телефони гарячої лінії. Визначений порядок інформування здобувачів та викладачів про роботу телефонів гарячої лінії і часи прийому з особистих питань ректора університету, першого проректора, помічника ректора.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Всі документи, що стосуються академічної доброчесності, доведені до відома всіх здобувачів ВО та розміщені на сайті СНАУ (<https://goo.su/O1YLOle>). Розвивається освітнє середовище, метою якого є формування нульової терпимості до будь-яких проявів академічної недоброчесності (фальсифікація даних, шахрайство, крадіжка, купівля та продаж творів, презентація твору інших авторів як власного, плагіат тощо) – забезпечується популяризацією академічної доброчесності через освітні заходи, дискусії.

Останній загальноуніверситетський семінар «Академічна доброчесність: теорія і практика» <https://goo.su/rF1lk1H>.

Здобувачі популяризують академічну доброчесність (<https://goo.su/Zny6>).

Дотримання академічної доброчесності забезпечується також через процедури контролю – відповідно до наказу СНАУ від 8 грудня 2014 р № 409-К (<https://goo.su/bMPh>) визначені телефони гарячої лінії, механізм звернення через «Скриньку довіри».

Інформація щодо вимог та санкцій у разі порушення академічної доброчесності наведена у РП (силабусі) кожного ОК, доводиться викладачем на першому занятті, відбувається постійне інформування здобувачів щодо недопущення проявів академічної недоброчесності. Серед здобувачів ВО проводяться опитування щодо можливих проявів недоброчесних дій з боку всіх учасників навчального процесу, результати яких оприлюднено на сайті ЮФ (<https://goo.su/4fMl>).

СНАУ брало участь у міжнародному проєкті «Academic IQ», в межах реалізації якого проводилися заходи (<https://goo.su/bUGA>) (<https://bit.ly/3kUQ1LN>)

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За порушення академічної доброчесності, згідно ч. 6 ст. 42 Закону України «Про освіту» (<https://bit.ly/3jhhkSTs>) та Кодексу академічної доброчесності СНАУ (<https://goo.su/zUKX7>), здобувачі ВО можуть бути притягнені до наступних видів академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання. Також для аспірантів за порушення АД передбачена така відповідальність: виявлення спеціалізованою вченою радою порушення АД в дисертації (наукових публікаціях), у яких висвітлені основні наукові результати, є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії без права її повторного захисту.

Якщо вчена рада встановила порушення АД в дисертації (наукових публікаціях), заява про зняття дисертації із захисту не приймається і приймається рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії. Випадків порушення АД з боку науково-педагогічних працівників не було.

З метою виявлення фактів порушення академічної доброчесності серед викладачів та аспірантів проводяться анонімні анкетування серед здобувачів. Зведені результати анкетування розміщені на сайті факультету (<https://goo.su/b371>). Фактів порушення академічної доброчесності, за результатами анкетування здобувачів, не виявлено. У РП (силабус) кожного ОК передбачено санкції за порушення академічної доброчесності.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОП та забезпечення необхідного рівня їх професіоналізму в СНАУ здійснюється згідно «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (<https://goo.su/aOyt>), яким встановлено процедуру конкурсного відбору, призначення на посади НПП і продовження з ними трудових правовідносин та вимоги до осіб, які обираються на посади НПП.

Всі НПП у різні роки проходили конкурсний добір на зайняття відповідних посад. Конкурсна процедура зосереджена на відборі професійних кадрів, що особливо забезпечується пунктами 2.5.- 2.6.; 3.1-3.15; 4.1-6.7.

При укладанні контрактів із НПП, у тому числі на нові терміни, визначаються, зокрема, такі їх обов'язки: виконання наукової роботи за конкретною формалізованою тематикою; публікація наукових статей; публікація підручників, навчальних посібників, монографій; участь у наукових конференціях не менше 2-х на рік; здійснення керівництва науковою роботою здобувачів із відповідним опублікуванням матеріалів досліджень; розроблення електронних навчальних матеріалів в тому числі іноземною мовою; участь у програмах підвищення кваліфікації з отриманням відповідного сертифіката, своєчасне проходження підвищення кваліфікації у повному обсязі; виконання відповідної навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи.

Необхідний рівень професіоналізму НПП забезпечується за рахунок відповідності усіх викладачів ОНП Ліцензійним умовам, а також відповідністю ОК.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

СНАУ постійно залучає роботодавців у формах: семінарів та круглих столів із запрошеними гостями (<https://goo.su/6ozzXyX>; <https://goo.su/fwktTF>; <https://goo.su/OVskll>); відвідування компаній; щорічних конференцій; соціальних заходів, для обговорення ОНП, обговорення Стратегії розвитку ЮФ (<https://goo.su/aug5>); організації виробничої практики; функціонування Лабораторії практичного права; широке залучення роботодавців до корегування змісту ОП, ПРН через Експертні ради роботодавців, ОК з орієнтацією на практичну підготовку (протокол від 25.11.2021 р., 24.11.2022 р.). Це дає можливість здобувачу пройти адаптацію до умов роботи на майбутній посаді, а роботодавцю отримати працівника, здатного якісно виконувати функціональні обов'язки. На ОНП залучено НПП, які мають практичний досвід у відповідній сфері, зокрема для ОК 8, ОК 10 тощо. Для ОНП III рівня особливо важливою є думка ЗВО як потенційних роботодавців, тому СНАУ організовує семінари та бере участь у заходах, що дозволяють удосконалити практичну підготовку здобувачів.

26.11.2019 р. відбувся круглий стіл на тему: «Сучасна правова освіта: від освітніх програм до перспектив реформування» (Протокол від 26 листопада 2019 р.) (<https://goo.su/btoi>). Як результат круглого столу була підготовлена Резолюція та створена Експертна рада роботодавців зі спеціальності «Право»; Положення про Експертні ради роботодавців Сумського національного аграрного університету (<https://goo.su/bafb>)

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

На ЮФ постійно проводяться зустрічі спеціалістів-практиків із здобувачами. Інформація та короткі прес-релізи проведених зустрічей та заходів міститься в рубриці «Події на факультеті» на сайті факультету (<https://goo.su/bt5g>); (<https://goo.su/bKyC>) (<https://goo.su/bheI>) на сторінках соціальних мереж факультету та наукової частини СНАУ (<https://goo.su/LSPIUDU>)

Аспірантам на рівні з іншими здобувачами вищої освіти ЮФ забезпечується можливість залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять на ОНП шляхом проведення майстер-класів, семінарів, лекцій, круглих столів незалежно від наявності у них наукового ступеня.

СНАУ постійно залучає роботодавців до освітнього процесу за ОП у різних формах (<https://goo.su/uvaY>; <https://goo.su/iQvkQ>; <https://goo.su/z3uck>; <https://goo.su/eqDZ>)

До ОНП залучені такі фахівці-практики, громадські діячі: І.Кравченко (д.ю.н., адвокат, медіатор); М. Ясинок (д.ю.н., професор, адвокат, суддя у відставці); С.Запара (д.ю.н., професор, адвокат, перший заступник Голови Національної служби посередництва і примирення).

Крім того, у СНАУ проводяться відкриті освітні заходи з орієнтацією на здобувачів ступеня доктора філософії (<https://goo.su/zDhOV>; <https://goo.su/wHb8e>; <https://goo.su/JzovZo>)

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Професійний розвиток НПП ОП передбачений «Положенням про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників» (<https://goo.su/bifp>). Його метою є стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності НПП, росту їх професійної майстерності, забезпечення ефективності навчально -виховного процесу та ін..

НПП самостійно обирають форми, види, суб'єктів підвищення кваліфікації, результати якої враховуються під час обрання на посаду. Її обсяг протягом п'яти років – не менше 6 кред. ЄКТС (за програмою підвищення кваліфікації/ стажування, відповідно до профілю кафедри – не менше 4 кред.). Усі НПП ОП підвищили кваліфікацію у ЗВО України, Польщі, Хорватії, взяли участь у конференціях в Словенії, Литві. ЗВО підтримує професійний розвиток викладачів за рахунок внутрішньої системи підвищення кваліфікації СНАУ (<https://goo.su/aOb1>) та Центру

підготовки кандидатів до участі у незалежному міжнародному тестуванні щодо оцінювання рівня володіння діловою англійською мовою (Pearson) (<https://goo.su/qcRMKrh>). Професійному розвитку викладачів ОНП сприяє їх участь у міжнародних проєктах: ERASMUS+ (<https://goo.su/bKXz>); служби ДААД (<https://goo.su/clED>). НПП ОНП постійно беруть участь у заходах щодо професійного розвитку: семінар-практикум (<https://goo.su/VEjTu>); Всеукраїнський круглий стіл, травень 2022 р. (<https://goo.su/ojxU4>); н-п підвищення кваліфікації (<https://goo.su/Ury4>).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Система заходів зі стимулювання підвищення фаховості та розвитку викладацької майстерності НПП СНАУ передбачає матеріальні й моральні заохочення і регламентується Статутом СНАУ (<https://goo.su/aLJi>), Положенням про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників (<https://goo.su/bJcq>), Колективним договором зі змінами (<https://goo.su/blqr>); (<https://goo.su/b7mf>) та Положенням про організацію оплати праці в СНАУ (<https://goo.su/ReUftW>) та передбачає як матеріальні, так і моральні заохочення.

СНАУ забезпечує підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і НПП не рідше, ніж один раз на 5 років зі збереженням середньої ЗП. У разі підвищення кваліфікації та стажування з відривом від основного місця роботи НПП мають право на гарантії і компенсації, передбачені законодавством України. Організація підвищення кваліфікації та стажування здійснюється навчальним відділом СНАУ.

Преміювання НПП відбувається: за підсумками наукової, навчальної та навчально-методичної діяльності (напр., видання статей в Scopus та WoS); за результатами проведення іміджевих заходів, наукових досліджень тощо.

Серед стратегічних завдань - поступовий перехід на викладання англійською мовою за вибором здобувачів. У СНАУ проводяться курси англійської мови для НПП та є можливість отримання сертифікату Pearson про знання англійської мови на відповідному рівні. НПП, що викладають іноземною мовою з відповідними підтвердженням сертифікатом B2-C1, мають 10% надбавку до ЗП.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОНП сприяють досягненню цілей ОП та ПРН. Інформація про фінансову-економічну діяльність оприлюднено на сайті СНАУ (<https://goo.su/aW48>)

Відповідність навчальних приміщень, що використовуються в освітньому середовищі, санітарним нормам та правилам протипожежної безпеки підтверджена санітарними паспортами. Здобувачі ВО забезпечені навчальною літературою, мають доступ до платформи MOODLE (<https://goo.su/nDRH>), яка містить повні тексти конспектів лекцій, методичні вказівки до виконання семінарських, практичних занять тощо. Здобувачі мають вільний доступ до мережі Internet (місця доступу WiFi знаходяться у корпусі ЮФ) для ознайомлення з новою інформацією щодо сучасних правничої освіти; спілкування зі здобувачами з інших ЗВО, пошуку довідникової інформації. Навчальний простір ЮФ СНАУ та спільно обрана траєкторія розвитку набирають форми сучасної освітньої лабораторії для професійного розвитку здобувачів. Для якісної підготовки здобувачів створено матеріально-технічні ресурси: лабораторія практичного права, юридична клініка; кабінет-студія «Кримінального процесу та криміналістики»; кабінет-студія «Зал судового засідання»; інноваційна комп'ютеризована аудиторія тощо. Наукова бібліотека СНАУ забезпечена електронним каталогом наукових та навчальних видань (<https://goo.su/XwKz>); Електронний репозиторій СНАУ з доступом до наукових і навчальних методичних видань (<https://goo.su/XwKz>); безоплатний доступ до Scopus і WoS (<https://bit.ly/3vzBYAk>)

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

СНАУ забезпечує вільний доступ НПП і здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОНП. Виявлення потреб та інтересів здобувачів проводиться шляхом опитувань –<https://goo.su/IoTTU>) й постійних зустрічей на кафедрах при атестації аспірантів та спілкуванню з науковими керівниками.

Відповідальними підрозділами за сприятливе освітнє - наукове середовище є: науково-дослідна частина (<https://goo.su/aPeD>) відповідність тем дослідження пріоритетним напрямкам розвитку на регіональному та національному рівнях, інформація про наукові конференції, семінари, круглі столи); відділ аспірантури та докторантури (<https://goo.su/b78r>) – процеси загального управління освітньою діяльністю на ОНП. На своїх ресурсах та дошках оголошень надають необхідну інформаційну та методичну підтримку здобувачам. В СНАУ функціонує Рада молодих вчених (<https://goo.su/iVo3>), створені «Скриньки довіри». Діє профспілка студентів та аспірантів (<https://bit.ly/3v8yUtf>).

Представники студентського самоврядування є членами вчених рад (<https://goo.su/D9OX>), Ради із забезпечення якості вищої освіти (<https://bit.ly/3cVMajE>), що дає можливість їм впливати на прийняття рішення щодо врахування потреб та інтересів здобувачів.

Створена Експертна рада роботодавців зі спеціальності 081 «Право».

Результати проведеного опитування (<https://goo.su/IoTTU>) свідчать, що опитувані на високому рівні оцінюють дослідницьку інфраструктуру та середовище, наукове керівництво і підтримку.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

СНАУ забезпечує в повному обсязі здобуття вищої освіти за ОП в атмосфері безпечності освітнього середовища, уникаючи психотравмуючих ситуацій, що прямо чи опосередковано впливають на фізичне і психічне здоров'я здобувачів. У ЗВО створено безпечні умови для навчання, навчально-виховного процесу, комфортної міжособистісної взаємодії, що сприяє емоційному благополуччю здобувачів та НПП. В СНАУ є відділ охорони праці та медпункт. На території СНАУ обмежено рух транспорту (допускається лише службовий за обґрунтованої потреби) та здійснюється патрулювання співробітниками відділу охорони. Відповідні правила передбачені Концепцією освітньої діяльності СНАУ (<https://goo.su/bGMX>). Питанням організації безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я учасників освітнього процесу займаються співробітники відділу організації виховної роботи зі студентами та аспірантами (<https://goo.su/SDXbk3>). В СНАУ діє психологічна служба, що є структурним підрозділом СНАУ, метою якого є збереження і укріплення психологічного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу; участь у забезпеченні адаптивного і комфортного освітнього простору для студентської молоді та аспірантів, здійснення психолого-педагогічної підтримки становлення й розвитку особистості студента та аспірантів. Ця служба здійснює організаційні, координуючі та навчально-методичні функції в галузі практичної психології серед студентської молоді та аспірантів (<https://goo.su/ckIZ>; <https://goo.su/klZHqN>)

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Здобувачі за даною ОП мають багаторівневу освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку (<https://goo.su/cdhS>) шляхом тісної комунікації з кураторами, викладачами, працівниками деканату, профспілкової організації студентів та аспірантів, співробітниками відділу організації виховної роботи, психологічної служби (<https://goo.su/b1oT>).

На загальноуніверситетському рівні створені всі передумови забезпечення належних умов навчання: інформаційна підтримка реалізується через оприлюднення інформації щодо ОП (сайти СНАУ, ЮФ; у соціальних мережах - сторінка ЮФ у Facebook (<https://goo.su/bQNF>), доведення потрібної інформації щодо ОК до здобувачів; постійна взаємодія адміністрації зі здобувачами через профспілкову організацію. На стадії розробки інформаційна система «e-СНАУ».

Освітня підтримка забезпечується через доступ до ресурсів бібліотеки, on-line матеріалів. Консультативна підтримка забезпечується гарантом ОП, завідувачем кафедри, НПП та працівниками відділу аспірантури та докторантури (<https://goo.su/hA2SC>), на сторінці якого розміщено інформацію щодо вступу та навчання в аспірантурі, нормативно-законодавча база роботи аспіранта, порядок роботи спеціалізованих вчених рад. Сайт науково-дослідної частини (<https://goo.su/gxQj>) містить інформацію щодо напрямків підтримки науковців.

На факультетському, кафедральному та особистісному рівнях підтримки забезпечується взаємозв'язок НПП та аспірантів у вигляді консультацій із науковими керівниками, провідними фахівцями та гарантом ОП (через канали дистанційного електронного зв'язку, до яких належать он-лайн групові та індивідуальні консультації з використанням ZOOM).

Соціальна підтримка здобувачам надається на підставі «Положення про іменні стипендії» (<https://goo.su/bS3j>); преміювання за публікації у журналах з високим індексом цитувань; поселення в гуртожиток, відвідування спортивних секцій, участі в гуртках художньої самодіяльності, вільний доступ до Internet.

У СНАУ приділяється увага забезпеченню здоров'ю здобувачів під час здійснення навчання за дистанційною формою (<https://goo.su/aLbH>) та пропонується пройти безкоштовну вакцинацію на території СНАУ. Рівень задоволеності здобувачів за цими видами підтримки визначається на підставі «Положення про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у СНАУ» (<https://goo.su/bHbA>) та результатами анкетування (<https://goo.su/b6bc>).

Щодо академічної, інформаційної, психологічної підтримки з боку відділу аспірантури і докторантури, випускової кафедри, наукового керівника, інших підрозділів, рівень задоволеності здобувачів достатньо високий (<https://goo.su/IoTTU>). Здобувачі високо оцінили ефективність роботи з науковим керівником з підготовки дисертації та наукових публікацій, задоволеність матеріально-технічною базою СНАУ для здійснення наукової роботи (бібліотечні фонди, електронні бази даних тощо), що становить 100%.

Скарг та нарікань від здобувачів за ОНП «Право» щодо цих видів підтримки не надходило.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Згідно «Концепція освітньої діяльності СНАУ» (<https://goo.su/bBNp>) «Положення про організацію інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами у СНАУ» (<https://goo.su/bzyp>) створено умови для здобуття якісної освіти особам з особливими фізичними потребами задля рівного доступу до якісної ВО шляхом інтегрованого навчання та створення спеціального освітнього середовища.

Вступ до СНАУ таких осіб регламентовано у Положенні (<https://goo.su/cF37K4J>). Згідно ч.2 ст.30 Закону України «Про освіту» про умови доступності ЗВО для навчання осіб з особливими освітніми потребами, у СНАУ проведено обстеження будівель та прилеглої до них території з метою визначення доступності навчальних приміщень для осіб з особливими освітніми потребами та інших маломобільних груп населення. Зроблено висновки

(<https://goo.su/vQzWOk2>) та розроблено заходи: встановлено пандуси в корпусах і гуртожитках, заняття для таких груп повинні плануватися на перших поверхах корпусів, супровід (надання допомоги) особам з інвалідністю. Порядок супроводу зазначених осіб на території СНАУ забезпечує: індивідуальний супровід людей з особливими потребами в освітніх закладах; системний супровід для профілактики або корекції проблеми, характерної не для однієї людини, а для системи загалом.

В СНАУ передбачаються соціальні виплати, соціальні стипендії та інші пільги, які регламентуються Порядком призначення і виплати стипендій у СНАУ (<https://bit.ly/zitMzdE>). На ОНП особи з особливими освітніми потребами не навчалися.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У СНАУ політика та процедури стосовно врегулювання конфліктних ситуацій на нормативному рівні врегульовано Статутом (<https://bit.ly/zindlSR>), Кодексом академічної етики (<https://bit.ly/3x82mRv>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/2TeKwNW>), Концепцією освітньої діяльності (<https://bit.ly/3gcPa6Z>), Наказом про запобігання та протидію корупційним проявам і зловживанням в період проведення контрольних заходів у Сумському НАУ (<https://bit.ly/3vfSkfE>).

Процедура врегулювання конфліктних ситуацій відповідно до Кодексу академічної етики (<https://goo.su/aNAZ>) реалізується адміністрацією СНАУ разом із психологічною службою (<https://bit.ly/2ToKfso>). Вона в себе включає: просвітницькі заходи, метою яких є надання доступних і якісних послуг у сфері практичної психології, спрямованих на збереження і укріплення психологічного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу; участь у забезпеченні адаптивного і комфортного освітнього простору для студентської молоді, здійснення психолого-педагогічної підтримки становлення й розвитку особистості здобувача вищої освіти. За ініціатив психологічної служби проводяться заходи щодо профілактики ситуацій, пов'язаних із сексуальним домаганням, поширенням СНІДу (<https://goo.su/cjoGb>), дискримінацією, торгівлею людьми (<https://goo.su/VoDW9JN>), булінгу (<https://goo.su/Uu4a>) та корупції.

Так, при виникненні суперечливих ситуацій між аспірантом та науковим керівником, кожна із сторін має право звернутись до секретаря Комісії з академічної етики із заявою та супровідними документами, що підтверджують виникнення суперечностей.

Також на базі юридичного факультету, на кафедрі приватного та соціального права функціонує Лабораторія практичного права, у складі якої працює юридична клініка.

Процедуру врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, регулюють Антикорупційна програма (<https://goo.su/SaeWrVk>). Наразі прийняте Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації у Сумському національному аграрному університеті (<https://goo.su/bNVF>) щодо врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією.

Дана процедура є досить ефективною та сприяє гармонійній роботі університету під час провадження освітньої діяльності. Заходи з врегулювання конфліктних ситуацій є доступними для учасників освітнього процесу.

Функціонує гаряча лінія з проректором з навчальної та науково-педагогічної роботи проф. Коваленком І.М., а також здійснюється перевірка і облік звернень учасників освітнього процесу через «Скриньку довіри».

За період реалізації ОНП випадків звернень щодо вирішення конфліктної ситуації у тому числі пов'язані із сексуальними домаганнями, корупцією, дискримінацією зафіксовано не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про ОП у СНАУ (<https://goo.su/b9yH>), відповідно до якого перегляд (удосконалення) ОП здійснюється у формах оновлення або модернізації. Оновлення відноситься до всіх компонентів, окрім цілей і ПРН. Діючі ОП переглядають щорічно. Підставою для оновлення ОП можуть виступати: ініціатива гаранта ОП, академічної спільноти, результати оцінювання якості ОП; об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру або інших ресурсних умов реалізації ОП, затвердження стандартів ВО.

Модернізація ОП передбачає значні зміни в її змісті та умовах реалізації (наприклад, в разі незадовільних висновків про її якість в результаті самоаналізу, за результатами різних процедур оцінювання якості ОП). Останнє удосконалення проводилося через її модернізацію для 1) ОНП Право 2021-2022 р. (протокол № 8 від 29.08.2021 р.; № 9 від 07.09.2021 р.); 2) ОНП Право 2022-2023 р. (протокол № 2 від 24.12.2021 р.; № 3 від 28.01.2022 р.)

Питання планування освітньої діяльності визначаються «Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у СНАУ» (<https://goo.su/aSOe>). СНАУ здійснює моніторинг якості освіти з врахуванням думки здобувачів, розроблено анкети, які розміщено на сайті ЗВО: (<https://goo.su/8yKms>). Реалізація моніторингу ОП через опитування стейкхолдерів визначається «Положенням про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у СНАУ» (<https://goo.su/bBZI>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обгрунтовані?

Положенням про освітні програми у СНАУ (<https://goo.su/b9yH>) передбачено 2 форми перегляду залежно від характеру змін, які вносяться до ОП: оновлення і модернізація. Оновлення у частині всіх компонентів, крім цілей і ПРН. Модернізація ОП має на меті більш значну зміну в змісті та умовах реалізації ОП, ніж у разі планового оновлення.

ОНП «Право» переглядається/оновлюється щорічно, шляхом обговорення на засіданнях робочої групи, при залученні до цього процесу здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів. У разі необхідності перегляд ОП може проводитись частіше. Рішення щодо необхідності перегляду ОП та зміни в ОП затверджуються протоколом засідання робочої групи ЮФ в рамках «Проектування та оновлення ОП ЮФ».

Після отримання Рішення НАЗЯВО (протокол № 13 (56) від 27 липня 2021 р.) про умовну (відкладену) акредитацію ОП Право, було здійснено модернізацію ОП Право, 2021 -2022, враховуючи на зауваження ЕГ та ГЕР, пропозиції стейкхолдерів та членів проектної групи (протоколи засідань проектної групи № 8 від 29 липня 2021 р., № 9 від 7 вересня 2021 р.); відгуки-рецензії стейкхолдерів (<https://goo.su/KzHHGZj>). Основні зміни торкнулися мети ОП, її унікальності, ПРН, фахових обов'язкових ОК та вибіркових ОК, формування тем дисертацій, складу разових спеціалізованих рад (<https://goo.su/ApyUE>; <https://goo.su/BFKR>; <https://goo.su/Kzbvn5U>). Остання модернізація ОП Право 2022-2023 рр. було здійснено, враховуючи пропозиції стейкхолдерів, Ради із забезпечення якості ВО СНАУ, членів проектної групи (протоколи засідань групи № 2 від 24.12.2021 р.; № 3 від 28.03.2022 р.). В умовах воєнного стану ОП Право отримало умовну акредитацію у квітні 2022 року (термін дії сертифікату до 17.05.2023р.) тобто, зауваження ЕГ та ГЕР відсутні, і усі зміни відбувалися у межах внутрішньої системи забезпечення якості ВО СНАУ. Основні зміни торкнулися мети ОП (коригування), ПРН (узгальнені), ЗК (враховано Професійні стандарти «Викладачі ЗВО»), СК (коригування), формування тем дисертацій, складу разових спеціалізованих рад (<https://goo.su/AKzSL>).

Попередній перегляд оновлення ОП проводилося і у 2018 р., і у 2019 р., і у 2020 р. Наприклад, перегляд ОП відбувається із залученням стейкхолдерів, наприклад, врахування їх рекомендацій та пропозицій, зафіксованих у протоколі засідання круглого столу «Сучасна правнича освіта: від освітніх програм до перспектив реформування» від 26 листопада 2019 р. (<https://goo.su/bbH1>). У 2019 році: в результаті аналізу пропозицій було прийнято рішення ввести до складу проектної групи третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» здобувача третього рівня вищої освіти. В 2018 році проведено аналіз та корегування варіативної частини ОП, позитивною практикою чого є відмова від блокової схеми обрання освітніх компонентів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Визначення рівня задоволеності якістю ОП проводиться при спілкуванні зі здобувачами на засіданнях кафедри при проведенні атестації виконання ІІІ роботи, шляхом опитування здобувачів всіх років навчання (<https://goo.su/blGt>) відповідно до Положення про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у СНАУ (<http://surl.li/kivw>). За результатами опитування оцінюється задоволеність здобувачами ОП та виявляються недоліки ОП, які використовуються для подальшого перегляду ОП (<https://goo.su/IoTTU>).

Здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості наступним чином (досвід залучення здобувачів вищої освіти описаний у Критерії 1.3): безпосередньо приймають участь в усіх процедурах щодо змін ОП; проведення опитувань щодо змісту ОК; проведення вибіркового опитування серед учасників певних процесів (звернення до відділу аспірантури та докторантури). Всі зміни до ОП обговорюються та затверджуються на засіданнях робочої групи ЮФ, за безпосередньої участі членів проектної групи, здобувачів, членів студентського самоврядування, стейкхолдерів. Відповідні зміни вносяться до ОП, НП здобувачів на наступний навчальний рік. Основним викликом, з яким стикнувся СНАУ у процесі запровадження процедур моніторингу ОП – активність здобувачів в опитуваннях. Завдання, яке наразі поставлено – активізація студентства у процедурах моніторингу та перегляду ОП.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Представники органів студентського самоврядування (студентський ректор, заступник голови з наукової та навчальної роботи – студентський проректор) є членами Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СНАУ.

Члени студентського самоврядування – студентський декан, голова студентського профкому факультету, голова первинної профспілкової організації студентів та аспірантів входять до складу Вченої ради факультету, яка розглядає пропозиції та зауваження щодо ОП та її складових (ОК, ПРН). Представники студентського самоврядування є членами Вченої ради СНАУ, яка ухвалює усі рішення щодо процедур забезпечення якості. Для третього рівня вищої освіти аспіранти є безпосередніми членами проектних груп і долучені до усіх процесів забезпечення якості на програмному рівні. У СНАУ функціонує Науково-координаційна рада (<https://goo.su/aVDA>), яка є дорадчим органом Вченої ради СНАУ з питань визначення стратегії організації наукової діяльності, інтеграції її з освітньою діяльністю та впровадження інноваційних технологій. У грудні 2021 р. у ЗВО створено Студентський комітет партнерства у забезпеченні якості освіти для надання незалежного голосу студентам у межах механізмів забезпечення якості та управління на загальноуніверситетському рівні через офіційну взаємодію представників студентства як основних стейкхолдерів освіти зі структурними підрозділами СНАУ. Комітет є дорадчим органом у структурі студентського самоврядування СНАУ (<https://goo.su/zIgoot>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

У системі забезпечення якості вищої освіти у СНАУ створені процедури, що дозволяють урахувати думку роботодавців (див. критерії 1.3). У СНАУ утворенно Експертні ради роботодавців (<https://bit.ly/3ро2yeL>). У процесі розроблення (перегляду) ОП – експертна оцінка роботодавців щодо ПРН підтверджується наданими рецензіями (<https://goo.su/0oM6sEq>). Основним роботодавцем для здобувачів виступає СНАУ (підготовка аспірантів для поповнення НПП перспективними кадрами). Роботодавцем виступають і коледжі СНАУ. Що стосується ОП 2022-2023 рр., то д.ю.н., секретар Сумської міської ради О.М. Резник запропонував посилити увагу на досягненні Цілі сталого розвитку № 16 щодо удосконалення діяльності ОМС шляхом включення ОК 14 «Правове забезпечення сталого розвитку регіонів». Заступник голови Сумської державної адміністрації В.Ю. Медвідь запропонувала посилити практичний аспект у межах викладання ВК «Проблеми інформаційного права», впроваджуючи потенціал інформаційного суспільства (<https://goo.su/BF1KR>; <https://goo.su/Kzbvn5U>). Проректор з наукової роботи Ю.І. Дянько запропонував відкоригувати галузевий та регіональний аспект у меті та ПРН ОП Право. При розробці ОП враховували думки інших стейкхолдерів щодо формування необхідних компетенцій та ПР. Роботодавці можуть вносити пропозиції щодо вдосконалення ОП як неформально (через особисте спілкування з представниками робочої групи, гарантом, адміністрацією СНАУ), так і формально, приймаючи участь в обговоренні та удосконаленні ОП і надаючи рецензії з побажаннями щодо покращення ОП.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Збирання, аналіз, врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП віднесена до факультетського рівня (форми, види співпраці, обсяг, періодичність збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників (<https://goo.su/bVZu>; <https://goo.su/S47U>). На сьогодні за ОП є 8 випускників, 2 із яких (Бондар Н.А., Петрова Н.О.) захистили дисертації у січні 2022 р., а 3-й (Калюжна С.В.) – у лютому 2022 р. Щодо інших випускників, то 3 – пройшли Вчену раду СНАУ щодо формування складу разової вченої ради, ще 2 – пройшли публічне обговорення дисертації і отримали позитивний висновок; у березні 2023 р. відбувся захист ще двох аспірантів. Статистика щодо їх кар'єрного росту ще відсутня (<https://goo.su/AJS1VR>). Гарант ОП має 3-х захищених к.ю.н., та 1-го PhD Право, які продовжили свою науково-педагогічну діяльність на ЮФ СНАУ та є розбудовниками наукової школи. Гарант ОП має 17 захищених к.ю.н. та одного PhD Право, з яких 4 продовжили свою науково-педагогічну діяльність на ЮФ СНАУ (Кузнецова М.Ю., Ткаченко В.В., Чернадчук Т.О. Калюжна С.В.). Керівництвом СНАУ прийнято рішення щодо запровадження системної роботи у цьому напрямі (формування загальних правил та процедур збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників (<https://goo.su/IXyRC>) Інформація щодо кар'єрного шляху випускників розміщується на сайті ЮФ (<https://goo.su/bVZu>; <https://goo.su/AJS1VR>).

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

ОП реалізується з 2017 року. За цей час учасники освітнього процесу на її недоліки не вказували. Рівень задоволеності здобувачів вивчався Відділом якості освіти, ліцензування та акредитації спільно з Відділом аспірантури СНАУ. Проводилося опитування учасників освітнього процесу, результати якого наведено (<http://surl.li/mzkr>; <https://goo.su/loTTU>) та розглянуто Радою із забезпечення якості ОД та ВО. Процедури щодо забезпечення якості реалізації, контролю та моніторингу внутрішніх показників ОД за ОП: на рівні кафедр – контроль діяльності НПП, обговорення та прийняття рішень на засіданнях кафедр; на навчально-науковому рівні СНАУ – контроль діяльності кафедр, обговорення та прийняття рішень на засіданнях Вченої ради СНАУ щодо затвердження основних нормативних документів з реалізації ОП; на рівні ЗВО – моніторинг щодо виконання прийнятих рішень проводить Відділ якості, акредитації та ліцензування. Відповідно до рішення Вченої ради СНАУ (протокол №2 від 22.09.2020 р.) був проведений внутрішній аудит ОП, за результатами якого рекомендовано сформулювати додатки до РП, що відображають узгодження РН ОК з ПРН, що було реалізовано на ОП.

У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості під час перегляду (модернізації) ОП у серпні 2021 р. було внесено пропозиції щодо розширення переліку ВК (Актуальні проблеми екологічного та земельного права, Правові засади експертної оцінки землі; Претензійно-позовна робота у сфері сільського господарства, Поглиблений курс з екологічної безпеки та кліматичної політики ЄС), задля підкреслення унікальності ОП відкореговано блок спеціальної (фахової) підготовки здобувачів через включення до НП - ОК 6 (Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції) та ОК 14 (Правове забезпечення сталого розвитку регіонів); здійснено коригування ОК 5 (Сучасні тенденції розвитку юридичної науки в умовах Сталого розвитку), мети ОП, розширено перелік ПРН. На засіданні Ради із забезпечення якості 15.12.2021 р. розглянуто стан врахування недоліків та запропоновані нові рекомендації (<https://goo.su/utCXN7>).

На засіданнях проектної групи у грудні 2021 р. та січні 2022 р. у ОП Право 2023 р. відкореговано мету, зменшено кількість ПРН (завдяки узагальненню), які враховують галузевий та регіональний аспекти; відкореговано ЗК на основі Професійних стандартів «Викладачі ЗВО», оновлено СК. На засіданні проектної групи з Експертною радою роботодавців 25.11.2021 р. (ОП Право 2020-2021 рр.) проектна група відмовилася від системи блокових ВК. Результатами аналізу внутрішніх процедур забезпечення якості стало запровадження процедури створення Студентського комітету партнерства в забезпеченні якості освіти (<https://goo.su/KdG2>) що схвалено Радою із забезпечення якості ОД та ВО 07.10.2021, протокол № 1 (<https://goo.su/jKKla>), що враховано у Плані розвитку системи ВЗАО (<https://bit.ly/3C4qozH>). До цього комітету залучаються 2 аспіранти за рекомендацією Ради молодих вчених.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки акредитація ОНП «Право» у СНАУ є умовною, то результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, й, відповідно, зауваження (приписи, які б потребували усунення) існують. Інформація про стан їх врахування та перелік подальших конкретних заходів міститься в узагальненому аналітичному звіті (<https://goo.su/hL2LeYF>; <https://goo.su/GeNDW>) та доповідалася на засіданні Ради із забезпечення якості 15.12.2021 р.

Протягом 2019 - 2021 н.р. розроблено та прийнято Концептуальні засади гуманітарної складової підготовки фахівців у СНАУ, створено Відділ якості освіти, ліцензування та акредитації (<https://goo.su/U3WUP2Z>); розроблено та затверджено Положення про експертні ради роботодавців (<https://goo.su/aaGl>), Положення про організацію самостійної роботи студентів та контроль за нею (<https://goo.su/ja4wmYg>), Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації (<https://goo.su/IvqEO>), Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, (<https://goo.su/tWgdzJx>); Положення про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у СНАУ (<https://goo.su/TzrFX>).

На рівні факультетів: виокремлено функції факультетів у системі забезпечення якості СНАУ, призначено заступників деканів із цього напрямку. На програмному рівні: переглянуто склад проектних груп та кандидатури гарантів ОП, проведено підвищення кваліфікації для гарантів та членів проектних груп за програмою «Забезпечення якості вищої освіти». Постійно ведеться робота щодо удосконалення таких процедур забезпечення якості: розроблення, моніторингу та періодичного перегляду ОП. СНАУ здійснює активну співпрацю щодо забезпечення якості освіти, зокрема СНАУ є учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» ACADEMIC IQ (<https://goo.su/aWY6>), в межах якого проводиться самоаналіз системи внутрішнього забезпечення якості. Виявлено ряд проблем у дії внутрішніх процедур, за результатами Радою з якості прийнято рішення щодо їх удосконалення (<https://bit.ly/3niq5uJ>)

У нормативній частині організовано заходи з НПП – Відділом забезпечення якості освіти, ліцензування та акредитації спільно з Інститутом підвищення кваліфікації розроблена програма підвищення кваліфікації для членів проектних груп та груп забезпечення «Забезпечення якості вищої освіти», навчання за якою розпочато 06.04.2020 р. У процесі розроблення система заходів щодо розвитку академічної доброчесності та розвитку академічного персоналу (педагогічної майстерності НПП, їх розуміння принципів та процедур внутрішнього забезпечення якості). Відповідно до Договору між СНАУ та Центром українсько-європейського наукового співробітництва відбувається постійне підвищення кваліфікації гарантів та членів проектної групи, зокрема за ОНП Право протягом 2021-2023 рр.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Залучення академічної спільноти до процедур ВЗЯО ОП здійснюється на рівнях: кафедри, фак-ту, ун-ту, органів студ-го сам-ня. Змістовно її залучення - шляхом участі в опитуваннях, засіданнях кафедр (див. критерії 1.3). Академічна спільнота, відповідно до Положення (<https://bit.ly/3m6gbNK>), постійно долучається до реалізації процедур ВЗЯО: розроблення, перегляд та модернізація ОП є колегіальним (п.4.2.2), до моніторингу ОП (п.4.3). Положення визначає вимоги до НПП ОП, як необхідної умови її розвитку (п.4.4.2.). Гарант ОП та заступник декана із ЗЯО можуть безпосередньо впливати на рішення щодо процедур забезпечення якості їх реалізації. Проекти документів надсилаються на корпоративну e-mail у всі підрозділи СНАУ та розміщуються на сайті (<https://goo.su/bEby>), що дає змогу всім учасникам академічної спільноти ознайомитись, виявити недоліки та надати свої пропозиції. Щороку проводиться засідання кафедри, на якому кожен НПП презентує виконання взятих зобов'язань згідно контракту та готовність до навчального року змістовним наповненням своїх ОК. Учасники академічної спільноти є членами Ради із забезпечення якості ВО, Методичної ради СНАУ. Науково-координаційна рада проводить оцінку тем дисертацій (на сайті ЮФ (<https://goo.su/aVwAHS>)), а також окремі з них наведені в узагальненому аналітичному звіті (<https://goo.su/hL2LeYF>; <https://goo.su/GeNDW>)), здійснює щорічний моніторинг якості виконання ПП. Якісна внутрішня реалізація ОНП регламентується документами (<https://goo.su/biPG>), які розміщені на сайті СНАУ.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Визначаючи постійне покращення якості освіти своїм пріоритетом, СНАУ спільно з ЗВО–партнерами реалізує проекти, метою яких удосконалення процедур внутрішнього забезпечення якості, забезпечення якості системи в цілому (<https://goo.su/HOgqQ>).

У ЗВО наразі сформована трирівнева система внутрішнього забезпечення якості освіти:

1 рівень – програмний (рівень ОП). Функції та відповідальність на цьому рівні покладено на проектну групу та гарант освітньої програми; 2 рівень – рівень факультету: вчені ради факультетів, декани, заступники деканів з питань забезпечення якості; 3 рівень – загальноуніверситетський рівень. На цьому рівні функціонує Відділ забезпечення якості СНАУ (<https://goo.su/bmQW>), Відділ аспірантури та докторантури (здійснює моніторинг освітнього процесу та подає пропозиції Вченій раді щодо внесення змін до навчальних планів), представники Ради молодих учених (беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, організації дозвілля, побуту тощо).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу СНАУ регулюються згідно з нормативними документами: (https://goo.su/bG2P) Статуту СНАУ (https://goo.su/9SF8), Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ» (https://goo.su/a9S2N), Стратегії розвитку СНАУ на 2021-2025 роки (http://surl.li/kivu), Колективного договору (https://goo.su/bJHz) (зі змінами (https://goo.su/aVfo); (https://goo.su/aUTM)), а також Правилами внутрішнього трудового розпорядку СНАУ (Додаток 1 до Колективного договору). Додатково права та обов'язки окремих суб'єктів освітнього процесу та їх відносини з СНАУ закріплюються в індивідуальному контракті НПП, договорі про надання освітніх послуг, договорі про співпрацю з підприємствами, що замовляють підготовку фахівців і т. ін. Додатково окремі елементи освітнього процесу вписані в положеннях СНАУ, наприклад: «Положення про реалізацію права студентів СНАУ на академічну мобільність» та інші.

Також важливим документом, що регулює права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу, є Кодекс академічної етики (https://bit.ly/2XzdLgW), а в умовах карантинних обмежень - документи щодо організації освітнього процесу та роботи СНАУ в умовах карантину (https://goo.su/UhCg2O). Усі нормативні документи знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті СНАУ: (https://goo.su/bLAo ; https://goo.su/bsB7)

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

З метою отримання зауважень та пропозицій від зацікавлених сторін (стейкхолдерів) уся необхідна інформація щодо проектів ОНП або змін до них міститься на офіційному веб-сайті СНАУ за посиланням на Відділ аспірантури: (https://goo.su/9WbM), а також на сайт юридичного факультету: (https://goo.su/aDj36).

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Відділ аспірантури та докторантури СНАУ своєчасно оприлюднює на офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства (https://goo.su/bnHi). Ця інформація також представлена на сайті юридичного факультету СНАУ в розділі аспірантура / освітні програми (https://goo.su/btEm)

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст ОНП забезпечує наукові інтереси аспірантів, а саме: виконувати наукові дослідження та використовувати результати у практичній діяльності для досягнення цілей сталого розвитку; використовувати іноземні мови для представлення результатів у міжнародному науковому середовищі; брати участь у дослідницьких проектах, освітньому процесі; використовувати сучасні ІКТ. Це враховано при визначенні орієнтації ОНП, формуванні ЗК, СК та ПРН при розробці ОНП (https://goo.su/cFEu), до якої включено ОК, що відповідають темі досліджень (https://goo.su/4E7B) й забезпечують методологічні та викладацькі компетентності. ОНП є збалансованою за структурою та організацією навчання у частині навчальної та наукової компонент – за часом вивчення ОК, їх послідовністю, що дозволяє здобувачу розвинути навички, поєднати навчання та дослідження, сформулювати дослідницьке завдання. ОНП містить обов'язкові ОК (ОК 4, ОК 5, ОК 6 та ОК 14), які дозволяють поглибити знання та уміння здобувачів у відповідній сфері права для досягнення цілей сталого розвитку – ПРН, ЗК, СК (таблиця 2 профілю ОНП); вибіркові ОК, що є дотичними до тематики досліджень здобувачів. Науковому світогляду та набуттю аспірантами компетентностей з методів дослідження сприяють ОК1, ОК4, ОК5, ОК 12. Підготовці до роботи в міжнародному науковому середовищі сприяє ОК 11. У СНАУ наукові інтереси здобувачів реалізуються і через вибір дисциплін. Вибірковий блок формується із дисципліни фахового спрямування, тобто, 15 кредитів ЄКТС (25 %).

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Навчальна компонента містить обов'язкові ОК, спрямовані на розвиток універсальних навичок, що є вимогою Порядку підготовки докторів філософії та відповідає Зальцбурзьким принципам. ОНП підготовки здобувачів (https://goo.su/QJtK) включає обов'язкові ОК, що спрямовані на підготовку їх до дослідницької діяльності (25 % від загального обсягу кредитів ЄКТС).

Ще під час модернізації ОНП Право 2021 -2022 рр. включено нову обов'язкову фахову ОК – ОК 6 (вона включена і до ОНП Право 2022-2023 рр.). Індивідуальна дослідницька робота передбачена у межах ОК 6 для формування уміння визначати перспективи, моделювати і попереджати негативні наслідки для природних об'єктів та комплексів на засадах сталого розвитку. Посилено розвиток спеціальних (дослідницьких) компетентностей СК 2, 3, 4, 7, 11.

Врахування нової фахової ОК 14 посилює розвиток дослідницьких компетентностей. ОНП містить ОК, спрямовані на розвиток уміння представляти результати досліджень (ОК 2; ОК 3; ОК 9; ОК 10). На розвиток дослідницьких компетентностей спрямована наукова компонента ОНП, що визначено у ІНП роботи здобувача та оцінюються щопівроку на засіданні кафедри. Таке співвідношення надає можливість здобувачам оволодіти ЗК 2, 3, 5, 7, 11-14 та досягти ПРН 3, 6, 8 (<https://goo.su/F5NFE>). Дослідницька підготовка також передбачає формування у здобувачів сприйняття академічної доброчесності як базового принципу дослідницької діяльності (ОК 4, 5, 6, 8, 9) проведення заходів щодо популяризації академічної доброчесності (<https://bit.ly/3vylQ21>).

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галузю

Відповідно до ОНП здобувачі набувають компетентності у здійсненні педагогічної діяльності із дотриманням академічної та професійної доброчесності та ПРН. ОНП передбачає формування викладацьких компетенцій через поєднання теоретичної та практичної підготовки (вивчення обов'язкових ОК: ОК 8 «Організація і методика проведення навчальних занять», ОК 13 «Педагогічна практика»). метою проведення якої є набуття аспірантами компетентностей розроблення ОК, вибору та реалізації стратегії навчання-викладання відповідно до принципів студентоцентризму.

Вимоги професійного стандарту «Викладачі закладів вищої освіти» враховані у ОНП Право 2022-2023 рр. (<https://goo.su/T7bC7o>), а в ОНП Право 2021-2022 рр. ці стандарти (у змістовному контексті) узгоджуються із загальними компетентностями: ЗК1 - ЗК 10, ЗК 12 (10 загальними компетентностями із 12).

ПП передбачає виконання навчальної, методичної, організаційної роботи; проведення семінарів; участь у розробленні навчально-методичного забезпечення ОК; відвідування занять викладачів ОК. У результаті аспірант має набути навичок самостійного виконання педагогічної діяльності за обраним напрямом дослідження.

Повноцінній підготовці аспірантів до викладацької діяльності сприяють також ОК, які пов'язані із педагогічною практикою (<https://goo.su/burv>). Педагогічна практика регламентується внутрішнім положенням (<https://bit.ly/3B4jrgA>), визначає завдання, які мають бути виконані здобувачем, вимоги до її організації та звітування, рекомендовані форми сумативного та формативного оцінювання здобувача.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Теми наукових досліджень здобувачів ОНП (<https://goo.su/oCIXa>) плануються у рамках тем НДР кафедр (<https://goo.su/rPm1Xc>) проходять обов'язкове обговорення та схвалення на засіданнях: кафедр, Вченої ради факультету, науково-координаційної ради та затверджуються Вченою радою СНАУ. Планування наукових досліджень аспірантів відбувається у розрізі функціонування наукових шкіл СНАУ, в рамках комплексної НДР конкретної кафедри, що передбачає дотичність напрямів досліджень здобувачів і керівників. Дотичність тем наукових досліджень аспірантів напрямом досліджень наукових керівників постійно аналізується та оприлюднюється на сайті (<https://goo.su/oCIXa>).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

У СНАУ створені матеріально-технічні можливості для проведення та апробації наукових досліджень здобувачів (<https://goo.su/bD4I>) Навчальний процес забезпечений навчальними площами, технічними засобами згідно до вимог РНП. Є бібліотека з читальними залами (<https://goo.su/bohW>), електронним каталогом наукових та навчально-методичних видань (<https://goo.su/b7eh>), відкритим доступом до світових інформаційних ресурсів (<https://goo.su/aFWi>), репозиторієм (<https://goo.su/aTOI>), Здобувачам надається доступ до Scopus (<https://goo.su/5sXKop>), WoS (<https://goo.su/c2ikY6>), бібліотеки Science Direct (в межах національної підписки за IP адресою СНАУ); безоплатний доступ до Інтернету та системи дистанційного навчання (Moodle). У межах ОНП для апробації результатів наукових досліджень здобувачів: видається науковий фаховий журнал категорії Б (<https://goo.su/bEG1>); щорічно проводиться 2 наукові конференції (<https://goo.su/bVv4>); можливість залучаються до написання колективних монографій країн ЄС; є можливість виступати співвиконавцями НДР (Болотіна А, Кішінець Ю., Кожевнікова А., Козачок І, Ясинюк Д. та ін.). Два рази на рік аспіранти презентують результати досліджень (піврічні та річні атестації). НПП, здобувачі мали тестовий доступ на початку 2021 р. до ін. продуктів компанії Elsevier: SCIVAL та FUNDING INSTITUTIONAL (<https://bit.ly/3jncAbY>). А протягом жорсткого локдауну було створено COURSERA FOR CAMPUS for SNAU, де студенти та викладачі СНАУ могли пройти будь-який курс і отримати сертифікати (<https://bit.ly/3G3YpTf>).

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Академічна мобільність реалізована відповідно до Положення (<https://bit.ly/3rpscR6>). Здійснюється підготовка проектних пропозицій на конкурси спільних проектів з Китаєм, Польщею та Німеччиною. СНАУ реалізує інформаційну та консультативну підтримку здобувачів щодо можливостей міжнародної академічної мобільності (<https://bit.ly/3prnlOG>; <https://goo.su/4UCzI>). СНАУ є офіційним партнером міжнародної мережі унів-ів BSEMAN, Вишеградської спілки унів-тів (<https://goo.su/asbB>), має більше 90 договорів з освітніми та науковими установами з 22 країнами світу (<https://goo.su/asbB>).

Здобувачі приймають участь: у між-них конф-х (наприклад, Роговенко О.В. «Emerging Trend in Academic Research», 2021); у конф-х, кол-х монографіях, що організуються ЦУЕС, наприклад, участь у онлайн-лекції на тему

«Особливості академічного письма в Польщі» (<https://goo.su/c9egMko>).

(Джоана Скіба – керівниця міжнародного офісу Куявського університету у Влоцлавську) тощо; у дослідницьких проєктах, за результатами яких публікують тези, матеріали доповідей, статті, монографії (<https://goo.su/4E7k>); у стажуванні/академічній мобільності аспірантів у зарубіжних ЗВО; у міжнародних проєктах (проєкт співпраці з німецькою організацією SES, проєкт Erasmus+).

Здобувачі та НПП стали учасниками Осінньої школи «Стала енергетика та клімат: досвід ЄС для України» (у співпраці з Сумською міською радою за сприяння ЄС в рамках реалізації проєкту Erasmus+ Jean Monnet Chair «EU Climate Leadership») (<https://bit.ly/3GaHb6A>) та отримали сертифікати.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів є як керівниками, так і співвиконавцями дослідницьких проєктів. Наприклад, 1) ДБТ «Удосконалення законодавства про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): стан та перспективи» (керівник – Запара С.І., співвиконавці – Арістова І.В., Ясинок М.М., Курило М.П., Чернадчук Т.О.); 2) НДР «Взаємодія галузей права в умовах сталого розвитку України та глобальної цифрової трансформації» (керівник – Арістова І.В., співвиконавці – Чернадчук Т.О., Кравченко І.О.); 3) ДБТ «Правове забезпечення соціальної безпеки в євроінтеграційних умовах» (співвиконавець – Запара С.І.); 4) «Удосконалення законодавства України щодо забезпечення безпеки сфери банківської діяльності в умовах євроінтеграції: економіко-правовий аспект» (керівник – Ключко А.М.); 5) НДР «Дослідження науково-прикладних проблем у сфері цивільного, адміністративного, кримінального та господарсько-процесуального права» (керівник – Ясинок М.М., співвиконавці – Курило М.П., Котвяковський Ю.О.) та ін. За результатами виконання НДР публікуються тези науково-практичних конференцій, матеріали доповідей, статті у фахових виданнях, монографії, у тому числі за кордоном.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

У СНАУ створення середовища АД забезпечується положеннями Кодексів академічної доброчесності (<https://goo.su/47Jf>) та академічної етики (<https://goo.su/4fMw>) (які містять вимоги щодо дотримання АД НПП та здобувачами; заходи щодо формування середовища АД; процедура створення спеціальної комісії з академічної етики та її відповідальність (<https://goo.su/M4ZJef>). Дотримання АД у діяльності наукових керівників та аспірантів реалізується відповідно до Стандартів на 2006 (<https://goo.su/c3mU>) та 2015 рік (<https://goo.su/bVKX>); «Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність» (<https://goo.su/bo3q>) Визначено процедури наукового керівництва з урахуванням вимог АД, щорічного перегляду роботи наукових керівників, рішення про продовження (позбавлення) права на наукове керівництво. Усі публікації, що приймають наукові журнали СНАУ, проходять перевірку на антиплагіат. Обов'язковою є перевірка на плагіат дисертацій.

Для ознайомлення аспірантів з політикою щодо АД у СНАУ завідувачем аспірантури і докторантури проводяться відкриті лекції, викладається дисципліна «Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації». АД популяризується через залучення здобувачів (<https://bit.ly/3vylQ21>), проводяться семінари, відкриті освітні зустрічі (<https://bit.ly/3GdiLsY>, <https://bit.ly/3B6VWDH>). СНАУ є учасником міжнародних проєктів, що орієнтовані на розвиток культури якості та АД, зокрема у проєкті «Academic IQ» (<https://bit.ly/3m1c4Cs>).

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Дозвіл на здійснення наукового керівництва здобувачами затверджується рішенням Вченої ради СНАУ за попереднім обговоренням на засіданні кафедр, схваленням Науково-методичною радою ЮФ і Науково-координаційною радою СНАУ (за умови відповідності співробітника вимогам для отримання дозволу на наукове керівництво роботою над дисертацією здобувачів).

Рішенням Вченої ради СНАУ, протокол № 10 від 25.03.2019 р. було затверджено Кодекс академічної етики, що визначає цінності, якими керуються учасники університетської спільноти СНАУ. Наказом ректора СНАУ від 23 квітня 2019 року № 639-ВК було утворено Комісію з академічної етики у складі 12 осіб, де головою призначено Тарельника В.Б., д.т.н., професора, завідувача кафедри технічного сервісу (<https://bit.ly/3Vg611n>).

Для виключення можливості наукового керівництва особами, які вчинили порушення АД, Кодексом АД (<https://goo.su/48GQ>) викладені норми дотримання професійної етики та АД педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками (п.3.1), здобувачами вищої освіти (п.3.2); відповідальність за порушення норм АД (п.5), включаючи позбавлення наукового ступеня (вченого звання) та можливості наукового керівництва. У випадку підтвердженого факту порушення науковим керівником АД, він позбавляється права на наукове керівництво роботою аспіранта Вченою радою СНАУ.

За час дії ОНП не виявлено жодного факту порушень АД ні серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, ні серед наукових та НПП ЮФ СНАУ.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

До сильних сторін ОНП, що акредитується, на нашу думку, можна віднести наступне:

1. Унікальність ОНП, що створена з урахуванням потреб ринку праці (в т.ч. об'єднаних територіальних громад, органів місцевого самоврядування, місцевої виконавчої влади, професійних правничих самоврядних об'єднань), потреб Сумського НАУ, коледжів Сумського НАУ та сучасної інноваційної освітньої платформи, що дозволяє розвивати науково-викладацький потенціал, спрямовує його зусилля на навчання, що заохочує здобувачів на самостійний науковий пошук та міжнародну співпрацю. Збалансованість ОНП за загальними і спеціальними компетентностями, достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження.
2. Налагоджена система співпраці із зовнішніми стейкхолдерами: укладаються договори про співпрацю, проводяться спільні заходи, зустрічі із всіма стейкхолдерами, опитування, на підставі яких ОНП якісно удосконалюється. Тісний зв'язок з професійним середовищем (роботодавцями, випускниками), що дозволяє залучати їх до перегляду та актуалізації ОНП, реалізації освітнього процесу.
3. Високопрофесійний науково-викладацький склад постійно взаємодіє із аспірантами, застосовуючи особливу інтерактивну атмосферу факультету, залучає здобувачів до саморозвитку, проектної роботи, навчання в тому числі в неформальній освіті. Сприяє цьому процесу інтенсивна інтернаціоналізація, як складова політики СНАУ, співпраця із академічними об'єднаннями Європи та Китаю.
4. Представленість результатів наукових досліджень викладачів у міжнародному науковому середовищі, участь у закордонних конференціях, публікації результатів досліджень у виданнях Scopus та Web of Science тощо. Переважна більшість викладацького складу представленої ОНП має сертифікати знання іноземної мови на рівні B2, викладає/має потенціал викладати англійською мовою.
5. Орієнтація на інтереси здобувачів (здобувач є членом проектної групи), сформована система комунікацій зі здобувачами, отримання зворотного зв'язку, формування процедур для постійного покращення досвіду здобувачів. Здобувачі вищої освіти за ОНП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, максимально орієнтовану на їхні наукові інтереси.

До слабких сторін ОНП на поточному етапі можна віднести наступне:

1. Система рейтингового оцінювання викладачів (потребує удосконалення урахування навантаження окремих категорій НПП, гаранта ОП, членів проектної групи), що стане інструментом мотивації покращення майстерності та підходів до викладання;
2. Потребує розвитку практика визнання результатів неформальної освіти.
3. Відсутність серед контингенту іноземних аспірантів.
4. Відсутність подвійного керівництва здобувачами третього рівня освіти з числа науковців установ НАПрН України та зарубіжних закладів та установ.
5. Низька активність здобувачів в процедурах опитування.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОП пов'язані із фокусом на трансформацію слабких сторін ОНП на сильні, а також з удосконаленням досвіду, кращих практик щодо викладання, навчання та організації проведення наукових досліджень.

Зокрема, для підвищення якості ОНП, її конкурентоспроможності та інтеграції в європейській і світовий освітній і науковий простір, відповідно до сучасних запитів, планується досягнення наступних завдань:

В освітній сфері:

- реалізація Стратегії Сумського НАУ через призму цілей ОНП;
- посилення взаємодії між університетом та роботодавцями, зокрема в частині системної роботи Експертної ради роботодавців спеціальності 081 «Право»;
- розвиток інтернаціоналізації через укріплення різнопланової співпраці із академічними об'єднаннями, підготовка та реалізація спільних проектів; реалізація потенціалу академічної мобільності для здобувачів та представників академічної спільноти; сприяння стажуванню науково-педагогічних кадрів та здобувачів, їх професійного удосконалення з використанням міжнародних інституцій;
- удосконалення системи рейтингового оцінювання викладачів, що стане інструментом мотивації покращення майстерності та підходів до викладання;
- постійне удосконалення впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі;
- розширення впровадження у навчально-науковий процес інтерактивних методів та засобів навчання;
- розширення можливості викладання ОК іноземною мовою.

У науковій сфері:

- ефективна співпраця з установами НАПрН України;
- висвітлення результатів наукової діяльності науково-педагогічних працівників, здобувачів у монографіях та статтях, у тому числі у міжнародних виданнях, та таких, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science;
- залучення іноземних науковців та представників бізнесу, інших стейкхолдерів до наукових заходів (конференцій, семінарів, круглих столів);
- продовження практики з залучення партнерів, співвиконавців наукових договорів та проектів до спільного керівництва (перехід від наукового консультування до повноцінного наукового керівництва) здобувачами третього освітньо-наукового рівня;

- спрямування роботи наукового товариства здобувачів та молодих учених, з орієнтацією на участь у всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та грантових програмах;
- захист інтелектуальної власності через отримання авторських свідоцтв та патентів.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Ладика Володимир Іванович

Дата: 28.03.2023 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 14. Правове забезпечення сталого розвитку регіонів	навчальна дисципліна	<i>OK_14..pdf</i>	p1AWo5FboYhuftvY ZlIP+AobsqQDGVXT hbZBzct/IeI=	Мультимедійний проектор, ноутбук Lenovo A5610, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіа теки.
ОК 13. Педагогічна практика	практика	<i>OK_13..pdf</i>	CeJoQKSKTyU3vVR oSkKrUUrBQ6FO1Dz oCaRZpaFBcPg=	Мультимедійна установка з аудіо забезпеченням, Ноутбук LENOVO, Програмне забезпечення – Microsoft Office Word, Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, інформаційні стенди у навчальній аудиторії. Програмне забезпечення, необхідне для проведення наукових досліджень усіх напрямів підготовки докторів філософії: ОС Windows MS Office КОМПАС AutoCAD Adobe Reader Google Chrome КОМПАС ABC Pascal.
ОК 12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	навчальна дисципліна	<i>OK_12..pdf</i>	Q4ORqq6CTOZSBjC wJMxoW1J3wEloTO /mbFYIBQ78Ikg=	Сучасний лінгафонний кабінет на 20 робочих місць, який поєднує: спеціалізоване програмне забезпечення, персональні комп'ютери на робочих місцях, високоякісну гарнітуру, комутатор і акустичну систему. Екран, Проектор LED Projector UC30 ПК Pentium IV/1.6 ГГц Тип ПК: PentiumIV 505 2660/512/80 Gb (20 шт. з гарнітурою) Акустична система Genius SP- HF1201A 1 шт., комутатор DLink SES-1016D – 1шт.
ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	навчальна дисципліна	<i>OK_11..pdf</i>	QoysXUhcWfKqxpZa kF7yXe3GhETjRINT qOpPqovMRMM=	Лінгафонно-методичний кабінет на 25 робочих місць зі спеціалізованим програмним забезпеченням, високоякісною аудіо-гарнітурою, інтерактивною дошкою для висвітлення за допомогою проектору на широкому екрані відеоматеріалів Персональний комп'ютер Pentium IV/1.6 ГГц (25 шт.), аудіо гарнітура (25 шт.), акустична система Genius SPHF1201A 1 шт., комутатор DLink SES-1016D – 1 шт., інтерактивна дошка, мультимедійний проектор LED Projector UC30 – 1шт.
ОК 10. Управління науковими проектами	навчальна дисципліна	<i>OK_10.pdf</i>	pdAZvvin3zf4cUrf8k UbhHfQ9Roxgp6SUr HRxEINCiE=	Інтерактивна дошка, проектор та екран для презентації лекційних матеріалів та обговорення презентацій аспірантів на практичних заняттях, акустична система для відео-матеріалів,

				презентаційний фліпчарт для проведення воркшопів та дискусій, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням (Avast! Pro Antivirus for 3 PC, Windows 10 Professional, Microsoft Office 2016, ABBYY Lingvo x6) для виконання практичних завдань. Посібники, книги, дисертації та автореферати – для швидкого посилання на джерела інформації.
ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	навчальна дисципліна	OK_9..pdf	yLiICak8o9a3gcCLNYfxCNle4rgfvuXE4WiqgS+t40=	Мультимедійне обладнання з аудіо забезпеченням, ноутбук ASUS, програмне забезпечення Microsoft Office Word, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint. Аудиторія оснащена комп'ютерами з можливістю працювати із базами даних Scopus та Web of Science. Для зручності встановлено Wi-Fi точку доступу.
ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять	навчальна дисципліна	OK_8..pdf	KZo2CJzNe+Ikh9ps+G46e/8jplTVefik2/YAU5vLmr4=	Інтерактивна дошка, проектор та екран для презентації лекційних матеріалів та обговорення презентацій аспірантів на практичних заняттях, акустична система для відео-матеріалів, презентаційний фліпчарт для проведення воркшопів та дискусій, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням (Avast! Pro Antivirus for 3 PC, Windows 10 Professional, Microsoft Office 2016, ABBYY Lingvo x6) для виконання практичних завдань. Посібники, книги, дисертації та автореферати – для швидкого посилання на джерела інформації.
ОК 6. Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції	навчальна дисципліна	OK_6..pdf	fU2lFnFFce349GSTpyb4cvOZGw5fVAQGIZeva4/1Q=	Мультимедійний проектор, ноутбук Lenovo A5610, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіа теки.
ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку	навчальна дисципліна	OK_5..pdf	jt/hoMhpb54a/c87va7sl8l2CqE7ydveIxJrzXIP36Q=	Мультимедійний проектор, ноутбук Lenovo A5610, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіа теки.
ОК 4. Методологія сучасного правознавства	навчальна дисципліна	OK_4..pdf	angnNYT6YbnJwk8/tJmYwC/Xg8ruv3ZUfDYa3Ad6Vfg=	Мультимедійний проектор, ноутбук Lenovo A5610, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіа теки.
ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	навчальна дисципліна	OK_3..pdf	6hCHCmnrFN/LUdsjR1FIkU/wsM8WANKWZ/ztR1HKefI=	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіа теки. У наявності також роздаткові матеріали для тематичних

				ігор та бізнес-кейсів з розвитку логічного мислення при комунікаційній роботі. Аудиторна дошка з рухомими щитами, оснащена магнітною дошкою і пристроями для демонстрування рукованих посібників (середній щит може бути екраном і магнітною дошкою, один з щитів може використовуватись як набірне полотно). Столи письмові, дошка аудиторна, проектор Epson MMP-S4, ноутбук Lenovo G550 - 9шт.
ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	навчальна дисципліна	OK_2..pdf	UyTm4Ka5Jm9ADiC68kRSplvNsuPIRVUJwGudH3ILY6k=	Персональні комп'ютери з програмним забезпеченням загального та прикладного призначення, стаціонарним та on-line доступом для вирішення навчальних задач з дисципліни на лекційних (інтерактивна дошка) та лабораторно-практичних заняттях. Наочне обладнання – настінні стенди. Персональні комп'ютери марки "Celeron"-400 - 18 шт. Інтерактивна дошка MOLYBOARD IR-9083 (з встановленим програмним забезпеченням) – 1 шт. Проектор Tesco PJ-4080 – 1 шт. Підлогова підставка Smart Technologies Floor Stand FS-SB - 1 шт. МФУ HP Lazer M1005 – 1 шт.; Плоттер HP-130 – 1 шт.
ОК 1. Філософія науки	навчальна дисципліна	OK_1..pdf	IDXNm4utUQm2LA/SrYtoMNLDTkkPMI9eknowueV5SWc=	Мультимедійний проектор, ноутбук Lenovo A5610, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіа теки.
ОК 7. Реєстрація прав інтелектуальної власності	навчальна дисципліна	OK_7..pdf	8mCFXK64nFbebP4mzln5qZacYbzG83/amyTo5neGof8=	Мультимедійна установка з аудіо забезпеченням. Ноутбук. Для зручності встановлено WiFi точку доступу. Програмне забезпечення – Microsoft Office Word, Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, нормативно-технічна документація, спеціалізована література, офіційні бюлетні та описи до патентів України, бюлетні патентних відомств, періодичні видання з патентної інформації, нормативна та науково-методична література, тематичні та алфавітні каталоги, інтернет сторінки ДП «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент), калькулятори, персональні комп'ютери.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
287041	Данько Юрій Іванович	проректор з наукової та міжнародної діяльності, Основне місце роботи	Ректорат Сумського НАУ	<p>Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 050206 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, Диплом доктора наук ДД 006275, виданий 28.02.2017, Диплом кандидата наук ДК 066139, виданий 31.05.2011, Аттестат доцента 12/ДЦ 034445, виданий 01.03.2013, Аттестат професора АП 000636, виданий 18.12.2018</p>	17	ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	<p>Підвищення кваліфікації (стажування):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Університет Джорджія (США), стажування за програмою «Technology Rtransfer Training Program» з 14.12.2019 по 20.12.2019 року 2. Стажування в Бізнес-академії Нідерландів в рамках проекту ERASMUS+CA2 INTERADIS «Інтеграція та адаптація іноземних студентів» 22.11.2021 по 26.11.2021 року <p>Сертифікат на знання іноземної мови B2 No000109170 від 27.11.2017 р.</p> <p>1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 19 умови зазначені у п.38 Ліцензійних вимог</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Shevchenko, T., Saidani, M., Danko, Y., Golyshcheva, I., Chovancová, J., Vavrek, . Towards a smart E-waste system utilizing supply chain participants and interactive online maps. Recycling. Volume 6, Issue 1, March 2021, Номер статті 8, Pages 1-14 (Scopus) 2. Danko, Y.I., Medvid, V.Y., Koblianska, I.I., Kornietsky, O.V., Reznik, N.P. Territorial government reform in Ukraine: Problem aspects of strategic management International Journal of Scientific and Technology Research. 2020. 9(1), с. 1376-1382(Scopus) 3. Shcherbak, V., Ganushchak-Yefimenko, L., Nifatova, O., Shatska, Z., Radionova, N., Danko, Y., & Yatsenko, V. (2022). Using the model of benchmarking of educational services in a socially responsible education-innovation cluster during the

						<p>covid-19 pandemic. International Journal of Instruction, 15(2), 951-966. doi:10.29333/iji.2022.15252a (Scopus)</p> <p>4. Wu, L., Danko, Y., Chen, F., Yao, X., & Zhang, F. (2022). MAPPING THE LITERATURE OF INTEGRATED MARKETING COMMUNICATIONS: A SCIENTOMETRIC ANALYSIS USING CITESPACE. Innovative Marketing, 18(1), 152-167. doi:10.21511/im.18(1).2022.13 (Scopus)</p> <p>5. Wu, L., Danko, Y., Artyukhov, A., Dluhopolska, T., Markovych, I. Marketing communication strategies of colleges and universities based on spatial and temporal distribution of students. Академічний огляд. 2022. №2 (57). С. 59-68 (WoS)</p> <p>6. Данько Ю.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. / Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Суми: ВТД "Університетська книга". 2020. 220 с.</p>
160827	В`юненко Олександр Борисович	доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом кандидата наук КН 005438, виданий 20.05.1994, Атестат доцента ДЦАЕ 001465, виданий 22.04.1999	31	<p>ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності</p> <p>Підвищення кваліфікації (стажування): CERTIFICATE OF TRAINING № 054. Management and Computer Engineering» in the Academy of Management and Administration in Opole (Poland). The content of the training was: «Computer Engineering: Information Systems and Technologies». 01.07.2019-38.08.2019 (Total – 150 hours).</p> <p>1, 3, 4, 8, 10, 12, 19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог Публікації: 1. Organizational and technical aspects of introduction of innovations of organic agriculture and rational land use of the agrarian enterprises / L.O. Boginska, A.V. Tolbatov, O.B. Viunenko, S.V. Tolbatov, V.A. Tolbatov, A.O. Butenko, G.A.</p>

							<p>Davydenko, L.V. Kriuchko / Ukrainian Journal of Ecology, 2019, 9(2), p. 110-118 «Web of science»</p> <p>2. Economic and Energy Efficiency of Forming and Using Legume-Cereal Grass Stands Depending on Fertilizers / U.M. Karbivska, V.G. Kurgak, V.F. Kaminskyi, A.O. Butenko, G.A. Davydenko, O.B. Viunenko, S.M. Vyhanaiilo, S.V. Khomenko / Ukrainian Journal of Ecology 2020, 10(2), 284-288 «Web of science».</p> <p>3. Burov O., Viunenko O. et al. (2021) Mental Rotation Ability and Preferences in Vocational Education. In: Russo D., Ahram T., Karwowski W., Di Bucchianico G., Taiar R. (eds) Intelligent Human Systems Integration 2021. IHSI 2021. Advances in Intelligent Systems and Computing, vol 1322. Springer, Cham. «Web of science». https://doi.org/10.1007/978-3-030-68017-6_40</p> <p>4. Pasko, N.; Viunenko, O.; Agadzhanova, S. and Ahadzhanov-Honsales, K. (2022). Using Intelligent Agent-managers to Build Personal Learning Environments in the E-Learning System}. In Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology - Volume 2: AET, ISBN 978-989-758-558-6, pages 292-299. DOI: 10.5220/0010931000003364 (Scopus) https://www.scitepress.org/PublicationsDetail.aspx?ID=H3j3on94NQI=&t=1</p> <p>5. Viunenko, O., Tereshchenko, S. Trends in the use of data mining technology in agriculture / The International Scientific Periodical Journal "Modern engineering and innovative technologies", Germany, issue №19, February, 2022. https://www.moderntechno.de/index.php/meit/issue/view/meit19-01/meit19-01</p>
108989	Роговенко	доцент,	Юридичний	Диплом	22	ОК 14.	Підвищення

Олег Володимирович	Сумісництво	факультет	<p>спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 2000, спеціальність: Історія і правознавство, Диплом спеціаліста, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2002, спеціальність: 0502 Менеджмент організацій, Диплом спеціаліста, Національний університет біоресурсів і природокористування України, рік закінчення: 2011, спеціальність: 060101 Правознавство, Диплом кандидата наук ДК 007605, виданий 26.09.2012, Аттестат доцента АД 000575, виданий 01.02.2018</p>	Правове забезпечення сталого розвитку регіонів	<p>кваліфікації (стажування): 1. Господарський суд м. Суми (січень – лютий 2017 року) – (6 кредитів – 180 годин). 2. Програма підвищення кваліфікації «Забезпечення якості вищої освіти», травень 2020 р., Сертифікат №НПП 20072</p> <p>1,3,4,5,8,12,14,20 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог Публікації: 1. Irina Aristova, Svitlana Zapara, Oleh Rohovenko, Nataliia Serohina, Liudmyla Matviienko, Sandeep Kumar Gupta. Some aspects of legal regulation of administrative procedures in Ukraine and the european union: theory and realities. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. SPECIAL ISSUE NO.: 11/02/XXI. (VOL. 11, ISSUE 2, SPECIAL ISSUE XXI.) 2021. P.6-11. (Web of Science) 2. Svitlana I. Zapara, Oleh Rohovenko, Olena Tischenko, Maryna Kuznetsova and Natalia Bondar “problems of the exercise of powers by unified territorial communities under the decentralization process in Ukraine” “International Journal of Management (IJM), Volume 11, Issue 7, July 2020, pp. 327–337; ISSN Print: 0976-6502 and ISSN Online: 0976-6510; Journal Impact Factor (2020): 10.1471 Calculated by GISI (www.jifactor.com)”. 3. Svitlana I. Zapara, Alyona M. Klochko, Oleh V. Rohovenko, Nataliia V. Volchenko and Nataliia V. Klietsova. Participatory budget as a tool for local community development in Ukraine.- “International Journal of Management (IJM), Volume 11, Issue 6, June 2020, pp. 16–25; ISSN Print: 0976-6502 and ISSN Online: 0976-6510; Journal Impact Factor (2020): 10.1471 Calculated by GISI (www.jifactor.com)”. 4. Роговенко О.В.</p>
--------------------	-------------	-----------	---	--	---

						<p>Етнокультурна спадщина регіонів України в питанні адміністративно-територіального поділу. Південноукраїнський правничий часопис. 2020. №2. С.14-19 5. Роговенко О.В. Муніципалітет як суб'єкт місцевого самоврядування. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2020. №3. С.32-37 6. Роговенко О. В. Поняття та характеристика суб'єктів муніципальної правотворчості з позиції нових методологічних підходів/ О.В. Роговенко// Часопис Київського університету права. 2019/2. С. 72-79. 7. Роговенко О. В. Становлення муніципальної правотворчості як самостійного виду державної діяльності в Україні та світі/ О.В. Роговенко// Науково-виробничий журнал «Держава та регіони». 2019. Серія: Право, №3. С. 34-42.</p>	
207045	Клочкова Тетяна Іванівна	завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Біолого-технологічний факультет	<p>Диплом магістра, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 2013, спеціальність: 080109 Управління навчальним закладом, Диплом кандидата наук ДК 031352, виданий 29.09.2015, Атестат доцента АД 000909, виданий 01.03.2018</p>	23	<p>ОК 12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою</p>	<p>Підвищення кваліфікації (стажування): Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, посвідчення ПЗ No02125510/000065-19 від 13.12.2019 р. Тема: «Впровадження інноваційних методів у викладанні іноземної мови у вищій школі» Сертифікат Pearson – С1</p> <p>1, 3, 4, 5, 12, 13, 19, 20 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог</p> <p>1) Effect of Fertilizer System on Soybean Productivity in the Conditions of Right Bank Forest-Steppe / I.M. Didur, V.I. Tsyhanskyi, O.I. Tsyhanska, L.V. Malynka, A.O. Butenko, T.I. Klochkova // Ukrainian Journal of Ecology. – No. 9(1). – 2019. – P. 92–96 5. 2) Tetiana Klochkova.</p>

						<p>Trends in the Transformation of Doctoral Training from the Perspective of the European Higher Education Area. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – Budapest, 2022. – No. 265. – P. 21-23 https://doi.org/10.31174/SEND-PP2022-265X103-02</p> <p>3) Tetiana Klochkova. Ensuring the Quality of Doctoral Training in the Context of the Development of the European Higher Education Area. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – Суми, 2022. – № 6 (120)</p> <p>4) Tetiana Klochkova. Quality Assurance as a Pre-Requisite for Proper Operation of Higher Educational System. Матеріали I Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Сучасні тенденції навчання студентів іноземних мов у мультикультурному академічному середовищі» – Режим доступу: https://science.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-1-1.pdf.</p>	
291245	Білоцерковець Марина Анатоліївна	доцент, Основне місце роботи	Біолого-технологічний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 2002, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська, французька), Диплом кандидата наук ДК 046102, виданий 01.02.2018, Атестат доцента АД 003737, виданий 16.12.2019</p>	21	ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	<p>Підвищення кваліфікації (стажування): “International Leadership in the XXI century: Education, Science, Culture, Sports, Technologies, Governance and International Development” (м. Дубай, ОАЕ) сертифікат № 7133, 18 лютого – 23 квітня 2022, (6 кредитів ECTS – 180 годин). 1, 3, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог Публікації Монографія 1. М. Білоцерковець. Німецька мова для аспірантів 1 року навчання всіх спеціальностей: навчально-методичний посібник / М. А. Білоцерковець. – Суми : СНАУ, 2021. – 122 стр.</p>

Scopus, Web of Science
Core Collection

2. Fomenko, T.,
Bilotserkovets, M., &
Kobzhev, A. (2019).
Extrapolation of
Canadian Universities'
Internationalization
Strategies into
Ukrainian Higher
Agrarian Education.
Revista Romaneasca
Pentru Educatie
Multidimensionala,
11(2), 110-125.
<https://doi.org/10.18662/rrem/120>

3. Bilotserkovets, M. &
Gubina, O. (2019).
Target Language
Teaching
by Means of E-
Learning: A Case Study.
Revista Romaneasca
pentru Educatie
Multidimensionala,
11(4), 17- 29.
[doi:10.18662/rrem/154](https://doi.org/10.18662/rrem/154)

4. Kobzhev, A.,
Bilotserkovets, M.,
Fomenko, T., Gubina,
O., Berestok, O., &
Shcherbyna, Y. (2020).
Measurement and
Assessment of Virtual
Internationalization
Outcomes in Higher
Agrarian Education.
Postmodern Openings,
11(1Supl1), 78-92.
<https://doi.org/10.18662/po/11.1sup1/124>

5. Bilotserkovets, M.,
Fomenko, T., Gubina,
O., Berestok, O.,
Shcherbyna, Y.,
Krekoten, O. (2020).
Multifaceted Problems
of Intercultural
Adaptation: A Case
Study of Chinese
Students in Ukraine.
BRAIN. Broad Research
in Artificial Intelligence
and Neuroscience, 11(1),
178-188.
<https://doi.org/10.18662/brain/11.1/22>

6. Fomenko T.,
Bilotserkovets M.,
Klochkova K., Statsenko
O., Sbruieva A., Kozlova
O., Kozlov D. (2020).
Overcoming Barriers in
Intercultural
Communication: A
Case Study on
Agricultural Idioms in
English, Ukrainian and
Chinese. Academic
Journal of
Interdisciplinary
Studies. Vol. 9, No. 6,
pp. 157-166. DOI:
<https://doi.org/10.36941/ajis-2020-0120>

7. Bilotserkovets, M.,
Fomenko, T., Kobzhev,
A., Berestok, O.,
Shcherbyna, Y.,
Krekoten, O., &

						<p>Kurinyi, A. (2021). Dual Nature of Students' Knowledge Formation in the Pandemic Period: Pedagogical and Psychological Aspects. <i>Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala</i>, 13(3), 246- 261. https://doi.org/10.18662/rrem/13.3/450</p> <p>8. Fomenko, T., Bilotserkovets, M., Sbruieva, A., Kovalenko, A., & Bagatska, O. (2021). Social media projects for boosting intercultural communication by means of learning English. <i>Amazonia Investiga</i>, 10(48), 89-96. https://doi.org/10.34069/AI/2021.48.12.109</p> <p>9. Bilotserkovets, M., Fomenko, T., Klochkova, T., Shcherbyna, Y., & Korniienko, L. (2022). Forming ESP oral communication skills of students by means of Zoom. <i>Amazonia Investiga</i>, 11(56), 73-81. https://doi.org/10.34069/AI/2022.56.08.89</p> <p>10. Bilotserkovets, M., Fomenko, T., Gubina, O., Klochkova, T., Lytvynko, O., Boichenko, M., & Lazareva, O. (2021). Fostering Media Literacy Skills in the EFL Virtual Classroom: A Case Study in the COVID-19 Lockdown Period. <i>International Journal of Learning, Teaching and Educational Research</i>, 20(2), 251-269. https://doi.org/10.26803/ijlter.20.2.14</p>	
207045	Клочкова Тетяна Іванівна	завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Біолого-технологічний факультет	<p>Диплом магістра, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 2013, спеціальність: 000009</p> <p>Управління навчальним закладом, Диплом кандидата наук ДК 031352, виданий 29.09.2015, Аттестат</p>	23	ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	<p>Підвищення кваліфікації (стажування): Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, посвідчення ПЗ No02125510/000065-19 від 13.12.2019 р.</p> <p>Тема: «Впровадження інноваційних методів у викладанні іноземної мови у вищій школі»</p> <p>Сертифікат Pearson – C1</p> <p>1, 3, 4, 5, 12, 13, 19, 20 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог</p>

доцента АД
000909,
виданий
01.03.2018

1. Bilotserkovets, M., Fomenko, T., Klochkova, T., Shcherbyna, Y., & Korniienko, L. (2022). Forming ESP oral communication skills of students by means of Zoom. Amazonia Investiga, 11(56), 73-81. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.56.08.8>
2. Bilotserkovets, M., Fomenko, T., Gubina, O., Klochkova, T., Lytvynko, O., Boichenko, M., & Lazareva, O. (2021). Fostering Media Literacy Skills in the EFL Virtual Classroom: A Case Study in the COVID-19 Lockdown Period. International Journal of Learning, Teaching and Educational Research, 20(2), 251-269. <https://doi.org/10.26803/ijlter.20.2.14>
3. Wall Temperature Measurement and Effects on the Missile Complex Surface Based on the Semiconductor Diode and Electronic System/ A. M. Pavliuchenko, O. M. Shyiko, T. I. Klochkova // Journal Nano- and Electronic Physics. – Суми: СумДУ. – №3. – 2019. – С. 03004-1 - 03004-7. Scopus.
4. Effect of the Cultivation Technology Elements on the Activation of Plant Microbe Symbiosis and the Nitrogen Transformation Processes in Alfalfa Agroecosystems / I. M. Didur, V. I. Tsyhanskyi, O. I. Tsyhanska, L. V. Malynka, A. O. Butenko, I. M. Masik, T. I. Klochkova // Modern Phytomorphology – No 13. – 2019. – С. 30–34. Web of Science.
5. Effect of Fertilizer System on Soybean Productivity in the Conditions of Right Bank Forest-Steppe / I.M. Didur, V.I. Tsyhanskyi, O.I. Tsyhanska, L.V. Malynka, A.O. Butenko, T.I. Klochkova // Ukrainian Journal of Ecology. – No 9(1). – 2019. – С. 92–96. Web of Science.
6. Effect of Fertilizer System on Soybean Productivity in the Conditions of Right Bank Forest-Steppe /

							I.M. Didur, V.I. Tsyhanskyi, O.I. Tsyhanska, L.V. Malynka, A.O. Butenko, T.I. Klochkova // Ukrainian Journal of Ecology. – No. 9(1). – 2019. – P. 92–96 5.
169293	Переломова Олена Степанівна	професор, Основне місце роботи	Юридичний факультет	Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 1976, спеціальність: українська мова та література, Диплом доктора наук ДД 009403, виданий 22.04.2011, Атестат професора 12ПР 009740, виданий 26.06.2014	46	ОК 1. Філософія науки	<p>Стажування. Тема: "Формування соціально-громадянських та мовно-комунікативних компетентностей у процесі викладання соціально-філософських дисциплін"</p> <p>Комунальний заклад. Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. Свідоцтво серія № ПК 02139771 21203-22 від 18 лютого 2022 року. (обсяг 180 годин, 6,0 кредити ECTS)</p> <p>1,3,4, 8,19 умови зазначені у п 38 Ліцензійних вимог</p> <p>Публікації:</p> <p>1. Естетична функція діалектизмів та розмовно-просторічних елементів у мові художніх текстів Валерія Шевчука. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. 2020. Вип. 31, С. 152- 161</p> <p>2. Структурне наповнення інтертекстуального простору. Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. 2022. Т. 33 (72) №2. Ч.1. С. 22-30.</p> <p>3. Процес творення концепту «Україна» в текстовому просторі поетичних творів. Мова і культура. (Науковий журнал). 2019. Вип. 22. – Т. III (198). С. 114-125</p>
89320	Сохань Інна Віталіївна	завідувач аспірантури та докторантури, Основне місце роботи	Відділ аспірантури та докторантури	Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: менеджмент організацій, Диплом	11	ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	<p>Підвищення кваліфікації (стажування): 13.01.23 – 11.03.23 – Міжнародна програма підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки, а також педагогічних і науково-педагогічних працівників,</p>

магістра,
Сумський
національний
аграрний
університет,
рік закінчення:
2019,
спеціальність:
081 Право,
Диплом
доктора наук
ДД 006269,
виданий
28.02.2017,
Диплом
кандидата наук
ДК 064760,
виданий
30.03.2011,
Атестат
доцента 12ДЦ
038478,
виданий
03.04.2014,
Атестат
професора АП
001776,
виданий
14.05.2020

International Historical
Biographical Institute
(Dubai - New York –
Rome - Burgas -
Jerusalem - Beijing), 6
кредитів (180 годин),
(сертифікат №10 809
від 11 березня 2023р.)

П.1,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,
13,19,20
умови зазначені у п 38
Ліцензійних вимог

Член постійнодіючої
спеціалізованої вченої
ради Д 55.859.01
Член разових
спеціалізованих рад із
захисту докторів
філософії за
спеціальністю 073
менеджмент
Член редакційної
колегії журналу
«Вісник СНАУ: Серія
Економіка і
менеджмент».
Експерт НАЗЯВО зі
спеціальності 073
Менеджмент

Відповідальний
виконавець ДБТ
«Формування
механізму реалізації
інтегрованого
територіального
управління в умовах
переходу до сталого
розвитку»,
№0117U006534,
термін 01.10.2017-
30.09.2020 рр.

Публікації:
1. Inna Lozynska,
Wenxi Zhang, Zhijiang
Yu, Hongmin Yang. A
CASE STUDY ON
INTERNATIONAL
EDUCATION
COOPERATION IN
COLLEGES &
UNIVERSITIES
UNDER THE BELT
AND ROAD
INITIATIVE
(HENAN INSTITUTE OF
SCIENCE AND
TECHNOLOGY).
Вісник Сумського
національного
аграрного
університету. 2019. 2
(80). С. 49-51
2. Лозинська І.В.,
Скрипник О.А.,
Скрипник Д.М.
Сучасний стан та
передумови розвитку
відновлювальної
енергетики в Україні.
Вісник Сумського
національного
аграрного
університету. 2019. 3
(81). С. 12-15
3. Лозинська І.В.,
Скрипник О.А.,
Скрипник Д.М. Esco

						<p>як новий суб'єкт енергоменеджменту в умовах підвищення конкурентоспроможності енергоринку. Вісник Сумського національного аграрного університету. 2020. 2 (84). С. 18-22</p> <p>4. I.Lozynska, S.Lukash, A.Brychko, N.Maslak. Digitalization, Robotics, and Genomic Research in Livestock Development. International Journal of Business Analytics. 2021. vol.8, issue 2. (Scopus, Web of Science)</p> <p>5. I.Lozynska, O.Skrypnyk, D.Skrypnyk. Study regarding using solar energy for households sufficiency and rural communities development in Ukraine. Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development. 2021 Vol. 21, Issue 1. (Web of Science).</p> <p>6 Inna Lozynska, Mykola Povod, Evgeniya Samokhina. Biological and economic aspects of the immunological castration in comparison with traditional (surgical) method/ Bulgarian Journal of Agricultural Science, 25 (No 2) 2019, 403–409 (Web of Science)</p> <p>7 I.Lozynska, V.Ladyka Benchmarking as the assessment method of efficiency the Lebedynska breed of cows. Scientific Papers series Management, Economic engineering in agriculture and rural developmdnt. 2020. Vol.19, issue 3. P.313-318 (Web of Science)</p>	
373427	Скляр Ірина Дмитрівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: Фінанси, Диплом кандидата наук ДК 035768, виданий 04.07.2006, Аттестат доцента 12ДЦ</p>	22	<p>ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять</p>	<p>Підвищення кваліфікації (стажування):</p> <p>1.Сумський державний університет, посвідчення 3099, 2018, виданий Центром розвитку кадрового потенціалу Сум ДУ</p> <p>2. Стажування в університеті мистецтв, дизайну та технологій (IADT) м. Дублін, Ірландія, лютий 2019</p>

				027268, виданий 20.01.2011		р. (тематика: «Розвиток електронного особистого кабінету студентів та викладачів») 3. 1, 7, 9, 10, 14, 15, 19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог Публікації: 1. Iryna Skliar, Hanna Saltykova, Svitlana Pokhylko and Nataliia Antoniuk (2020). Relationship between banking sector development and inclusive growth. Banks and Bank Systems, 15(3), 70-80. doi:10.21511/bbs.15(3).2 020.07 (Scopus) 2. Iryna Skliar, Nataliya Pedchenko, Victoria Strilec, Victoria Novikova and Yevhenii Kozmenko (2020). Assessment of the reforms and programs results of Ukraine's economy sustainable development by means of neural networks. Problems and Perspectives in Management, 18(3), 81- 92. doi:10.21511/ppm.18(3). 2020.07 (Scopus) 3. Skliar I. Towards the assurance of trans parency and quality of higher education in Ukraine: National Qualification Framework // Business Ethics and Leadership. – 2018. – Vol.2, Issue 1. – P. 96-105	
73590	Турчина Світлана Григорівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом кандидата наук ДК 043322, виданий 08.11.2007, Атестат доцента 12ДЦ 022609, виданий 19.02.2009	20	ОК 7. Реєстрація прав інтелектуально ї власності	Підвищення кваліфікації: 1. Вища школа управління і адміністрування (м. Ополе, Польща). Тема: «Менеджмент. Публічне управління і адміністрування. Економіка і бізнес. Міжнародний досвід та регіональні особливості» (150 годин). Сертифікат про підвищення кваліфікації № 067 (2020 р) 2. Міжнародне стажування «The cloud storage service for the online studying on the example of the zoom platform». 1.5 ECTS (45 hours). Сертифікат ES № 1192/2020 від 07.09.2020. 3. Міжнародне стажування літня

школа «EU principles and values: diversity and inclusion in education for sustainable development». 2.0 ECTS (60 hours), 05-09 липня 2021, м. Мелітополь. Сертифікат № EUPVSo00088

1,2,3,4,8,12,14,19,20 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог

Публікації:

1. Турчіна С.Г. Розвиток ринку об'єктів інтелектуальної власності в контексті світових тенденцій конкурентоспроможності. Національний менеджмент в умовах інтеграційних та глобалізаційних викликів: монографія. за наук. ред. д.е.н., проф. Л.І. Михайлової. Суми: ФОП Литовченко Є.Б., 2019. 314 с. С. 141-161.
2. Турчіна С.Г., Пинчук Б.В., Азаров В.В. Аналіз ринку об'єктів інтелектуальної власності в контексті розвитку економіки знань. Економіка та суспільство: електронне наукове фахове видання: Мукачівський державний університет. Випуск №20. 2019. С. 81 – 90
URL: www.economyandsociety.in.ua
3. Дашутіна Л.О., Турчіна С.Г., Баценко Л.М. Перспективи впровадження інтелектуальної продукції в умовах розвитку інноваційно-цифрової економіки. Економіка та суспільство: електронне наукове фахове видання: Мукачівський державний університет. Випуск № 26. 2021.
URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-45>
4. Турчіна С.Г., Шеїна О.В. Особливості управління інноваційною діяльністю у підприємствах хімічної промисловості (на прикладі ТОВ «ВП

						<p>«ПОЛІСАН» (м. Суми). «Приазовський економічний вісник». Випуск 5 (22) електронний науковий журнал. 2021. С.126 - 132. URL: http://rev.kpu.zp.ua 5. Турчина С.Г. Імітаційне моделювання як база управління змінами та проектами при оцінці інтелектуально-інноваційної діяльності сільськогосподарського підприємства. Наукові інновації та передові технології (Серія «Економіка»). Науковий журнал № 3 (17) 2023 С. (подано рукопис до друку, дата виходу журналу до 10.03.23р.)</p>	
30628	Стрельник Вікторія Валеріївна	доцент, Основне місце роботи	Юридичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Національна юридична академія України ім. Я.Мудрого, рік закінчення: 2000, спеціальність: Правознавство, Диплом кандидата наук ДК 044976, виданий 12.12.2017, Атестат доцента АД 002393, виданий 23.04.2019</p>	22	ОК 6. Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції	<p>Підвищення кваліфікації (стажування): 1. ННІ неперервної освіти і туризму «Розвиток інноваційних професійних компетентностей в педагогічній діяльності» (2 кредити), сертифікат про підвищення кваліфікації від 31 жовтня-11 листопада 2022 р. 2. Polonia University in Czeszochowa Certificate of participation April 23-24 2021 «Legal sciences: research and European innovations» (15 hours-0.5 credit) 3. Міністерство освіти і науки за спільною програмою з Міжнародною громадською організацією «Універсальна екзаменаційна мережа» на тему «Основи тестології та розробки тестових завдань» (0,5 кредитів-15 год.), свідоцтво про підвищення кваліфікації від 05-06 квітня 2019 р. 4. Certificate of attainment in modern languages, level B2 Kyiv, № 000357855, date: 22.11.2018 5. Українська школа законотворчості Інституту законодавства Верховної Ради України на тему «Актуальні питання реформування</p>

системи місцевого самоврядування», свідоцтво про підвищення кваліфікації 12СПВ 182885 від 25 квітня 2018 р. (2,3 кредити).

1,2,3,4,5,8,11,12,14,19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог

Публікації:

1. Стрельник В.В., Чурилова Т.М. Проблеми відшкодування шкоди навколишньому середовищу України, завданої збройноюагресією Російської Федерації. Екологічне право. 2022, № 3, URL: <http://www.ecolaw.idp.nan.kyiv.ua/2022>
- 2.Стрельник В.В., Ємець Н. О. Питання поведження з медичними відходами в Україні. Приватне та публічне право, 2022 №3 URL:<http://pp-law.in.ua/index.php/2022>
3. Strelnyk V., Churilova T., Hres N., Myronenko T. Legal Support of Industrial Accident Prevention. Journal of Advanced Research in Law and Economics, Volume IX, Issue 7(45), Winter 2019
4. Strelnyk V., Churilova T., Hres N. Environmental Audit of Subsurface Use. Environmental Policy and Law 2018/1/1. P.144-152.
5. Стрельник В.В., Ємець Н. О. До питання поведження з побутовими відходами в Сумській області. Приватне та публічне право, 2019 №3, С.64-67
- 6.Стрельник В. В. Екологічні загрози у зоні Операції Об'єднаних Сил. Юридичний науковий електронний журнал. № 6/2018. С.178-180
- 7.Стрельник В. В. Правовий інструмент забезпечення ефективного та раціонального використання земель. Журнал східноєвропейського права. 2018. № 57. С.151-156.
8. Стрельник В. В. Про необхідність попередження промислових аварій.

						<p>Порівняльно-аналітичне право, вип. 3, – 2018.</p> <p>9. Стрельник В., Гресь Н., Замятіна В. Підвищення стандартів органічного виробництва в контексті прав споживачів на якість і безпечність продукції в умовах євроінтеграції. Visegrad journal on human rights № 4, 2021 С.215-219 URL: https://journal-vjhr.sk/wpcontent/uploads/2021/11/VJHR_4_2021.pdf</p> <p>10. Стрельник В.В., Ємельянова А.О. Необхідність правового розвитку України як екологічної держави. Матеріали Четвертої Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання юриспруденції: теоретичний та практичний виміри», Суми, 2021. 198 с.</p> <p>11. Стрельник В.В., Мироненко А.О. Питання збереження біорізноманіття. Актуальні проблеми земельного, аграрного, екологічного та природноресурсового права: збірник матеріалів науково-практичної конференції 2021, 320 с.</p> <p>12. Стрельник В.В. Відбудова України на засадах сталого розвитку Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції: матер. III Всеукр. наук.-метод. конф. Суми, 18 червня 2022 р., 2022. – 230 с.</p> <p>13. Стрельник В. В. Органічне виробництво як пріоритет аграрної політики України. Продовольча безпека в умовах сучасних викликів: національно-правовий та міжнародний аспекти: збірка матеріалів та тез доповідей учасників Дискусійної панелі VI Харківського міжнародного юридичного форуму. м. Харків, 07 жовтня 2022 р. С. 91 -93</p>
--	--	--	--	--	--	--

145812	Бондар Наталія Анатоліївна	доцент, Основне місце роботи	Юридичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, рік закінчення: 2000, спеціальність: 010103 Історія і правознавство,</p> <p>Диплом спеціаліста, Українська академія банківської справи Національного банку України, рік закінчення: 2007, спеціальність: 060101 Правознавство,</p> <p>Диплом доктора філософії ДР 004614, виданий 08.07.2022</p>	21	ОК 4.Методологія сучасного правознавства	<p>Підвищення кваліфікації (стажування): 1. Науково-педагогічне стажування на тему «Сучасні підходи до організації навчального процесу для здобувачів юридичної освіти» за фахом «Юридичні науки» в обсязі 6 кредитів (180 годин) у період із 24 серпня по 2 жовтня 2020 року в Європейському університеті В'ядріна у Франкфурт-на-Одері (Федеративна Республіка Німеччина). Сертифікат №LSI-24204-VIA від 02.10.2020. 2. Сумський національний аграрний університет, Центр підвищення кваліфікації, перепідготовки, удосконалення керівних працівників і спеціалістів, короткострокова програма підвищення кваліфікації «Забезпечення якості вищої освіти», сертифікат №НПП 20080, з 12 травня по 18 травня 2020 р. 3. Національний університет біоресурсів і природокористування, ННІ неперервної освіти і туризму, Свідоцтво про підвищення кваліфікації СС 00493706/010226-19, 16 вересня-2 жовтня 2019 р., захищена випускна робота «Розвиток юридичної освіти в зарубіжних країнах». 1,3,4,5,8,10,12,19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог Публікації: 1. Бондар Н.А., Стрельник В.В. Методологія наукового дослідження теоретико-правових факторів впливу на розвиток юридичної освіти в умовах глобалізації. Юридичний науковий електронний журнал, 2023 р. №2. URL: www.lsej.org.ua 2. Бондар Н.А. Юридична освіта в глобальному контексті: можливості та виклики. Visegrad Journal on Human</p>
--------	----------------------------------	---------------------------------------	------------------------	--	----	---	---

						<p>Rights. 2021. No4. С. 37-40.</p> <p>3. Бондар Н.А. Історичний екскурс та світові тенденції розвитку заочної та дистанційної юридичної освіти. Slovak international scientific journal. 2020. No 40. С. 49-53.</p> <p>4. Бондар Н.А. Історико-правові особливості розвитку юридичної (правничої) освіти в 30–40-ті роки ХХ століття. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2019. No3. С. 13-21.</p> <p>5. Бондар Н.А. Юридична (правничка) освіта у період визвольних змагань (1917-1921 рр.): історико-правове дослідження. Підприємництво, господарство і право. 2019. No3. С. 223-227.</p> <p>6. Бондар Н.А. Історичні аспекти та особливості розвитку юридичної (правничої) освіти в Україні у 20-ті роки ХХ століття. Порівняльно-аналітичне право. 2018. No 4. С. 23-25.</p>	
105314	Арістова Ірина Василівна	завідувач кафедри, професор, Основне місце роботи	Юридичний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Харківський інститут радіоелектроніки, рік закінчення: 1975, спеціальність: електронні обчислювальні машини, Диплом доктора наук ДД 002850, виданий 09.04.2003, Атестат професора 12ГП 004420, виданий 19.10.2006</p>	45	<p>ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку</p>	<p>Підвищення кваліфікації (стажування):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський суд м. Суми (січень – лютий 2019 року) – (6 кредитів – 180 годин). 2. Куявський університет (м Влоцлавек, Республіка Польща). Сертифікат «Впровадження сучасних європейських підходів та інноваційних методів підготовки кваліфікованих правників» 7 червня – 17 липня 2021 року (6 кредитів – 180 годин). 3. Семінар «Академічна доброчесність у ЗВО: виклики сьогодення та передові практики» 23 травня 2022 року (у рамках проекту ERASMUS) – 4 год. Сертифікат 4. Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації «Інновації в забезпеченні якості викладання навчальних дисциплін

адміністративно-правового блоку та здійснення галузевих фахових наукових досліджень у ЗВО в умовах воєнного стану» 21 липня - 25 серпня 2022 року (6 кредитів – 180 годин).
Формат онлайн.

Сертифікат
5. Семінар-тренінг «Особливості захисту наукових досліджень у спеціалізованих вчених радах в умовах воєнного стану» 17-21 листопада 2022 року (54 години).
Сертифікат

1- 10, 12, 14, 19,20
умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог

Публікації:

1. Holovko, O. M., Aristova, I. V., Shulhin, V. V., & Sobakar, A. O. (2021). Perspectives of electronic judicial proceedings' development: international experience and possibilities of its application in Ukraine. *Political Questions*, 39(70), 66-79. (Web of Science)..

2. Aristova I. V., Tsybulnyk N. Yu., Horbonos V. V., Melnyk S. M. (2021). An Outlook on Current Legal Status of the Employees as the Representatives of Public Authorities. *DIXI*. Vol. 23 No. 2. P. 1-12. (Web of Science)..

3. Svitlana Zapara, Irina Aristova, Ivan Kravchenko, Maryna Kuznetcova, Vita Tkachenko. Formation of practical skills of applicants in legal education based on a competent approach: world experience and ukrainian prospects. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. SPECIAL ISSUE NO.: 11/02/XXI. (VOL. 11, ISSUE 2, SPECIAL ISSUE XXI.)* 2021. P.38-47. (Web of Science)..

4. Irina Aristova, Svitlana Zapara, Oleh Rohovenko, Nataliia Serohina, Liudmyla Matviienko, Sandeep Kumar Gupta. Some aspects of legal regulation of administrative procedures in Ukraine and the european

union: theory and realities. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. SPECIAL ISSUE NO.: 11/02/XXI. (VOL. 11, ISSUE 2, SPECIAL ISSUE XXI.) 2021. P. 6-11. (Web of Science)..

5. Aristova I, Rezvorovich K, Sydorova E, Nesterchuk L, Kislitsyna I. Creation of an intellectual property court in Ukraine: protection of intellectual property rights in a system of economic security of a country. Journal of security and sustainability issues. 2020. Volume 9 (Number May). p. 362-380. (Scopus)

6. Aristova I., Zapara S., Bielov D., Kaliuzhna S., Chernadchuk T. Legal Status of Local Self-government Authorities of Ukraine in the Conditions of Information Society Development: Research Methodology Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. 2019, v. 10, n. 8, p. 2244 – 2252, dec. 2019. (Scopus)

7. Aristova I. V., Chernadchuk T. O. Role of science «information law» in improvement of national law system in the conditions of informative society and digital economy. The latest development of the modern legal sciences and education in Ukraine and EU countries: an experience, challenges, expectations : Collective monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2021. p. 1-18

8. Bielov D., Aristova I., Hromovchuk M. The History of the paradigm of Constitutionalism at the Present Stage of Development of the Post-Soviet States (on the Example of Ukraine). Universitatea «Lucian Blaga» din Sibiu. Studia 2019. XVI. P. 265 - 273 .

9. Арістова І.В. Система права України в умовах інформаційного суспільства та цифрової економіки. Приватне та публічне право. 2020. № 3. С. 44-51.

10. Aristova I.V., Kaliuzhna S.V. Legal status of the public authorities of Ukraine under European integration and the information society development. Innovative scientific research: European development trends and regional aspects Collective monograph. Riga: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. P. 1. P. 68-86.

11. Арістова І.В., Карпик Ю.А. Вплив цифрової економіки та європейської інтеграції на правотворчість у сфері інтелектуальної власності в умовах розбудови інформаційного суспільства та інформаційного законодавства в Україні. Modern researches: progress of the legislation of Ukraine and experience of the European Union: Collective monograph. Riga: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. P. 1. P.255-288.

12. Aristova I. V., Tkachenko V.V. Interection of rules of information law of Ukraine and international information law: development trend of legal systems in Ukraine and EU countries: comparative analysis: Collective monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2019. Volume 1. P. 1-23.

13. Aristova I. V., Zapara S. I. Legal science in Ukraine: certain issues related to the formation of cognitive models and methodology. The theoretical and practical mechanisms of development of legal science at the beginning of the third millennium: Collective monograph. Tbilisi: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2018. P. 1-30.

14. Арістова І.В. Цілі сталого розвитку України як напрям наукових досліджень за спеціальністю 081 «Право». Матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Інновації в

забезпеченні якості викладання навчальних дисциплін адміністративно-правового блоку та здійснення галузевих фахових наукових досліджень у ЗВО в умовах воєнного стану» 21 липня – 25 серпня 2022 року. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С 8-11.

15. Арістова І.В. Судова правотворчість в інформаційно-правовому полі цивільного процесуального права. Юридичний бюлетень. 2022. № 25. С.23-30. DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2022.25.03>

16. Арістова І.В., Кравченко І.О. Правова природа цивільно-правового спору та її вплив на судову правотворчість. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С. 85-88. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-6/19>

17. Арістова І.В. Забезпечення якісної освіти як Ціль сталого розвитку України: роль освітньо-наукових програм за спеціальністю "Право". Матеріали щорічної науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів СНАУ, 26 квітня- 29 квітня 2022 р. м. Суми. С.239-240

18. Арістова І.В. Тенденції наукової підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти в Україні: юридичне забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Третій рівень освіти в Україні: становлення та тенденції». 18 – 20 листопада 2022 року (с. Світязь, Шацький район, Волинська область). 2022. С. 6-9. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-267-1/01>

19. Арістова І.В. Сучасна теорія

						інформаційного права: питання методології. Міжнародна наукова конференція «Нові підходи та актуальні дослідження в юридичній науці» 3–4 листопада 2022 року м. Рига, Латвійська Республіка) 2022. с.8-11.	
84361	Пасько Олег Віталійович	доцент, Сумісництво	Факультет економіки і менеджменту	Диплом спеціаліста, Сумський державний аграрний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 050106 Облік і аудит, Диплом кандидата наук ДК 029370, виданий 08.06.2005, Атестат доцента 12ДЦ 017707, виданий 21.06.2007	19	ОК 10. Управління науковими проектами	<p>Підвищення кваліфікації (стажування):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Netherland Business Academy, (Breda and Dordrecht, Netherlands) Листопад 2021 «Interpersonal and cultural skills in business communication» 120 годин. 2. Mykolas Romeris University (Vilnius, Lithuania) Жовтень 2021 «International Students (IS) Adaptation and Integration, peculiarities and features of IS teaching and learning» 180 годин 3. University of Warsaw (Warsaw, Poland) and Jagiellonian University (Krakow, Poland), 120 годин «Інтердисциплінарність та міжгалузевість і стратегії розвитку університету» 09 липня 2020 року 4. Weihenstephan-Triesdorf University of Applied Sciences (Triesdorf, Germany) 5. Das Kuratorium für Technik und Bauwesen in der Landwirtschaft (KTBL) (Darmstadt, Germany), лютий 2019, «Farm data collection, farm data analysis and the development of a related Massive Open Online Course (MOOC)» 120 годин. <p>1,4,6,8,9,10,13,19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог Публікації: Scopus, Web of Science Core Collection</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pasko, O., Chen, F., Kuts, T., Sharko, I., & Ryzhikova, N. (2022). Sustainability reporting nexus to corporate governance in scholarly literature. Environmental Economics, 13(1), 61–78. https://doi.org/10.21511

/ee.13(1).2022.06
2. Pasko, O.
Institutionally Speaking, are Global Standards Adoptable in a Given Jurisdiction? A Critical Analysis of the IFRS's Use in Ukraine through the Lens of New Institutional Accounting. *Periodica Polytechnica Social and Management Sciences*, 30(1), (2022) .36–48. <https://doi.org/10.3311/PPso.17262>

3. Pasko, O., Balla, I., Levytska, I., & Semenyshena, N. (2021). Accountability on Sustainability in Central and Eastern Europe: An Empirical Assessment of Sustainability-Related Assurance. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*, 24(3), 27–52. <https://doi.org/10.18778/1508-2008.24.20>

4. Pasko, O., Chen, F., Birchenko, N., & Ryzhikova, N. (2021). Corporate Governance Attributes and Accounting Conservatism: Evidence from China. *Studies in Business and Economics*, 16(3), 173–189. <https://doi.org/10.2478/sbe-2021-0053>

5. Pasko, O., Chen, F., Oriekhova, A., Brychko, A., & Shalyhina, I. (2021). Mapping the Literature on Sustainability Reporting: A Bibliometric Analysis Grounded in Scopus and Web of Science Core Collection. *European Journal of Sustainable Development*, 10(1), 303. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n1p303>

6. Pasko, O., Chen, F., Proskurina, N., Mao, R., Gryn, V., & Pushkar, I. (2021). Are corporate social responsibility active firms less involved in earnings management? Empirical evidence from China. *Business: Theory and Practice*, 22(2), 504–516. <https://doi.org/10.3846/btp.2021.14940>

7. Pasko, O., Chen, F., Tkal, Y., Hordiyenko, M., Nakisko, O., & Horkovenko, I. (2021). Do Converged to IFRS

National Standards and Corporate Governance Attributes Affect Accounting Conservatism? Evidence from China. Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D: Faculty of Economics and Administration, 29(2).
<https://doi.org/10.46585/sp29021272>

8. Pasko, O., Zhang, L., Bezverkhyi, K., Nikytenko, D., & Khromushyna, L. (2021). Does external assurance on CSR reporting contribute to its higher quality? Empirical evidence from China. *Investment Management and Financial Innovations*, 18(4), 309–325.
[https://doi.org/10.21511/imfi.18\(4\).2021.26](https://doi.org/10.21511/imfi.18(4).2021.26)

9. Pasko, O., Zhang, L., Tuzhyk, K., Proskurina, N., & Gryn, V. (2021). Do sustainability reporting conduct and corporate governance attributes relate? Empirical evidence from China. *Problems and Perspectives in Management*, 19(4), 110–123.
[https://doi.org/10.21511/ppm.19\(4\).2021.10](https://doi.org/10.21511/ppm.19(4).2021.10)

10. Koblianska, I., Pasko, O., Marenych, T., Kotseruba, N., & Tkachenko, V. (2020). What drives peasant household to commercialize? An investigation of the factors leading to commercialization of semi-subsistence farming in Ukraine. *Ekonomika Poljoprivrede*, 67(4), 1169–1190.
<https://doi.org/10.5937/ekoPolj2004169K>

11. Pasko, O., Melnychuk, O., & Bilyk, T. (2019). Ownership concentration, investor protection and economic performance in public agroindustrial companies with the listing on warsaw stock exchange. *Independent Journal of Management & Production*, 10(7), 817.
<https://doi.org/10.14807/ijmp.v10i7.914>

12. Pasko, O., Zhang, L., Tkal, Y., Hordiyenko, M., Popova, L., & Abraham, Y. (2021). Can CSR Engagement and Strong Internal

Control Enhance Sustainable Corporate Growth? Evidence from Chinese Listed Companies. *Pakistan Journal of Commerce and Social Sciences*, 15(3), 497–521. <http://jespk.net/paper.php?paperid=4438>

13. Koblianska I., Pasko, O., Hordiyenko M. & Yarova I. (2020) Are Peasant Households Feasible in Terms of Policy? The Debate on the Future of Semi-Subsistence Households in Ukraine. *Eastern European Countryside*, 26(1) 127-179. <https://www.sciendo.com/article/10.12775/eec.2020.006>

Міжнародні видання

1. Pasko, O., Hordiyenko, M., Chen, F., Tkal, Y., & Abraham, Y. (2021). Mapping Global Research on International Financial Reporting Standards: A Scientometric Review. *International Journal of Financial Research*, 12(3), 116. <https://doi.org/10.5430/ijfr.v12n3p116>

2. Polishchuk, Y., Kornyluk, A., Ivashchenko, A., Danko, Y., & Pasko, O. (2021). University Impact on Regional Development in the Context of Smart Specialisation. *Edukacja Ekonomistów i Menedżerów*, 59(1). <https://doi.org/10.33119/EEIM.2021.59.3>

3. Pasko, O., Chen, F., & Wang, J. (2021). Does Board Composition Matter? The Relationship Between Board Characteristics and Financial Performance: Evidence From Chinese Listed Agricultural Companies. *Research in World Economy*, 12(1), 177. <https://doi.org/10.5430/rwe.v12n1p177>

Навчально-методичні посібники:

1. Pasko Oleh Accounting and financial reporting according to IFRS. Course Book for students of faculty Economics and Management, Branch of knowledge “Management and administration” Speciality: 071

						<p>"Accounting and taxation" / Sumy, 2020, 204 p.</p> <p>2. Pasko Oleh BUSINESS AUDIT. Course Book for students of faculty Economics and Management, Branch of knowledge "Social and behavioral sciences" Speciality: 051 "Economics", Specialization: "Business economics" / Sumy, 2019, 204 p.</p> <p>3. Pasko Oleh ADMINISTRATIVE AUDIT. Course Book for students of faculty Economics and Management, Branch of knowledge "Management and Administrating" Speciality: 281 "Public Management and Administration" Educational program "Administrative Management" / Sumy, 2019, 195 p.</p>
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>ПРН 2. Володіти методологічним інструментарієм проведення наукових досліджень зі спеціальності 081 «Право», керуючись принципами академічної доброчесності, інформаційних прав, наукової етики, реєстрації й охорони прав інтелектуальної власності.</i></p>	☐	<p>ОК 14. Правове забезпечення сталого розвитку регіонів</p>	<p>Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних завдань.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.</p>
		<p>ОК 12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою</p>	<p>Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.</p>

	граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проектів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа.	Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).
ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проектів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).
ОК 10. Управління науковими проектами	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case-study), тематична дискусія, «мозгова атака», рішення ситуативних задач.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування, спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача, розв'язування ситуаційних завдань, контроль за виконанням завдань, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання індивідуального завдання для самостійної роботи)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуальних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання аналітичного огляду з презентацією, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання індивідуального завдання, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.

<p>ОК 7. Реєстрація прав інтелектуальної власності</p>	<p>Лекція, пояснення, навчальна дискусія, демонстрація, практичні роботи, індивідуальні розрахунково - аналітичні завдання, метод тьюторського навчання.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом занять, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів під час роботи над аналітичним оглядом та презентацією окремих нормативно-правових документів, письмовий тест з елементами проблемних завдань, самооцінювання та взаємна оцінка відповідей, захистів результатів наукового дослідження стосовно підготовки та презентації конкретного об'єкта авторського права до реєстрації в Укрпатенті.</p>
<p>ОК 6. Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції</p>	<p>Лекції-візуалізації, тематична дискусія, рішення ситуативних задач, обговорення актуальних питань, метод кейсів (case study), практичне заняття, презентації, виконання індивідуальних завдань.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально практичних завдань презентація дослідницького завдання, панельна дискусія, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів, оцінювання результатів колоквіуму. письмових робіт.</p>
<p>ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку</p>	<p>Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, групова дискусія, тематична дискусія, «крутий стіл», обговорення проблемних питань, консультації викладача, лекційна дискусія, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально аналітичних завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів.</p>
<p>ОК 4. Методологія сучасного правознавства</p>	<p>Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей;</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною</p>

			консультації.	шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування під час вивчення кожної тем; проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок (контрольні роботи після вивчення тем 1-2, 3-4).
		ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, виконання розрахункових завдань	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування після вивчення кожної теми, захист практичних робіт, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.
		ОК 1. Філософія науки	Проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування після вивчення тем 1-2,3-4, 5-6, проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем, самооцінювання, усний зворотний зв'язок від викладача під час занять, взаємооцінювання, письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації.
<i>ПРН 15. Належно вико-ристовувати правові механізми міжнарод-ного співробітництва з метою залучення інвес-тицій в інфраструкту-ру, технологій для під-вищення продуктив-ності сільського гос-подарства, для впро-вадження принципів субсидіарності, децент-ралізації та деконцент-рації у діяльність ор-ганів виконавчої влади, органів місцевого са-моврядування під</i>	☐	ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, групова дискусія, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення проблемних питань, консультації вик-ладача, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуаль-но аналітичних завдань презентація дослідни-цького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за ре-зультатами досліджен-ня, панельна дискусія, усний зворотний зв'язок від викладача та здобу-вачів.
		ОК 14. Правове	Проведення лекційних та	Для оцінювання очікуваних

<p>час реалізації регіональної політики, що передбачає гармонійне поєднання економічної, соціальної й екологічної сфери.</p>		<p>забезпечення сталого розвитку регіонів</p>	<p>практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних завдань.</p>	<p>результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; заємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.</p>
<p>ПРН 1. Вільно володіти державною та достатньо, для професійного представлення результатів наукових досліджень, іноземною мовами.</p>	<p>☐</p>	<p>ОК 13. Педагогічна практика</p>	<p>Лекція-презентація, групова дискусія, пояснення, тематична дискусія, «круглий стіл», навчання через дію консультації викладача, метод кейсів (case study), пояснення, дискусія, бесіди, круглі столи, проектування навчальних занять, самостійна робота з науковою літературою, опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання, навчання через дослідження, проведення навчальних занять, підготовка звіту</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Звіт з практики. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на звіт з практики, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проектом, письмовий зворотний зв'язок на проект від викладача і від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів.</p>
		<p>ОК 12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою</p>	<p>Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проектів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).</p>
		<p>ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням</p>	<p>Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проектів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та</p>

			листа.	взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).
		ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(case study), навчання через дію, мультимедійна лекція, кон-сультації викладача, групова робота, лекція-дискусія,персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу),дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання.Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія. Фо-мативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, презентація.
<i>ПРН14. Виявляти знання щодо правових механізмів стимулювання сталих методів ведення сільського господарства: підтримку фермерів, забезпечення рівноправного доступу до землі, технологій і ринків.</i>	☐	ОК 14. Правове забезпечення сталого розвитку регіонів	Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних завдань.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять;взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.
		ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання індивідуального завдання для самостійної роботи)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуальних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання аналітичного огляду з презентацією, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання індивідуального завдання, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
		ОК 6. Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції	Лекції-візуалізації, тематична дискусія, рішення ситуативних завдань,обговорення актуальних питань, метод кейсів (case study), практичне заняття, презентації,виконання	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-

			індивідуальних завдань.	жинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально-практичних завдань презентація дослідницького завдання, панельна дискусія, усний зворотній зв'язок від викладача та здобувачів, оцінювання результатів колоквиуму. письмових робіт.
		ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, групова дискусія, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення проблемних питань, консультації викладача, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально-аналітичних завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, усний зворотній зв'язок від викладача та здобувачів.
<p><i>ПРН 3. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що мають розширювати та поглиблювати стан наукових досліджень за спеціальністю 081 «Право». Генерувати власні ідеї, розуміти та визначати мету власного наукового дослідження. Розбудовувати правові моделі та перевіряти їх адекватність.</i></p>	☐	ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання індивідуального завдання для самостійної роботи)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуальних завдань, усний зворотній зв'язок від викладача під час виконання аналітичного огляду з презентацією, усний зворотній зв'язок від викладача під час виконання індивідуального завдання, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
		ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять	Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casestudy), мультимедійна лекція, консультації викладача, Метод кейсів (casestudy) у поєднанні з методом «мозаїки», персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми, пов'язаної, з навчанням-викладанням (на вибір здобувача), проект програми освітнього компонента (індивідуально), рецензування програми освітнього компонента	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Аналітичний огляд з презентацією, проект програми освітнього компонента, взаємне оцінювання (рецензування програми), письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді). Формативне оцінювання: усний зворотній зв'язок на аналітичний огляд та презентацію, усний зворотній зв'язок від викладача під час роботи над проектом програми, письмовий зворотний

		зв'язок на проєкт прог-рами від викладача і від колег здобувачів, пись-мовий тест з елемента-ми проблемних завдань
ОК 7. Реєстрація прав інтелектуальної власності	Лекція, пояснення, навчальна дискусія, демонстрація, практичні роботи, індивідуальні розрахунково - аналітичні завдання, метод тьюторського навчання.	Для оцінювання очіку-ваних результатів нав-чання передбачено су-мативне та формативне оцінювання.Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Фор-мативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом занять, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів під час роботи над аналітичним оглядом та презентацією окремих нормативно-правових документів, письмовий тест з елементами проблемних завдань, самоцінювання та взаємна оцінка відповідей, захистів результатів наукового дослідження стосовно підготовки та презентації конкретного об'єкта авторського права до реєстрації в Укрпатенті.
ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, групова дискусія, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення проблемних питань, консультації викладача, лекція-дискусія, персоналізова-не навчання, досліджен-ня та підготовка пре-зентації (на вибір здобу-вача), підготовка аналі-тичного звіту,навчання через дослідження	Для оцінювання очіку-ваних результатів нав-чання передбачено су-мативне та формативне оцінювання.Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Фор-мативне оцінювання: виконання індивідуаль-но аналітичних завдань презентація дослідни-цького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за ре-зультатами досліджен-ня, панельна дискусія, усний зворотній зв'язок від викладача та здобу-вачив.
ОК 4.Методологія сучасного правознавства	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очіку-ваних результатів нав-чання передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Фор-мативне оцінювання: експрес-опитування під час вивчення кожної тем; проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок (контрольні роботи після вивчення тем 1-2, 3-4).

ОК 1. Філософія науки	Проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування після вивчення тем 1-2,3-4, 5-6, проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем, самооцінювання, усний зворотний зв'язок від викладача під час занять, взаємооцінювання, письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації.
ОК 10. Управління науковими проєктами	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case-study), тематична дискусія, «мозгова атака», рішення ситуативних задач.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування, спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача, розв'язування ситуаційних завдань, контроль за виконанням завдань, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проєктів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).
ОК 14. Правове забезпечення сталого розвитку регіонів	Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних завдань.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний

				зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.
		ОК 12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проєктів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).
ПРН 4. Володіти методами статистичного оброблення отриманих результатів наукових досліджень з використанням сучасних інформаційних та комунікативних технологій, проводити їх інтерпретацію, використовуючи сучасне програмне забезпечення, вміти працювати з базами даних, реєстрами.	☐	ОК 10. Управління науковими проєктами	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case-study), тематична дискусія, «мозгова атака», рішення ситуативних задач.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування, спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача, розв'язування ситуаційних завдань, контроль за виконанням завдань, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
		ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання індивідуального завдання для самостійної роботи)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуальних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання аналітичного огляду з презентацією, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання індивідуального завдання, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
		ОК 7. Реєстрація прав інтелектуальної власності	Лекція, пояснення, навчальна дискусія, демонстрація, практичні роботи, індивідуальні розрахунково-аналітичні завдання, метод тьюторського навчання.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Фор-

		<p>мативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом занять, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів під час роботи над аналітичним оглядом та презентацією окремих нормативно-правових документів, письмовий тест з елементами проблемних завдань, самоцінювання та взаємна оцінка відповідей, захистів результатів наукового дослідження стосовно підготовки та презентації конкретного об'єкта авторського права до реєстрації в Укрпатенті.</p>
ОК 4.Методологія сучасного правознавства	<p>Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування під час вивчення кожної тем; проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок (контрольні роботи після вивчення тем 1-2, 3-4).</p>
ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	<p>Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(casestudy), навчання через дію, мультимедійна лекція, консультації викладача, групова робота, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning)</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія. Формативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, презентація.</p>
ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	<p>Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, виконання розрахункових завдань</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування після вивчення кожної теми, захист практичних робіт, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи</p>

				над практичними роботами протягом занять.
<p><i>ПРН 5. Знати принципи організації, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел під час підготовки до занять, застосування активних методик викладання, а також використання реальних практичних кейсів, задля впровадження ідеї, що освіта є одним із найпотужніших і перевірених засобів сталого розвитку, ліквідування нерівності сільських районів у порівнянні з міськими.</i></p>	☐	<p>ОК 13. Педагогічна практика</p>	<p>Лекція-презентація, групова дискусія, пояснення, тематична дис.-кусія, «круглий стіл», навчання через дію консультації викладача, метод кейсів (case study), пояснення, дис.-кусії, бесіди, круглі столи, проектування навчальних занять, самостійна робота з науковою та методичною літературою, опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання, навчання через дослідження, проведення навчальних занять, підготовка звіту</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Звіт з практики. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на звіт з практики, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проектом, письмовий зворотний зв'язок на проект викладача і від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів.</p>
		<p>ОК 10. Управління науковими проектами</p>	<p>Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case-study), тематична дискусія, «мозгова атака», рішення ситуативних задач.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування, спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача, розв'язування ситуаційних завдань, контроль за виконанням завдань, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.</p>
		<p>ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять</p>	<p>Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casestudy), мультимедійна лекція, консультації викладача, Метод кейсів (casestudy) у поєднанні з методом «мозаїки», персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми, пов'язаної з навчанням-викладанням (на вибір здобувача), проект програми освітнього компонента (індивідуально), рецензування програми освітнього компонента</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Аналітичний огляд з презентацією, проект програми освітнього компонента, взаємне оцінювання (рецензування програми), письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді). Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на аналітичний огляд та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проектом програми, письмовий зворотний зв'язок на проект програми від викладача і від колег здобувачів, письмовий тест з елементами проблемних завдань</p>
		<p>ОК 3. Комунікації в науковому середовищі</p>	<p>Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casestudy), навчання через дію, мультимедійна лекція, консультації викладача, групова робота,</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання за</p>

			лекція-дискусія,персоналізо-ване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу),дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналі-тичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчан-ня (peer to peer learning)	100-бальною шкалою цінювання.Презентація дослідницького зав-дання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія. Фо-мативне оцінювання: презентація дослідни-цького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за ре-зультатами досліджен-ня, панельна дискусія, презентація.
		ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, виконання розрахункових завдань	Для оцінювання очіку-ваних результатів нав-чання передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Фор-мативне оцінювання: усне опитування після вивчення кожної теми, захист практичних робіт, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.
<i>ПРН 6. Розуміти особливості структури монографії, наукової статті, науково-методичних розробок, науково-методичних рекомендацій, тез доповідей, керуючись принципами академічної доброчесності.</i>	☐	ОК 10. Управління науковими проектами	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case-study), тематична дискусія, «мозгова атака», рішення ситуативних задач.	Для оцінювання очіку-ваних результатів нав-чання передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Фор-мативне оцінювання: усне опитування, спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача, розв'язування ситуаційних завдань, контроль за виконанням завдань, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
		ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання індивідуального завдання для самостійної роботи)	Для оцінювання очіку-ваних результатів нав-чання передбачено су-мативне та формативне оцінювання.Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Фор-мативне оцінювання: виконання індивідуаль-них завдань, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання аналітичного огляду з презентацією, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання індивідуального завдання, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
		ОК 4.Методологія сучасного правознавства	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за	Для оцінювання очіку-ваних результатів нав-чання передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання:

			результатами доповідей; консультації.	оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування під час вивчення кожної тем; проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок (контрольні роботи після вивчення тем 1-2, 3-4).
		ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(case study), навчання через дію, мультимедійна лекція, консультації викладача, групова робота, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія. Формативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, презентація.
		ОК 1. Філософія науки	Проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування після вивчення тем 1-2, 3-4, 5-6, проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем, самооцінювання, усний зворотний зв'язок від викладача під час занять, взаємооцінювання, письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації.
ПРН7. Кваліфіковано відображати у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, професійно презентувати та захищати результати своїх наукових	☐	ОК 13. Педагогічна практика	Лекція-презентація, групова дискусія, пояснення, тематична дискусія, «круглий стіл», навчання через дію консультації викладача, метод кейсів (case study), пояснення, дискусії, бесіди, круглі столи, проектування навчальних занять, самостійна робота з науковою та методичною літературою, опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання, навчання через дослідження, проведення навчальних занять, підготовка	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Звіт з практики. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на звіт з практики, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проектом, письмовий зворотний зв'язок на проект від викладача і від колег здобувачів, усний зворотний

<p>досліджень на вітчизняних і міжнародних наукових конференціях, семінарах, у вигляді дисертаційної роботи, в тому числі іноземною мовою у науковій, інноваційній і педагогічній діяльності.</p>		звіту	зв'язок від викладача та здобувачів.
	ОК 12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проєктів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).
	ОК 1. Філософія науки	Проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування після вивчення тем 1-2,3-4, 5-6, проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем, самооцінювання, усний зворотний зв'язок від викладача під час занять, взаємооцінювання, письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації.
	ОК 10. Управління науковими проєктами	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case-study), тематична дискусія, «мозгова атака», рішення ситуативних задач.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування, спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача, розв'язування ситуаційних завдань, контроль за виконанням завдань, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
	ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі

	тесту, переказ тексту, метод проектів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа.	зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).
ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання індивідуального завдання для самостійної роботи)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуальних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання аналітичного огляду з презентацією, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання індивідуального завдання, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
ОК 4. Методологія сучасного правознавства	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування під час вивчення кожної теми; проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок (контрольні роботи після вивчення тем 1-2, 3-4).
ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casestudy), навчання через дію, мультимедійна лекція, консультації викладача, групова робота, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія. Формативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, презентація.
ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.

			тем, виконання розрахункових завдань	Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування після вивчення кожної теми, захист практичних робіт, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.
<p><i>ПРН8. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку та синтез нових наукових положень, ідей у юридичній сфері, виконувати юридичну термінологію, юридичну техніку при підготовці й аналізі проектів локальних нормативно-правових актів, правничих документів.</i></p>	☐	ОК 6. Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції	Лекції-візуалізації, тематична дискусія, рішення ситуативних задач, обговорення актуальних питань, метод кейсів (case study), практичне заняття, презентації, виконання індивідуальних завдань.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально-практичних завдань презентація дослідницького завдання, панельна дискусія, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів, оцінювання результатів колоквиуму. письмових робіт.
		ОК 14. Правове забезпечення сталого розвитку регіонів	Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних завдань.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.
		ОК 13. Педагогічна практика	Лекція-презентація, групова дискусія, пояснення, тематична дискусія, «круглий стіл», навчання через дію консультації викладача, метод кейсів (case study), пояснення, дискусії, бесіди, круглі столи, проектування навчальних занять, самостійна робота з науковою та методичною літературою, опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання, навчання через дослідження, проведення навчальних занять, підготовка звіту	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Звіт з практики. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на звіт з практики, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проектом, письмовий зворотний зв'язок на проект від викладача і від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів.
		ОК 10. Управління науковими проектами	Проблемна лекція, тематична дискусія,	Для оцінювання очікуваних результатів навчання

	«круглий стіл», обговорення актуальних питань, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case-study), тематична дискусія, «мозгова атака», рішення ситуативних задач.	передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування, спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача, розв'язування ситуаційних завдань, контроль за виконанням завдань, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання індивідуального завдання для самостійної роботи)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуальних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання аналітичного огляду з презентацією, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання індивідуального завдання, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, групова дискусія, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення проблемних питань, консультації викладача, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально-аналітичних завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачив.
ОК 4. Методологія сучасного правознавства	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено су-мативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест мно-жинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування під час вивчення кожної тем; проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний

				зв'язок (контрольні роботи після вивчення тем 1-2, 3-4).
		ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(casestudy), навчання через дію, мультимедійна лекція, кон-сультації викладача, групова робота, лекція-дискусія,персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу),дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання.Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія. Формативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, презентація.
		ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, виконання розрахункових завдань	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування після вивчення кожної теми, захист практичних робіт, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.
<i>ПРН9. Бути здатним приймати обґрунтовані рішення, саморозвивається, само вдосконалюється, нести відповідальність за достовірність і новизну власних наукових досліджень, прийняття рішень, вміти мотивувати стівро-бітників рухатися до спільної мети, працювати в команді, у тому числі міждисциплінарній, мати навички між-особистісної взаємодії та міждисциплінарно о наукового пошуку.</i>	☐	ОК 13. Педагогічна практика	Лекція-презентація, групова дискусія, пояснення, тематична дискусія, «круглий стіл», навчання через дію консультації викладача, метод кейсів (case study), пояснення, дискусії, бесіди, круглі столи, проектування навчальних занять, самостійна робота з науковою та методичною літературою, опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання, навчання через дослідження, проведення навчальних занять, підготовка звіту	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.Сумативне оцінювання:оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Звіт з практики. Формативне оцінювання:усний зворотний зв'язок на звіт з практики,усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проектом, письмовий зворотний зв'язок на проект від викладача і від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів.
		ОК 10. Управління науковими проектами	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case-study), тематична дискусія, «мозгова атака», рішення ситуативних задач.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування, спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача, розв'язування ситуаційних завдань, контроль за виконанням завдань, перевірка тестів і

		обговорення результатів тестування.
ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, літературних джерел, рекомендованих викладачем, за темою; виконання індивідуального завдання для самостійної роботи)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуальних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання аналітичного огляду з презентацією, усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання індивідуального завдання, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять	Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casestudy), мультимедійна лекція, консультації викладача, Метод кейсів (casestudy) у поєднанні з методом «мозаїки», персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми, пов'язаної з навчанням-викладанням (на вибір здобувача), проєкт програми освітнього компонента (індивідуально), рецензування програми освітнього компонента	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Аналітичний огляд з презентацією, проєкт програми освітнього компонента, взаємне оцінювання (рецензування програми), письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді). Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на аналітичний огляд та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проєктом програми, письмовий зворотний зв'язок на проєкт програми від викладача і від колег здобувачів, письмовий тест з елементами проблемних завдань
ОК 7. Реєстрація прав інтелектуальної власності	Лекція, пояснення, навчальна дискусія, демонстрація, практичні роботи, індивідуальні розрахунково-аналітичні завдання, метод тьюторського навчання.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом занять, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів під час роботи над аналітичним оглядом та презентацією окремих нормативно-правових документів, письмовий тест з елементами проблемних завдань, самооцінювання та взаємна оцінка відповідей, захистів результатів

		наукового дослідження стосовно підготовки та презентації конкретного об'єкта авторського права до реєстрації в Укрпатенті.
ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, групова дискусія, тематична дискусія, «крутий стіл», обговорення проблемних питань, консультації викладача, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально аналітичних завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, усний зворотній зв'язок від викладача та здобувачив.
ОК 4.Методологія сучасного правознавства	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування під час вивчення кожної тем; проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; усний зворотній зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотній зв'язок (контрольні роботи після вивчення тем 1-2, 3-4).
ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(casestudy), навчання через дію, мультимедійна лекція, консультації викладача, групова робота, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія. Формативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, презентація.
ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, виконання розрахункових завдань	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Фор-

				мативне оцінювання: усне опитування після вивчення кожної теми, захист практичних робіт, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.
		ОК 1. Філософія науки	Проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування після вивчення тем 1-2,3-4, 5-6, проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем, самооцінювання, усний зворотний зв'язок від викладача під час занять, взаємооцінювання, письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації.
<i>ПРН10. Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знати фундаментальні праці провідних вітчизняних і зарубіжних вчених з права за обраним напрямом досліджень, вміти використовувати у професійній практиці на підприємствах аграрного, земельного, екологічного сектору, місцевих органах публічної адміністрації, закладах вищої освіти тощо.</i>	☐	ОК 4.Методологія сучасного правознавства	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування під час вивчення кожної теми; проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок (контрольні роботи після вивчення тем 1-2, 3-4).
		ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, групова дискусія, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення проблемних питань, консультації викладача, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально аналітичних завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачив.
		ОК 6. Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах	Лекції-візуалізації, тематична дискусія, рішення ситуативних задач, обговорення актуальних питань,	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне

євроінтеграції	метод кейсів (case study), практичне заняття, презентації, виконання індивідуальних завдань.	оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально практичних завдань презентація дослідницького завдання, панельна дискусія, усний зворотній зв'язок від викладача та здобувачів, оцінювання результатів колоквіуму. письмових робіт.
ОК 13. Педагогічна практика	Лекція-презентація, групова дискусія, пояснення, тематична дискусія, «круглий стіл», навчання через дію консультації викладача, метод кейсів (case study), пояснення, дискусія, бесіди, круглі столи, проектування навчальних занять, самостійна робота з науковою та методичною літературою, опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання, навчання через дослідження, проведення навчальних занять, підготовка звіту	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Звіт з практики. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на звіт з практики, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проектом, письмовий зворотний зв'язок на проект від викладача і від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів.
ОК 14. Правове забезпечення сталого розвитку регіонів	Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних завдань.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.
ОК 7. Реєстрація прав інтелектуальної власності	Лекція, пояснення, навчальна дискусія, демонстрація, практичні роботи, індивідуальні розрахунково - аналітичні завдання, метод тьюторського навчання.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом занять, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів під час роботи над аналітичним оглядом та презентацією окремих нормативно-правових

				документів, письмовий тест з елементами проблемних завдань, самоцінювання та взаємна оцінка відповідей, захистів результатів наукового дослідження стосовно підготовки та презентації конкретного об'єкта авторського права до реєстрації в Україні.
<p><i>ПРН11. Розуміти шляхи впровадження результатів наукових досліджень з права у виробництво/практику в аг-рарній, земельній, екологічній сферах, у місцевих органах публічної адміністрації; навчальний процес і науку.</i></p>	☐	<p>ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації</p>	<p>Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, бесіда, дискусія, виконання індивідуальних завдань.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання аналітичного огляду з презентацією; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання індивідуального завдання; контроль за виконанням завдань; перевірка тестів і обговорення результатів тестування.</p>
		<p>ОК 14. Правове забезпечення сталого розвитку регіонів</p>	<p>Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних завдань.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.</p>
		<p>ОК 13. Педагогічна практика</p>	<p>Лекція-презентація, групова дискусія, пояснення, тематична дискусія, «круглий стіл», навчання через дію консультації викладача, метод кейсів (case study), пояснення, дискусія, бесіди, круглі столи, проектування навчальних занять, самостійна робота з науковою літературою, опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання, навчання через дослідження, проведення навчальних занять, підготовка звіту</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Звіт з практики. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на звіт з практики, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проектом, письмовий зворотний зв'язок на проект від викладача і від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів.</p>

		<p>ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять</p>	<p>Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(casestudy), мультимедійна лекція, консультації викладача, Метод кейсів (casestudy) у поєднанні з методом «мозаїки», персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми, пов'язаної, з навчанням-викладанням (на вибір здобувача), проєкт програми освітнього компонента (індивідуально), рецензування програми освітнього компонента</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Аналітичний огляд з презентацією, проєкт програми освітнього компонента, взаємне оцінювання (рецензування програми), письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді). Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на аналітичний огляд та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проєктом програми, письмовий зворотний зв'язок на проєкт програми від викладача і від колег здобувачів, письмовий тест з елементами проблемних завдань</p>
		<p>ОК 6. Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції</p>	<p>Лекції-візуалізації, тематична дискусія, рішення ситуативних задач, обговорення актуальних питань, метод кейсів (case study), практичне заняття, презентації, виконання індивідуальних завдань.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально практичних завдань презентація дослідницького завдання, панельна дискусія, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів, оцінювання результатів колоквіуму. письмових робіт.</p>
		<p>ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку</p>	<p>Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, групова дискусія, тематична дискусія, «крутий стіл», обговорення проблемних питань, консультації викладача, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально аналітичних завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів.</p>
<p>ПРН12. Виявляти сис-темні знання та розуміння цілей сталого розвитку ООН (насамперед сталий розвиток</p>	<p>☐</p>	<p>ОК 14. Правове забезпечення сталого розвитку регіонів</p>	<p>Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, ви-</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою</p>

<p><i>міст і громад (у тому числі, екологічної стійкості), захист екосис-тем суші як засобу протидії кліматичним змінам, скорочення не-рівності, якісна освіта), а також застосовувати їх у процесі виконання міжнародних проектів у контексті правової підтримки стимулювання інновацій, підприємництва у аграрній сфері, збереження навколишнього середовища й Національного плану дій переходу України до сталого розвитку.</i></p>		<p>конання індивідуальних завдань.</p>	<p>оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.</p>
	<p>ОК 10. Управління науковими проектами</p>	<p>Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, практичне заняття, аналіз конкретних ситуацій (Case-study) «мозгова атака»</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування, спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача, розв'язування ситуаційних завдань, контроль за виконанням завдань, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.</p>
	<p>ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації</p>	<p>Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, бесіда, дискусія, виконання індивідуальних завдань.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання аналітичного огляду з презентацією; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання індивідуального завдання; контроль за виконанням завдань; перевірка тестів і обговорення результатів тестування.</p>
	<p>ОК 6. Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції</p>	<p>Лекції-візуалізації, тематична дискусія, рішення ситуативних задач, обговорення актуальних питань, метод кейсів (case study), практичне заняття, презентації, виконання індивідуальних завдань.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально-практичних завдань презентація дослідницького завдання, панельна дискусія, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів, оцінювання результатів колоквиуму.</p>

				письмових робіт.
		ОК 5. Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, групова дискусія, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення проблемних питань, консультації викладача, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально аналітичних завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, усний зворотній зв'язок від викладача та здобувачів.
		ОК 4. Методологія сучасного правознавства	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: експрес-опитування під час вивчення кожної тем; проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; взаємооцінювання; письмовий зворотний зв'язок (контрольні роботи після вивчення тем 1-2, 3-4).
<p><i>ПРН13. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності управління природними ресурсами й забезпечення продовольчої безпеки за допомогою правових засобів аграрного, земельного, екологічного, адміністративного, інформаційно-го та інших галузей права.</i></p>	☐	ОК 10. Управління науковими проектами	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case-study), тематична дискусія, «мозгова атака», рішення ситуативних задач.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування, спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача, розв'язування ситуаційних завдань, контроль за виконанням завдань, перевірка тестів і обговорення результатів тестування.
		ОК 6. Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції	Лекції-візуалізації, тематична дискусія, рішення ситуативних задач, обговорення актуальних питань, метод кейсів (case study), практичне заняття, презентації, виконання індивідуальних завдань.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально практичних завдань презентація дослідницького завдання, панельна

			дискусія, усний зворотній зв'язок від викладача та здобувачів, оцінювання результатів колоквіуму. письмових робіт.
	ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(casestudy), навчання через дію, мультимедійна лекція, кон-сультації викладача, групова робота, лекція-дискусія,персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу),дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання.Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія. Формативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, презентація.
	ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	Проведення лекційних та практичних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем, виконання розрахункових завдань	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усне опитування після вивчення кожної теми, захист практичних робіт, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.